

Oznámení č.	Obsah	Strana
	I <i>Usnesení, doporučení a stanoviska</i>	
	USNESENÍ	
	Výbor regionů	
	86. plenární zasedání ve dnech 5. a 6. října 2010	
2011/C 15/01	Summit o změně klimatu v Cancúnu příspěvek Výboru regionů k 16. konferenci smluvních stran UNFCCC 29. listopadu – 10. prosince 2010	1
	STANOVISKA	
	Výbor regionů	
	86. plenární zasedání ve dnech 5. a 6. října 2010	
2011/C 15/02	Předběžné stanovisko Výboru regionů „Úloha místních a regionálních orgánů v budoucí politice životního prostředí“	4
2011/C 15/03	Stanovisko Výboru regionů „Přínos politiky soudržnosti pro strategii Evropa 2020“	10
2011/C 15/04	Stanovisko Výboru regionů k tématu „Měření pokroku překročením rámce HDP“	17

<u>Oznámení č.</u>	Obsah (pokračování)	Strana
2011/C 15/05	Stanovisko Výboru regionů „Mobilizace soukromých a veřejných investic pro obnovu a dlouhodobou strukturální změnu: rozvoj partnerství veřejného a soukromého sektoru“	23
2011/C 15/06	Stanovisko Výboru regionů „Strategie pro oblast Severního moře a Lamanšského průlivu“	26
2011/C 15/07	Stanovisko Výboru regionů „Digitální program pro Evropu“	34
2011/C 15/08	Stanovisko Výboru regionů „Boj proti bezdomovectví“	41
2011/C 15/09	Stanovisko Výboru regionů „Provádění evropské politiky sousedství, zejména pak Iniciativy východní partnerství: modernizace, reformy a správní kapacita místních a regionálních orgánů Moldavské republiky“	46
2011/C 15/10	Stanovisko Výboru regionů „Místní a regionální správa v Gruzii a rozvoj spolupráce mezi Gruzii a EU“	51

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

VÝBOR REGIONŮ

86. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VE DNECH 5. A 6. ŘÍJNA 2010

Summit o změně klimatu v Cancúnu příspěvek Výboru regionů k 16. konferenci smluvních stran UNFCCC 29. listopadu – 10. prosince 2010

(2011/C 15/01)

VÝBOR REGIONŮ

K naléhavé potřebě dosažení dalšího pokroku v EU v oblasti celosvětové změny klimatu

1. připomíná svůj závazek uvedený v usnesení o **kodaňském summitu o změně klimatu**, které bylo přijato na plenárním zasedání Výboru regionů v červnu 2009;

2. znovu potvrzuje, že plně podporuje **mezinárodní dohodu o změně klimatu**, jejímž cílem je omezit globální oteplování na maximálně 2 stupně Celsia do roku 2012;

3. vyjadřuje politování nad tím, že navzdory **celosvětové pozornosti věnované změně klimatu** a problematice životního prostředí před kodaňským summitem výsledná dohoda nespĺnila vysoká očekávání širokého spektra významných zainteresovaných subjektů působících v politice v oblasti změny klimatu v celé EU, včetně místních a regionálních orgánů;

4. podporuje úsilí Evropské komise o uzavření **mezinárodně závazné dohody o snížení emisí skleníkových plynů** a vyzývá k tomu, aby EU na 16. konferenci smluvních stran UNFCCC v Cancúnu promluvila jedním rozhodným hlasem v duchu a v kontextu Lisabonské smlouvy a aby tak znovu zaujala vedoucí úlohu v mezinárodních jednáních týkajících se změny klimatu;

5. uznává, že cílů EU v oblasti změny klimatu lze dosáhnout pouze v případě, že jednak budou budoucí **míry snížení**

emisí spravedlivě rozvrženy na celé mezinárodní společenství a bude řádně přihlédnuto k různým možnostem a startovním pozicím zemí a regionů, jednak bude nalezena celosvětová shoda nad rozhodnými kroky, které se budou opírat o základní společné normy pro pravidelné monitorování, vykazování a ověřování;

6. uznává, že EU musí dále pokročit v boji proti změně klimatu, nadále **určovat ambiciózní cíle** a podporovat a prosazovat jejich úspěšné provádění, a to zejména na místní a regionální úrovni, a vyzývá Radu a Komisi, aby přizpůsobily a posílily svou strategii pro politiku EU v oblasti změny klimatu pro případ, že v dohledné době nebude uzavřena žádná mezinárodní smlouva týkající se změny klimatu;

7. doufá především v to, že bude dosažena **dohoda o potřebné struktuře** pro takové otázky, jako je přizpůsobování se změně klimatu, její zmírňování, financování, snižování emisí z odlesňování (REDD), omezování mezinárodní letecké a námořní dopravy, vytváření nových mechanismů trhu s uhlíkem a podpora nejvíce zasaženým rozvojovým a nejméně rozvinutým zemím;

Ke klíčové úloze místních a regionálních orgánů

8. opětovně zdůrazňuje svou neutuchající **oddanost cílům EU 20-20-20** a naléhavě vyzývá všechny správní orgány ve světě na nižší než celostátní úrovni, aby investovaly do boje proti změně klimatu, zvyšovaly povědomí veřejnosti, mobilizovaly veřejnou politickou podporu, podnikové investice a zdroje financování a motivovaly výrobce a spotřebitele ke změně chování pro docílení účinnějšího využívání zdrojů a hospodářství, které bude šetrnější ke klimatu;

9. zdůrazňuje, že **Územní pakt** místních a regionálních orgánů pro strategii Evropa 2020 navrhovaný Výborem regionů by mohl být velmi významným nástrojem boje proti změně klimatu, poněvadž cílů iniciativy Evropa méně náročná na zdroje lze účinně dosáhnout pouze prostřednictvím úzkého partnerství správních orgánů na evropské, celostátní, regionální a místní úrovni v souladu se zásadou subsidiarity;

10. je připraven zvýšit **cíl na 30 %**, pokud budou podmínky příznivé;

11. bere na vědomí, že Komise provedla analýzu možností snížení emisí skleníkových plynů o **více než 20 %**. Vyjadřuje politování nad tím, že Komise na základě této analýzy shledala, že v současné době nejsou splněny předpoklady pro to, aby EU jednostranně zvýšila závazek ke snížení emisí na 30 %, a že prozatím upouští od dalších politických iniciativ;

12. vyzdvihuje úsilí měst a regionů v celé Evropě spočívající v přijetí místních či regionálních strategií v oblasti změny klimatu a energetiky se specifickými cíli ohledně zmírnění změny klimatu a v podepsání **Paktu starostů a primátorů**, jehož cílem je omezit do roku 2020 emise CO₂ minimálně o 20 %;

13. naléhavě vyzývá Radu a Evropskou komisi k tomu, aby **zapojily Výbor regionů do procesu** směřujícího k 16. konferenci smluvních stran UNFCCC v Cancúnu, aby tak bylo zaručeno plné a řádné uznání úlohy místních a regionálních orgánů při zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně;

K začleňování problematiky změny klimatu a nízkouhlíkového hospodářství do všech odvětví

14. domnívá se, že přizpůsobování se změně klimatu a její zmírňování se musí jako jasný cíl stát **nedílnou součástí** všech stávajících politik EU, a to včetně zemědělské politiky a politiky rozvoje venkova, politiky zaměřené na boj proti odlesňování, dopravy, biologické rozmanitosti, vodohospodářství a nakládání s odpady a programů financování v takových oblastech, jako je politika soudržnosti, průmyslová politika, zemědělská politika a politika rozvojové spolupráce;

15. vyzývá Evropskou komisi, aby předložila komplexní **balíček opatření týkajících se dopravy a změny klimatu**, a připomíná, že zahrnutí letecké a námořní dopravy do celosvětového systému pro obchodování s emisemi bude významným krokem ke snížení emisí CO₂; domnívá se, že tento balíček musí zohlednit zvláštní situaci ostrovů a nejbližších regionů, které jsou velmi závislé na letecké a námořní dopravě, a že se musí snažit o rovnováhu mezi snížením emisí CO₂ a obrovskými náklady, jež vyplývají z přijetí opatření boje proti změně klimatu v těchto regionech;

16. soudí, že EU musí spustit zvláštní projekty na podporu přechodu na **nízkouhlíkové hospodářství** vycházející ze strategie Evropa 2020 pro udržitelný růst („Zelený nový úděl“) s cílem stát se regionem, který je v celosvětovém měřítku nejvíce šetrný ke klimatu;

17. domnívá se, že energetická politika EU musí dát rozhodující podnět k **nízkouhlíkové inovaci a energetické účinnosti** a zajistit tak, aby byla díky inovacím, energetické

účinnosti a včasnému zavádění nových technologií upevněna vedoucí úloha evropských podniků v klíčových odvětvích ekologického hospodářství;

18. připomíná, že dosažení energetických úspor v souladu s cíli EU 20-20-20 si žádá **značné investice** do odvětví, jako je průmysl, doprava a bydlení, a také do veřejných a obchodních budov;

19. je přesvědčen, že daň z uhlíku jakožto forma přímého zdanění emisí by mohla být užitečným nástrojem jak pro vytváření pobídek k nižší a čistší energetické spotřebě, tak pro budování finančních zdrojů nezbytných k provedení požadovaných kroků, jež se vypořádají se změnou klimatu;

20. navrhuje tedy, aby byly vytvořeny **nové nástroje** jako prioritní směry ve strukturálních fondech nebo jako samostatný energetický investiční fond;

21. je přesvědčen, že přechod na nízkouhlíkové hospodářství se musí uskutečnit **sociálně odpovědným způsobem, přijatelným z ekonomického hlediska**, a to za zachování a v případě potřeby uzpůsobení stávajících pracovních míst, vedle „zelených“ míst, jež by měla být podle očekávání vytvořena;

22. doporučuje **strategická partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem**, jako jsou spojení malých a středních podniků a místních a regionálních orgánů, za účelem dalšího rozvoje a využívání nízkouhlíkových technologií a vyzývá regiony a města, aby uzavřely místní pakty veřejných a soukromých partnerů pro boj proti změně klimatu, v nichž by byly stanoveny konkrétní kroky k dosažení cíle 20-20-20;

Budování globálního vedoucího postavení EU v oblasti klimatu – víceúrovňová správa a posílení rozpočtové role místních a regionálních orgánů

23. zdůrazňuje, že aby byla opatření EU proti změně klimatu účinná, je zapotřebí **koordinovat úsilí** vyvíjené na místní, regionální, celostátní, evropské a globální úrovni správy;

24. zdůrazňuje, že je důležité uvědomit si úlohu regionálních a místních samospráv v boji proti změně klimatu. V tomto směru a za použití zásady subsidiarity podtrhujeme potřebu vzít do úvahy tyto úrovně správy, neboť do jejich pravomocí spadá sestavení plánů na zmírnění dopadů změny klimatu, přizpůsobení se změně a další aktivity na regionální a místní úrovni nejvyššího významu v boji proti změně klimatu;

25. konstatuje, že jelikož **městské oblasti** produkují 75 % emisí CO₂, jsou velká města v popředí našeho boje proti změně klimatu, a upozorňuje na skutečnost, že neúspěch pokusu z Kodaně o dojednání závazných cílů v oblasti snižování emisí skleníkových plynů znamená pro místní a regionální orgány obzvláště závažnou odpovědnost učinit rozhodná a naléhavá opatření v oblasti přizpůsobování se změně klimatu a jejího zmírňování. **Pakt starostů a primátorů** je důležitým krokem správným směrem;

26. podtrhuje, že pokud bude plně uznán a podporován potenciál místních a regionálních orgánů, mohla by být vize EU **součinnosti ekologického hospodářství a politik v oblasti změny klimatu** inspirací pro zbytek světa;

27. vyzdvihuje, že taková vize by měla zahrnovat **ucelenou a inovativní sérii opatření** v oblastech dopravy, výstavby a výroby elektřiny, přičemž by zapojila domácnosti do výroby energie a znamenala novou průmyslovou revoluci;

28. vyzývá Evropskou komisi a Radu, aby EU opět přivedly k **dlouhodobému a důvěryhodnému vedoucímu postavení** v globální politice v oblasti změny klimatu, a to prostřednictvím rozvoje a posílení dovedností, schopností a institucí na místní, nižší než celostátní, celostátní nebo regionální úrovni, a naléhavě vyzývá Evropskou komisi, aby tento postoj prosazovala ve svých vztazích s globálními partnery;

29. pevně věří v potenciál evropských místních a regionálních orgánů přispět ke globálnímu vedoucímu postavení EU a k tomu, aby šla EU příkladem ostatním, a proto se těší na činnost v rámci **Memoranda o porozumění s Konferencí starostů Spojených států** v zájmu zajištění konkrétních výsledků evropských a amerických obcí na poli přizpůsobování se změně klimatu a jejího zmírňování;

30. důrazně doporučuje zorganizovat **školení** pro místní a regionální orgány k otázce řešení změny klimatu na úrovni nejbližší občanům a **osvětové kampaně** pro občany na téma změny klimatu;

31. důrazně doporučuje klást zvláštní důraz na zohlednění otázky změny klimatu v **rámci rozpočtů na všech úrovních správy** a za tímto účelem:

- a) opětovně zdůrazňuje, že místním a regionálním orgánům musí být co nejdříve poskytnuty **vhodné evropské nástroje** na podporu jejich úsilí o řešení změny klimatu. Je třeba uzpůsobit národní rámcové podmínky pro financování a měl by být usnadněn přístup k půjčkám od Evropské investiční banky;
- b) konstatuje, že nedávná finanční krize přinesla dodatečný tlak na obecní rozpočty. Zdůrazňuje proto prospěšnost vhodně navržených **dotací a pobídek** pro místní a regionální orgány na podporu energetické účinnosti, udržitelných energetických politik a projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů; vyzývá k posílení programu **Inteligentní energie – Evropa** a jeho lepšímu přizpůsobení vyvíjejícím se požadavkům místních a regionálních orgánů;
- c) pro blížící se **přezkum rozpočtu EU** doporučuje učinit ze změny klimatu **průřezovou prioritu** v rámci stávajících režimů financování, jako jsou strukturální fondy, SZP a rámcové programy pro výzkum a technologický rozvoj;

d) navrhuje, že významná část **příjmů** z evropského systému pro obchodování s emisemi by měla být zpřístupněna místním a regionálním orgánům za účelem realizace opatření určených k přizpůsobení se změně klimatu a jejímu zmírnění na místní úrovni a že **finanční zdroje** získané z mezinárodního trhu s uhlíkem by měly být využívány také k podpoře projektů v rozvojových zemích;

e) připomíná významnou úlohu **strukturálních fondů EU**, které přispívají ke snižování nerovností a umožňují všem regionům těžit z výzkumu, inovací a tzv. „chytrých investic“ v zájmu nápravy strukturálních neefektivností;

Místní a regionální orgány vyzývají ke globálnímu pojetí a partnerství v oblasti změny klimatu

32. vyzývá k **aktivitám v rámci partnerství** mezi členskými státy EU a místními a regionálními orgány za účelem podpory a rozvoje rozvojových a rozvíjejících se zemí a v tomto smyslu naléhavě vyzývá evropské místní a regionální orgány, aby vycházely z existujícího **acquis decentralizované spolupráce** a rozšířily jej za účelem spolupráce s orgány nižší než celostátní úrovně v rozvojovém světě, a to s cílem zvýšit povědomí, vyměnit si osvědčené postupy, přenést technologie a zajistit účinné investování finančních závazků přijatých v Kodani;

33. domnívá se, že je zapotřebí **většího souladu** na mezinárodní a vnitrostátní úrovni, pokud jde o úsilí o řešení změny klimatu a ztráty biologické rozmanitosti, a to vzájemně se posilujícím způsobem, při němž by se co nejlépe využívalo příležitostí, jež skýtají probíhající globální procesy v rámci mezinárodních úmluv;

34. vyzývá EU, aby podpořila intenzivnější využívání přístupů zohledňujících ekosystémy, pokud jde o **financování v rámci UNFCCC**, včetně programu OSN pro snižování emisí (REDD/REDD+), a dále se zaměřila na rozšíření tohoto programu tak, aby nebyl určen pouze na ochranu lesů, ale rovněž takových ekosystémů, jako jsou **mokřady**;

35. opětovně zdůrazňuje svůj závazek dosáhnout **mezinárodně závazné dohody** a trvá na tom, že národní vlády budou schopny splnit své cíle, pouze pokud budou **aktivně zapojeny místní a regionální orgány**;

36. pověřuje svou předsedkyni, aby **předala toto usnesení** předsedovi Evropské rady, Belgickému předsednictví EU, Evropské komisi, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a UNFCCC.

V Bruselu dne 6. října 2010.

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

STANOVISKA

VÝBOR REGIONŮ

86. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VE DNECH 5. A 6. ŘÍJNA 2010

Předběžné stanovisko Výboru regionů „Úloha místních a regionálních orgánů v budoucí politice životního prostředí“

(2011/C 15/02)

VÝBOR REGIONŮ

- věří, že místní a regionální orgány by měly plnit větší úlohu při vypracovávání environmentální politiky EU, neboť jejich zapojení zaručuje lepší přijetí odpovědnosti za její provádění. Inovativní metody víceúrovňové správy včetně využití stávajících sítí a platforem podpoří proaktivní přístup místních a regionálních orgánů. Za příkladnou iniciativu lze v tomto ohledu považovat Pakt starostů a primátorů a tento koncept by mohl být rozšířen na další klíčové oblasti environmentální politiky EU;
- vyzývá Evropskou komisi, aby prozkoumala možnost spolupořádání výročního fóra za účelem projednání regionálních a místních problémů a řešení týkajících se provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí a vyzývá Evropský parlament, aby zapojil komisi ENVE VR do specifických diskusí Výboru pro životní prostředí s Evropskou komisí o provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí;
- vyzývá členské státy, aby zajistily dodržování interního rozdělení pravomocí a zavedení řádných postupů konzultací včetně prováděcích týmů sestávajících ze specialistů z vnitrostátní správy, regionů a sdružení místních orgánů, a to za účelem spolupráce během celého cyklu politiky;
- podporuje obecný a závazný rámec inspekce ochrany životního prostředí. Podrobnosti týkající se formy a obsahu inspekce by však měly být upraveny členskými státy a určeny na místní a regionální úrovni na základě obecných zásad stanovených Evropskou unií a na nižší správní úrovni;
- zdůrazňuje, že sedmý akční program pro životní prostředí by byl klíčovým pilířem strategie Evropa 2020 a že je nutný k tomu, aby převedl její význam do oblasti environmentální politiky. Měl by stanovit jasné cíle a časový harmonogram a jeho součástí by měla být společná tematická strategie ochrany půdy včetně cíle spočívajícího v přijetí rámcové směrnice o půdě.

Zpravodajka: paní Paula Baker (UK/ALDE), členka rady samosprávného okresu Basingstoke a Deane

Odkaz: Žádost španělského předsednictví

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ,

A. Obecné připomínky

1. vítá své zapojení do iniciativy „Kvalitnější nástroje pro politiku v oblasti životního prostředí“ a do činnosti zaměřené na sedmý akční program v oblasti životního prostředí, jelikož místní a regionální orgány mají zásadní význam pro provádění environmentální politiky a dosažení hmatatelných výsledků;

2. velice pozitivně hodnotí vynikající práci věnovanou environmentální problematice, kterou dosud vykonala řada místních a regionálních orgánů, a hodlá je v tom dále podporovat;

3. uznává, že účinné uplatňování je překážkou. V roce 2008 se 23,5 % (481) všech porušení právních předpisů EU týkala životního prostředí⁽¹⁾, což svědčí o pokračujícím poškozování životního prostředí a narušování hospodářské soutěže;

4. hodlá v tomto stanovisku upozornit na možnosti, jak zvýšit účinnost ochrany životního prostředí na všech úrovních správy a ve všech etapách přípravy politik;

B. Zlepšování koordinace a správy

5. věří, že místní a regionální orgány by měly plnit větší úlohu při vypracovávání environmentální politiky EU. Jejich zapojení zaručuje lepší přijetí odpovědnosti za její provádění. Na environmentální politiku EU by měl být uplatněn koncept víceúrovňové správy VR a měla by být rozšířena pilotní činnost zaměřená na třístranné dohody mezi EU, národní a regionální nebo místní úrovní.⁽²⁾ To by umožnilo opravdové sdílení odpovědnosti mezi různými úrovněmi správy za účelem dosažení dohodnutých výsledků;

6. je toho názoru, že inovativní metody víceúrovňové správy včetně využití stávajících sítí a platform podpoří proaktivní přístup místních a regionálních orgánů místo toho, aby se spoléhaly na prosté prosazování právních předpisů EU prostřednictvím členských států. V evropských regionech a městech existuje mnoho příkladů toho, jak místní úrovně uskutečnily ambiciózní kroky v momentě, kdy členský stát nevyvíjel žádnou činnost, jak tomu bylo v případě místní Agendy 21, jež vznikla na základě summitu Země v roce 1992. Za příkladnou iniciativu lze v tomto ohledu považovat Pakt starostů a primátorů;

7. vyzývá Evropskou komisi, aby posoudila, zda lze tento koncept rozšířit na další klíčové oblasti environmentální politiky EU, jako je biologická rozmanitost, odpady a voda, hluk a znečišťování ovzduší a využívání půdy, a to z integrovaného hlediska s koordinací napříč odvětví;

8. lituje, že ačkoli regionální a místní orgány mají jasné úkoly v oblasti ochrany životního prostředí, právní předpisy EU v této oblasti jsou určeny členskými státy, požadují pouze stanovení „příslušného orgánu“ (zřídka „orgánů“) a pouze výjimečně se zmiňují o spolupráci;⁽³⁾

9. lituje, že v plánech Evropské komise nejsou dostatečně zdůrazňovány činnosti na podporu řádné místní a regionální správy za účelem zlepšení provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí;⁽⁴⁾

10. upozorňuje na to, že článek 11 Lisabonské smlouvy prosazuje silnější dialog a konzultaci ze strany Evropských institucí. Místní a regionální orgány se domnívají, že toto nové ustanovení poskytuje příležitosti k rozvíjení jejich úlohy v rámci přípravy politiky EU. Zásada subsidiarity je navíc rozšířena na regionální a místní úroveň a článek 5 Protokolu o subsidiaritě stanoví, že návrhy legislativních aktů musí obsahovat posouzení finančního dopadu návrhu a důsledků pro právní předpisy, které mají zavést členské státy, včetně regionální legislativy;

11. soudí, že posouzení dopadu Evropské komise by se mělo vztahovat i na místní a regionální úroveň a analýza územního dopadu by se měla stát běžnou praxí;

12. vyzývá Evropský parlament a Radu, aby předložily pozměňovací návrhy a provedly změny týkající se legislativních návrhů, které mají dalekosáhlý dopad na místní a regionální orgány a jejichž dopad by byl posouzen stejně, jako tomu bylo u původního návrhu;

13. zdůrazňuje, že provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí vyžaduje velkou administrativní a finanční angažovanost a obsahové a odborné kompetence, jakož i politickou vůli. Stanovení dopadu na místní a regionální institucionální struktury může přispět k odůvodnění vyšších finančních pobídek a nezbytnosti evropské a národní podpory;

⁽¹⁾ KOM(2009) 304 v konečném znění, internetové stránky Evropské komise „Statistiky o porušení environmentálních předpisů“.

⁽²⁾ CdR 89/2009 fin, KOM(2002) 709 v konečném znění.

⁽³⁾ Studie Agentury pro životní prostředí regionu Brusel (IBGE) 2010: „Regionální rozměr v nařízeních a směrnicích EU v oblasti životního prostředí“ (The Regional Dimension in EU Environmental Regulations and Directives), <http://www.eapdebate.org/files/files/study-regionaldimension.pdf>.

⁽⁴⁾ KOM(2008) 773/4.

14. považuje za nezbytné, aby Evropská komise měla společné nástroje k poskytování dostatečných zdrojů místním a regionálním samosprávám, aby mohly plnit stanovené cíle;

15. zdůrazňuje, že je nutné lépe komunikovat na všech úrovních správy během všech etap přípravy politik, včetně investování do informačních systémů a internetových nástrojů, které zprůhledňují informace o životním prostředí pro veřejnost a státní instituce. Tlak vyvíjený na místní a regionální orgány ohledně podávání zpráv lze snížit prostřednictvím IKT, aniž by to postihlo dopad legislativy;

16. doporučuje, aby ministerstva pro životní prostředí jednotlivých států vytvořila vertikální „prováděcí týmy“ (dossier teams) sestávající ze specialistů z vnitrostátní správy, regionů a sdružení místních orgánů, a to za účelem spolupráce během celého cyklu politiky;

17. přeje si, aby byl ve všech regionech Evropy důrazně prosazován program EU LIFE+ s cílem podporovat místní inovační činnosti a byl zvýšen dopad a viditelnost jeho části „Politika životního prostředí a správa“;

18. vítá návrh Evropské komise na zřízení stálých prováděcích sítí, do nichž by byly zapojeni pracovníci Evropské komise a kontaktní body členských států.⁽⁵⁾ Kontaktní body členských států by měly být podporovány národními prováděcími týmy, které by sestávaly z místních a regionálních administrátorů;

19. naléhavě žádá, aby se Rada okamžitě zabývala návrhem směrnice o přístupu k právní ochraně v otázkách životního prostředí, kterou Evropský parlament schválil v roce 2004. To by umožnilo plně provádět Aarhuskou úmluvu a přispělo by k lepšímu a důslednějšímu prosazování právních předpisů v oblasti životního prostředí;

20. zasazuje se o sdílení poznatků mezi právními systémy, které se zabývají porušováním a nedodržováním právních předpisů EU v oblasti životního prostředí;

21. podporuje výzvu Evropského parlamentu týkající se obecného a závazného rámce inspekcí ochrany životního prostředí, vytvoření inspekčního nástroje EU v oblasti životního prostředí a posílení sítě EU pro provádění a prosazování právních předpisů v oblasti životního prostředí (IMPEL).⁽⁶⁾ Závazný nástroj pro inspekce může snížit nekalou soutěž mezi regiony a městy EU, která vyplývá z různých inspekčních systémů, a zároveň zajistit standardizaci právních kroků. Podrobnosti týkající se formy a obsahu inspekcí by však měly být upraveny členskými státy a určeny na místní a regionální úrovni na

⁽⁵⁾ KOM(2008) 773/4.

⁽⁶⁾ Usnesení ze 20. listopadu 2008 o revizi doporučení 2001/331/ES, které stanoví minimální kritéria pro inspekce v oblasti životního prostředí v členských státech.

základě obecných zásad stanovených Evropskou unií a na nižší správní úrovni;

22. opakuje své doporučení týkající se rozšíření sítě IMPEL o místní a regionální úrovně ve všech členských státech, která by mohla zahrnovat rozvíjení silných vnitrostátních sítí IMPEL za účelem rozsáhlého šíření výsledků IMPEL;⁽⁷⁾

C. Vytvoření účinnějších vazeb mezi politikami

23. vítá nedávnou činnost prováděnou GŘ REGIO spolu s GŘ ENV, jejímž cílem bylo zajistit, aby předchozí činnosti plně vyhovovaly environmentálním požadavkům, a věří, že ve všech útvarech je nutná obdobná provázanost. Komplexní agenda ohlášená ve strategii Evropa 2020 je vítána, avšak vyžaduje silný územní rozměr;

24. zdůrazňuje, aby provázanost politik a dopady na životní prostředí byly zohledněny při přezkumu rozpočtu EU po roce 2013 a ve veškerém financování EU věnovaném soudržnosti a zemědělství;

25. upozorňuje na to, že mezi různými prvky environmentální legislativy jsou nechtěně rozpory. Např. snížení objemu odpadu by se mělo řídit jak rámcovou směrnicí o odpadech, tak směrnicí o výrobcích. Zjednodušení za účelem jasných a jednoznačných právních předpisů zaměřených na výsledky umožní, aby byla nařízení lépe cílená, akceptovaná a uplatňovaná;

26. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány by měly být konzultovány, když Evropská komise připravuje či reviduje evropské právní předpisy. Jejich cenné zkušenosti mohou napomoci včasnému zjištění nesrovnalostí s jinými politikami nebo negativní dopady a posílit účinnost legislativy;

27. usiluje o usnadnění pravidel týkajících se narušení trhu v případě, kdy představují překážky pro ekologické zadávání veřejných zakázek;

28. zdůrazňuje, že právní předpisy, které se zabývají zdrojem environmentálního dopadu, mají zásadní význam pro dosažení cílů v oblasti životního prostředí a zajištění povinností místních a regionálních orgánů ohledně provázanosti. Místní a regionální orgány například nemohou ovlivnit normy emisí vozidel, ale musí splnit cíle EU pro kvalitu ovzduší;

29. zasazuje se o využívání nástrojů založených na trhu, které odrážejí úplné náklady zboží či služeb, zviditelňují celoživotní dopad na životní prostředí pro spotřebitele při nákupu a zdůrazňují odpovědnost výrobce;

⁽⁷⁾ CdR 36/2001 fin.

D. Způsoby zvyšování environmentální aktivity místních a regionálních orgánů

Otázky správy

30. vyzývá členské státy, aby zajistily dodržování interního rozdělení pravomocí a zavedení řádných postupů konzultací s místními a regionálními orgány. Dobrá spolupráce, zvláště prováděcích týmů národních, regionálních a místních administrátorů, posiluje vzájemné porozumění a úspěšné provádění legislativy; ⁽⁸⁾

31. klade důraz na klíčovou úlohu místních a regionálních orgánů ve sběru údajů o životním prostředí. Aby byly zprávy a ukazatele popisující stav životního prostředí EU provázané, efektivní a spolehlivé, je třeba zajistit odpovídající odpovědnosti, zdroje a informační toky mezi obcemi, regiony a členskými státy;

32. podporuje transparentnost úkolů, zvláště mezi útvary, které prosazují právní předpisy EU v oblasti životního prostředí, a těmi, které poskytují environmentální služby nebo infrastrukturu a územní plánování;

Sdílení informací

33. vyzývá národní a regionální ministerstva a agentury životního prostředí, aby za účasti zástupců místních a regionálních orgánů vypracovaly písemné pokyny a také navrhly specifické nástroje, kritéria a modely pro postupy, které by používaly místní a regionální orgány. Současně by měly pomoci vhodných opatření podporovat spolupráci mezi místními a regionálními orgány v EU, které se potýkají s podobnými ekologickými problémy;

34. schvaluje hodnotu, kterou má sdílení osvědčených postupů mezi místními a regionálními orgány včetně způsobů, jak překonat výzvy související s přístupem k informacím a zviditelněním či jazykovými rozdíly;

Angažování a zapojování občanů

35. oceňuje orgány, které inspirují a zapojují občany do vytváření sdílených vizí dlouhodobé kvality života ve svých oblastech a propojují environmentální, sociální a hospodářské otázky;

36. žádá o podporu pro vzdělávání a výzkum na posílení vazeb mezi občany a jejich životním prostředím. Občané si nejsou plně vědomi úlohy, kterou životní prostředí hraje v jejich životě. ⁽⁹⁾ Místní a regionální orgány jsou na úrovni, jež je místním komunitám nejbližší, a proto mohou podporovat větší uvědomění občanů všech věkových kategorií;

⁽⁸⁾ CdR 199/2009 fin, CdR 89/2009 fin, studie Evropského institutu veřejné správy z roku 2009 „Institucionální dopady právních předpisů EU na místní a regionální správy“ (The institutional impacts of EU legislation on local and regional government).

⁽⁹⁾ V souladu se zvláštními průzkumy Eurobarometru o postoji veřejnosti k životnímu prostředí (biologická rozmanitost 2010, změna klimatu 2009, životní prostředí 2008), viz http://ec.europa.eu/environment/working_en.htm.

37. je toho názoru, že orgány by měly zavést postupy pro šíření informací, pokud možno prostřednictvím internetu, provádět Aarhuskou úmluvu ⁽¹⁰⁾, a tak umožnit přístup k právní ochraně v otázkách životního prostředí, zapojit veřejnost do monitorování místního provádění environmentální politiky EU a stanovení vhodných nástrojů participativní demokracie a místní odpovědnosti;

38. věří, že směrnice EIA a SEA jsou klíčovými nástroji pro místní a regionální environmentální politiku a účast veřejnosti ⁽¹¹⁾ za účelem zohlednění místních znalostí, a zároveň si uvědomuje důsledky související s náklady a kvalifikacemi;

39. vyzývá místní a regionální orgány, aby používaly zjednodušené a koordinované veřejné mechanismy pro kontrolu životního prostředí, které by usnadnily plnění povinností stanovených legislativou a podpořily vztah mezi veřejnými správami a jejich adresáty na základě zásad efektivnosti, transparentnosti a sdílené odpovědnosti;

Financování a horizontální integrace

40. vyzývá místní a regionální orgány, aby začlenily otázku životního prostředí do všech odvětví činnosti, např. podporou místních ekologických podniků prostřednictvím rizikového kapitálu, podnikatelských andělů („business angels“) a mikroúvěrů, včetně poradenství v oblasti ekologického zadávání zakázek;

41. nabádá místní a regionální orgány, aby se staly „ekologickými zadavateli“. Veřejné zakázky představují 16 % HDP EU a měly by zajistit nejvyšší environmentální hodnotu. Je proto vítána nová internetová stránka ekologických veřejných zakázek (<http://ec.europa.eu/environment/gpp>);

42. souhlasí s plným využitím možnosti návratnosti nákladů stanovené v článku 9 rámcové směrnice o vodě, aby vznikly podněty k šetrnosti a hospodárnosti, a ustanovení článku 14 rámcové směrnice o odpadech za účelem zviditelnění nákladů na životní prostředí pro uživatele a pobízí k zahrnutí podobných ekonomických nástrojů do budoucích návrhů;

43. zasazuje se o těsnou návaznost mezi plánováním (včetně udržitelného územního plánování), výrobou a distribucí za účelem podpory nízkouhlíkového rozvoje, udržitelné produkce, efektivního využívání zdrojů a obnovitelné energie, aby tak byla vytvořena zelená pracovní místa a aby byl podporován udržitelný růst za současného snižování dopadů na životní prostředí a veřejné zdraví. Je však třeba respektovat stávající systémy plánování v jednotlivých státech;

⁽¹⁰⁾ Úmluva Evropské hospodářské komise OSN o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí.

⁽¹¹⁾ CdR 38/2010 fin.

44. vyzývá, aby budoucí tvorba politik řízení životního prostředí v příhraničních regionech a přilehlých oblastech se společnými řekami nebo jinými společnými pohraničními vodami lépe využívala partnerské programy jako Euroregiony na místní úrovni k ovlivnění sousedních zemí a k návrhům a provádění společných programů ochrany životního prostředí;

E. Způsoby přispění VR

Ve fázi přípravy politik

45. vyzývá Evropskou komisi, aby zaujala proaktivnější postoj a usilovala o včasný vklad VR do přípravy politik prostřednictvím žádostí o předběžná stanoviska;

46. zavazuje se, že bude i nadále rozvíjet existující spolupráci s Evropskou komisí při posuzování dopadu určitých návrhů na místní a regionální orgány (posouzení územního dopadu) prostřednictvím specifických sítí VR, Síť pro monitorování subsidiarity VR a platformy pro monitorování strategie Evropa 2020;

Ve fázi přípravy politik i ve fázi rozhodování

47. zavazuje se, že pro vypracování svých stanovisek bude využívat místních zkušeností pracovníků v terénu z místních a regionálních orgánů. To zahrnuje cílené konzultace specifických sítí VR, Síť pro monitorování subsidiarity VR a platformy pro monitorování strategie Evropa 2020 i pořádání slyšení s místními a regionálními sdruženími a klíčovými subjekty;

Ve fázi rozhodování

48. zdůrazňuje, že Lisabonská smlouva posílila úlohu VR při přijímání rozhodnutí o politice EU v oblasti změny klimatu zavedením výslovně povinné konzultace VR, dále vítá ustanovení Lisabonské smlouvy o právu na novou konzultaci, pokud je původní legislativní návrh výrazně přepracován během legislativního procesu, což VR umožňuje vypracovat revidované stanovisko;

49. přeje si posílit spolupráci se spoluzákonodárci – Evropským parlamentem a Radou – na témata životního prostředí. Výbor pro životní prostředí Evropského parlamentu by mohl prozkoumat možnost společných slyšení a zvát zpravodaje VR, aby představili zásadní stanoviska Výboru. Členské státy by mohly zvát VR, aby se pravidelně účastnil neformálních zasedání ministrů životního prostředí;⁽¹²⁾

V rámci zlepšení provádění

50. vyzývá Evropskou komisi, aby prozkoumala možnost spolupřátání výročního fóra za účelem projednání regionálních a místních problémů a řešení týkajících se provádění práv-

ních předpisů EU v oblasti životního prostředí ve specifických sektorech, jako je voda či biologická rozmanitost, hluk, ovzduší či odpady;

51. vyzývá Evropský parlament, aby zapojil komisi ENVE VR do specifických diskusí Výboru pro životní prostředí s Evropskou komisí o provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí;

52. navrhuje, aby byla vytvořeno ocenění Evropské zelené město, a zdůrazňuje, že si přeje být zapojen do poroty udílející toto ocenění. Za tímto účelem doporučuje následující:

- rozpočtové zdroje pro vítěze na podpoření přidané hodnoty EU plynoucí z akcí souvisejících s oceněním, stejně jako v případě ocenění Evropské město kultury,

- maximalizaci přínosů a zkušeností, kterých města dosáhnou jakožto evropská zelená města, včetně vytvoření sítě vítězů umožňující výměnu znalostí a osvědčených postupů. VR by mohl přispět pořádáním akcí a informováním VR a Evropské komise o výsledcích,

- VR by měl směřovat své evropské akce, konference a schůze s Komisí do příslušného Evropského zeleného města daného roku, aby se ještě více zlepšila výměna know-how a osvědčených postupů,

- podněcovat Evropská zelená města, aby po několika letech podala zprávu o tom, jakého pokroku bylo dosaženo v oblasti udržitelné městské politiky. Mohla by být vyzvána, aby sdílela nové úspěchy a vize s dalšími městy a zainteresovanými subjekty na klíčových evropských akcích,

- ocenění by podpořilo zapojení veřejnosti do participativní demokracie a místní angažovanost včetně regionálního rozměru, který by byl dán zapojením celého města do činností souvisejících s oceněním Evropské zelené město,

- zlepšení výběrového řízení, např. možnost pro členy poroty pořádat pohovory se zástupci měst v užším výběru a tato města navštívit,

- za účelem zviditelnění ocenění by slavnostní předání ocenění mohl spolupřátat VR;

F. Budoucí rámec politiky životního prostředí

Potřeba sedmého akčního programu pro životní prostředí

53. je toho názoru, že šestý akční program pro životní prostředí doposud přispíval k dosažení environmentálního acquis EU a že je nutný sedmý akční program pro životní prostředí;

⁽¹²⁾ CdR 89/2009 fin.

54. zdůrazňuje, že sedmý akční program pro životní prostředí by posílil strategii EU pro udržitelný rozvoj a byl by klíčovým pilířem budoucí strategie Evropa 2020, která často odkazuje na ekologický růst a přechod k nízkouhlíkovému hospodářství šetrného ke zdrojům. Sedmý akční program pro životní prostředí je nutný k tomu, aby formuloval, co tyto pojmy znamenají, a převedl jejich následný význam do oblasti environmentální politiky;

55. prohlašuje, že sedmý akční program pro životní prostředí prospěje podnikům i místním a regionálním orgánům, jelikož poskytne strukturovaný a dlouhodobý plánovací rámec a umožní rozsáhlé investice do infrastruktury;

56. upozorňuje na to, že environmentální politika musí být integrována ve všech oblastech politik, čehož nemůže být dosaženo pouze prostřednictvím specifických právních předpisů;

57. obává se, že pokud by po vypršení šestého akčního programu pro životní prostředí, který byl první akčním programem tvořícím právní nástroj se závaznými rozhodnutími, nebyl přijat nový akční program, bylo by to chápáno jako nedostatečná politická angažovanost v oblasti, jejíž význam pro občany je považován za klíčový;

Možné prvky sedmého akčního programu pro životní prostředí

58. lituje, že v šestém akčním programu pro životní prostředí není výslovná zmínka o Výboru regionů, a žádá, aby se zásada víceúrovňové správy s ohledem na životní prostředí stala důležitým prvkem sedmého akčního programu pro životní prostředí;

59. je toho názoru, že sedmý akční program pro životní prostředí je dlouhodobý strategický plánovací dokument, který by měl stanovit jasné cíle a časový harmonogram, přejít od relativních k absolutním cílům (např. CO₂ na obyvatele) za účelem snížení specifických tlaků na životní prostředí a formulovat jasné výsledky v oblasti životního prostředí založené na zprávě o stavu životního prostředí (SOER) za rok 2010⁽¹³⁾;

60. konstatuje, že při provádění sedmého akčního programu se musí brát zřetel na pravomoci místních a regionálních orgánů i na politický a administrativní manipulační prostor;

61. soudí, že jeho součástí by měla být zásadní revize správy údajů a jejich sběru, aby bylo zajištěno správné porovnání výsledků a smysluplnější pochopení osvědčených postupů;

62. domnívá se, že sedmý akční program pro životní prostředí by měl podporovat další využívání tržních nástrojů v kombinaci s předpisy. Šestý akční program pro životní prostředí podpořil využívání hospodářských nástrojů za účelem zlepšení efektivity zdrojů a minimalizace dopadu na životní prostředí. Použití tohoto postupu vždy ulehčuje finanční břemeno místních a regionálních orgánů a zlepšuje provádění;

63. požaduje, aby sedmý akční program pro životní prostředí podpořil možnost, že od roku 2013 budou mít regiony a města přímý prospěch z finančních prostředků vytvářených systémem obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, aby tak bylo možné financovat místní programy zaměřené na boj proti změně klimatu;

64. navrhuje, aby měl tento program dlouhý časový horizont, minimálně do roku 2020, jelikož nyní musíme plánovat na rok 2050, a byl doprovázen hodnocením v polovině období a monitorováním a jasným plánem se střednědobými cíli;

65. doporučuje systematický přístup k efektivitě zdrojů včetně specifických cílů a časových harmonogramů pro absolutní kvantitativní snížení v oblasti využívání přírodních zdrojů a přijetí nové definice HDP, jež by zohlednila dopad na životní prostředí;

66. důrazně žádá, aby byly zachovány vazby mezi různými oblastmi politik a do všech odvětví byly začleněny environmentální cíle a požadavky, např. využívání půdy a městské plánování, městská mobilita, zemědělství, lesnictví, hluk, znečištění ovzduší a zdraví;

67. zasazuje se o zařazení environmentálních cílů do velkých oblastí rozpočtu, jako je rozvoj venkova a zemědělství;

68. konstatuje, že 75 % obyvatel EU žije ve městech a produkuje 75 % emisí skleníkových plynů, avšak jsou rovněž centry vzdělávání, výzkumu a inovací. V sedmém akčním programu pro životní prostředí musí být jasný městský rozměr a mechanismus pro zapojení a posílení vlivu měst;

69. uznává, že společné cíle EU v oblasti klimatu, zabezpečení potravin a biologické rozmanitosti jsou podkopávány procesy degradace půdy. Jako doposud by proto součástí 7. akčního programu pro životní prostředí měla být Společná tematická strategie ochrany půdy včetně cíle spočívajícího v přijetí rámcové směrnice o půdě.

V Bruselu dne 5. října 2010.

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

⁽¹³⁾ Zpráva Evropské agentury pro životní prostředí o stavu, má být vydána v listopadu 2010.

Stanovisko Výboru regionů „Přínos politiky soudržnosti pro strategii Evropa 2020“

(2011/C 15/03)

VÝBOR REGIONŮ

- Výbor regionů musí být strukturovanou formou – i s využitím poznatků Platformy pro monitorování strategie Evropa 2020 – zapojen do dalšího provádění strategie Evropa 2020. Proto by výroční zpráva Evropské komise pro jarní summit měla *závazně obsahovat kapitolu o zapojení místních a regionálních orgánů* do provádění strategie;
- politika soudržnosti se i v budoucnosti musí zaměřit na cíle hospodářské, sociální a územní soudržnosti stanovené ve Smlouvě o EU, zejména tím, že sníží rozdíly v úrovni rozvoje různých regionů a zaostalost nejvíce znevýhodněných regionů; za tohoto předpokladu aktivně přispěje k dosažení cílů strategie Evropa 2020;
- pouze s horizontálním přístupem politiky soudržnosti lze zajistit, že všechny regiony v Evropské unii budou mít příležitost se aktivně podílet na uskutečňování strategie Evropa 2020;
- díky *územnímu paktu s místními a regionálními orgány*, v němž bude ujednáno zapojení územních orgánů do provádění strategie Evropa 2020 a předloženo doporučení k uzavírání územních paktů, jež by na úrovni členských států mohly umožnit strukturované zapojení územních orgánů v závislosti na jejich příslušných pravomocích, by se to mohlo podařit.

Hlavní zpravodaj:	pan Michael Schneider (DE/ELS)
	státní tajemník pro spolkové a evropské záležitosti, zplnomocněnec spolkové země Sasko-Anhaltsko při spolkové vládě
Odkaz:	Žádost belgického předsednictví o vypracování stanoviska

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ,

Úvodní připomínky

1. konstatuje, že předložením sdělení Evropské komise a závěrů Evropské rady ke strategii Evropa 2020 byla učiněna významná rozhodnutí pro budoucí zaměření politik EU na podporu udržitelného růstu, inovací a zaměstnanosti;

2. zdůrazňuje, že se evropské instituce v dalším průběhu diskusí dohodly na hlavních cílech a prioritách, které by měly být v nadcházejících měsících podloženy stěžejními iniciativami a legislativními návrhy;

3. poukazuje na to, že je mimořádně důležité zapojení místních a regionálních orgánů do další úpravy strategie, aktivní účast na ní a posílení úlohy těchto orgánů v jejím provádění;

4. v této souvislosti konstatuje, že klíčem k úspěchu strategie Evropa 2020 je cílené využívání potenciálu a zdrojů místních a regionálních orgánů;

5. zdůrazňuje významný přínos, který politika soudržnosti EU může mít pro uskutečňování strategie Evropa 2020;

6. proto vítá, že belgické předsednictví Rady EU požádalo Výbor regionů o vypracování stanoviska k budoucí úloze politiky soudržnosti při uskutečňování strategie Evropa 2020;

7. připomíná, že se Výbor regionů v uplynulých letech intenzivně zabýval zaměřením Lisabonské strategie a zapojením místních a regionálních orgánů do jejího uskutečňování a že se angažoval i v otázce budoucího zaměření strategie Evropa 2020;

8. poukazuje v této souvislosti zejména na následující dokumenty:

— Bílou knihu Výboru regionů o víceúrovňové správě věcí veřejných⁽¹⁾, v níž se v souvislosti s územní soudržností

požadovalo důsledné zapojení místních a regionálních orgánů do odvětvových politik EU,

— stanovisko k tématu Budoucnost Lisabonské strategie v období po roce 2010⁽²⁾, v němž se konstatovalo, že nová strategie by měla využívat stávající partnerské struktury,

— stanovisko k tématu Budoucnost politiky soudržnosti⁽³⁾, v němž se požadovalo, aby politika soudržnosti zůstala i nadále hlavním pilířem evropského integračního procesu;

Cíle: strategie Evropa 2020 a soudržnost se vzájemně ovlivňují

9. zdůrazňuje, že východiskem posouzení budoucí úlohy politiky soudržnosti v uskutečňování strategie Evropa 2020 musí být smluvní základ a cíle různých politik EU;

10. v této souvislosti konstatuje, že přínos politiky soudržnosti k uskutečňování strategie Evropa 2020 se musí pohybovat v rámci cílů stanovených v článku 174 SFEU a průřezového cíle hospodářské, sociální a územní soudržnosti, který je zakotven Lisabonskou smlouvou v článku 3 Smlouvy o Evropské unii;

11. upozorňuje na to, že cílem politiky soudržnosti je posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti, aby byl podpořen harmonický rozvoj Unie jako celku a snížily se rozdíly v úrovni rozvoje různých regionů a zaostalost nejvíce znevýhodněných oblastí. Zvláštní pozornost přitom bude věnována venkovským oblastem, hospodářsky znevýhodněným oblastem nebo oblastem postiženým průmyslovými změnami a regionům, které jsou závažně a trvale znevýhodněny přírodními nebo demografickými podmínkami, jako jsou například nejsevernější regiony s velmi nízkou hustotou obyvatelstva a ostrovní, pohraniční a horské regiony. Kromě toho upozorňuje Výbor regionů na výzvy pro regiony v EU uvedené ve studii Evropa 2020, mj. pro nejvzdálenější regiony EU a pro městské oblasti, v jejichž okrajových zónách často dochází k postupnému upadání a k sociálnímu a ekonomickému chudnutí. Dále se domnívá, že při provádění strategie Evropa 2020 musí být zohledněny i nejdlehlší oblasti definované v článku 349 SFEU;

⁽¹⁾ Bílá kniha Výboru regionů o víceúrovňové správě věcí veřejných, Cdr 89/2009 fin.

⁽²⁾ Stanovisko Výboru regionů Budoucnost Lisabonské strategie v období po roce 2010, Cdr 25/2009 fin.

⁽³⁾ Předběžné stanovisko Výboru regionů Budoucnost politiky soudržnosti, Cdr 210/2009 fin.

12. konstatuje, že strukturální fondy EU podstatně přispěly k provádění dosavadní Lisabonské strategie, lituje však, že územní orgány byly do provádění zapojeny příliš nízkou měrou;

13. podporuje proto závěry Evropské rady ze dne 17. června 2010, v nichž zdůraznila, že je důležité podporovat hospodářskou, sociální a územní soudržnost a budovat infrastrukturu s cílem přispět k úspěchu strategie Evropa 2020; vyjadřuje však politování nad skutečností, že jsou v závěrech nedostatečně zohledněny územní orgány;

14. odkazuje na závěry Kokovy zprávy ohledně nezhodnotění místních a regionálních orgánů při provádění Lisabonské strategie a vyvozuje z toho nutnost vytvořit aktivním zapojením místních orgánů významný předpoklad k úspěšnému uskutečnění strategie Evropa 2020;

15. proto považuje následující aspekty za specifické předpoklady úspěchu provádění strategie Evropa 2020:

— včasné a rozsáhlé zapojení místních a regionálních orgánů za účelem dosažení toho, aby se příslušné subjekty ztotožnily s cíli, obsahy a opatřeními strategie Evropa 2020,

— strategie Evropa 2020 musí být schopna mobilizovat rozvojový potenciál všech územních orgánů,

— navázání spíše tematicky koncipované strategie Evropa 2020 na horizontální přístup politiky soudržnosti za účelem dosažení hojné účasti a účinku ve všech územních orgánech;

16. varuje však, aby politika soudržnosti nebyla ještě více administrativně zatěžována dalšími informačními povinnostmi nad rámec současných postupů;

17. zdůrazňuje, že středem zájmu politiky soudržnosti musí být i napříště flexibilní a místně a regionálně uzpůsobené strategie, které přispějí k dosažení cílů strategie Evropa 2020 tím, že poskytnou odpovědi na velmi rozdílné potřeby rozvoje v místních a regionálních orgánech;

18. opakovaně nesouhlasí s návrhem, který Evropská komise učinila ve sdělení z 12. května 2010 o posílení koordinace hospodářské politiky a který spočívá v pozastavení čerpání ze strukturálních fondů v rámci postupu při nadměrném schodku, a poukazuje na své usnesení ze dne 10. června 2010 (4);

19. připomíná, že politika soudržnosti rovněž úzce souvisí se službami obecného zájmu tím, že obě tyto politiky se průřezově

dotýkají posílení vnitřního trhu a soudržnosti v Evropě. Výbor se proto domnívá, že služby obecného zájmu, jež jsou určujícím faktorem inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění, by proto měly mít významnější postavení ve strategii Evropa 2020. Jak se uvádí v Montiho zprávě o nové strategii pro vnitřní trh (květen 2010), hlavními politickými cíli budoucí strategie růstu Evropské unie by mělo být financování infrastruktury pro služby obecného zájmu a služby v oblasti sociálního začleňování;

20. za hlavní úkol a zásadní přínos strategie Evropa 2020 považuje zahájení nezbytných strukturálních reforem v Evropě za účasti institucí EU v zájmu posílení udržitelného rozvoje, inovací a zaměstnanosti. Tyto strukturální reformy jsou velmi důležité i pro úspěšné provádění politiky soudržnosti;

21. odmítá opatření, jejichž cílem je omezit priority využívání strukturálních fondů na strukturální nedostatky zjištěné v rámci strategie Evropa 2020, pokud zároveň nebudou odpovídat cílům politiky soudržnosti (obsahové podmíněnosti);

22. spatřuje však možnost stanovit v rámci partnerského dialogu s místními a regionálními orgány, který musí být zahájen s dostatečným předstihem před příštím plánováním strukturálních fondů (a to případně na smluvní bázi podobně jako v případě územních paktů navržených Výborem regionů), společné cíle a rámcové podmínky pro budoucí využití strukturálních fondů, které by tak mohly být ve vysoké míře závazné pro všechny zúčastněné strany a přispět tak i k makroekonomické podmíněnosti;

Přínos politiky soudržnosti k uskutečňování tří priorit: inteligentního růstu, udržitelného růstu a růstu podporujícího začlenění

23. vítá hlavní zaměření strategie Evropa 2020 na udržitelný růst, inovace a zaměstnanost a podporuje větší zohlednění sociálního a ekologického rozměru;

24. vidí v tom projev rozsáhlého pojetí, podle něž musí konkurenceschopnost stavět na udržitelnosti a větší sociální a územní soudržnosti;

25. konstatuje, že politika soudržnosti již v minulosti významně přispívala ke zvýšení inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění v Evropské unii, který má být prioritou i ve strategii Evropa 2020;

(4) Postoj Výboru regionů vyjádřený v usnesení ze dne 10. června 2010 (CdR 175/2010, odstavec 12).

Přínos politiky soudržnosti při uskutečňování cílů

26. zdůrazňuje, že nástroje politiky soudržnosti – v rámci smluvně zakotvených cílů politiky soudržnosti – mohou významně přispět k dosažení cílů vytyčených ve strategii Evropa 2020. Přitom je bezpodmínečně nezbytné zachovat rovnováhu mezi tradiční funkcí této politiky (která je stále ještě aktuální) a novými strategickými výzvami, které jsou celé EU společné. Této rovnováhy je možné dosáhnout např. zachováním speciálního statutu regionů spadajících pod cíl konvergence;

27. upozorňuje na to, že cíle budoucí strategie Evropa 2020 nejsou – zejména i vzhledem ke stále omezenějším finančním prostředkům – zaměřeny v první řadě na kvantitativní využití rozpočtových prostředků, a domnívá se, že úspěšné provádění strategie Evropa 2020 bude ve značné míře záviset na typu a kvalitě uplatňovaných nástrojů a jejich použitelnosti v praxi. V této souvislosti vyjadřuje názor, že je zásadní usilovat o maximální integraci všech stávajících finančních nástrojů EU. To platí zvláště pro ty nástroje, které fakticky slouží k financování iniciativ podobné povahy (např. EFRR a EZFRV pro část týkající se rozvoje venkova);

28. domnívá se, že je nutné dále vyvíjet inovativní nástroje financování v rámci politiky soudržnosti, jako jsou například revolvingové fondy, aby bylo zároveň i možné dále zlepšovat pákový účinek politiky soudržnosti v zájmu uskutečnění cílů strategie Evropa 2020;

29. v souvislosti s cílem v oblasti zaměstnanosti (zvýšit v Evropské unii zaměstnanost u osob ve věku 20 až 64 let na 75 %) upozorňuje na skutečnost, že v rámci stávajících programů strukturálních fondů je zhruba 14 mld. eur vyčleněno na posílení schopnosti podniků a pracovníků předvídat a zvládat změny. Z této částky je přibližně 9,4 mld. eur určeno na pomoc podnikům při zavádění účinných opatření na personální rozvoj;

30. vyzdvihuje přitom nutnost posílení součinnosti mezi fondy s územním rozměrem, zvláště Evropským sociálním fondem (ESF) a Evropským fondem pro regionální rozvoj (EFRR), aby byly vytvořeny nové pracovní příležitosti, resp. aby byla s pomocí opatření v oblasti vzdělávání a odborné přípravy zvýšena zaměstnatelnost;

31. Podporuje proto návrh na vytvoření společného evropského strategického rámce spojujícího Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond, Fond soudržnosti, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) a Finanční nástroj pro orientaci rybolovu (FNOR). Vyzývá tedy Evropskou komisi, aby tuto součinnost EFRR a ESF zajistila i pro příští období podpory, a to prostřednictvím společného rámcového nařízení o politice soudržnosti;

32. v souvislosti s cílem v oblasti výzkumu (navýšit výdaje na výzkum a vývoj v Unii o 3 % HDP) zdůrazňuje, že ve stávajícím období podpory bylo podle údajů Komise použito 86 mld. eur – tj. 25 % prostředků z Fondu soudržnosti – na výzkum, vývoj a inovace, které tak plynou do budování a rozvoje výzkumného prostředí v evropských regionech;

33. poukazuje na to, že politika podpory zaměřená na místní a regionální orgány, tak jak je pojata v politice soudržnosti, může coby doplněk evropské podpory vynikajících výsledků zaručit, že evropská politika pro výzkum a inovace bude mít dostatečně široký záběr, aby zajistila úspěch strategie Evropa 2020;

34. domnívá se, že v souvislosti s cílem v oblasti klimatu a energetiky (snížit emise skleníkových plynů o 20 %, zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie na 20 % a zvýšit energetickou účinnost o 20 %) musí zlepšení kvality životního prostředí zůstat prioritou programů strukturálních fondů ve všech členských státech, a konstatuje, že ve stávajícím období podpory na něj byla vyčleněna přibližně jedna třetina veškerých prostředků z Fondu soudržnosti (tj. 105 mld. eur). Domnívá se, že by se však kromě toho mělo pamatovat na to, že vytvoření nových nástrojů financování v oblasti politiky klimatu na mezinárodní úrovni nesmí vést k omezení prostředků určených na politiku soudržnosti. Zároveň opakuje svůj požadavek, že investiční bilance nesmí způsobit žádné další emise skleníkových plynů;

35. konstatuje, že z těchto prostředků je zhruba 48 mld. eur určeno na opatření v nejrůznějších oblastech, které souvisejí s výzvami změny klimatu, např. na opatření v oblasti ochrany a přizpůsobení. K nim patří také investice, jako je např. podpora energeticky účinných a obnovitelných zdrojů energie (9 mld. eur), a nepřímá opatření, jako jsou např. udržitelné projekty pro městskou dopravu (6,2 mld. eur);

36. v souvislosti s cílem v oblasti vzdělávání (snížit podíl dětí, které předčasně ukončují školní docházku, a zvýšit podíl obyvatel ve věku od 30 do 34 let, kteří mají ukončené terciární vzdělání resp. odpovídající úroveň kvalifikace na 40 %) připomíná, že politika soudržnosti navíc již ve stávajícím období podpory významně přispívá ke snižování podílu dětí, které předčasně ukončují školní docházku, prostřednictvím mnoha operačních programů. Přitom je třeba zohlednit zvláštní výzvy v oblasti dosažitelnosti a zachování vzdělávacích zařízení v oblastech s nízkou hustotou obyvatelstva;

37. zdůrazňuje však i to, že pravomoci Unie jsou v tomto směru omezené a že členské státy musí místním a regionálním orgánům zaručit dostatečné financování a rozhodovací pravomoci a musí si vytyčit své národní cíle v závislosti na své příslušné výchozí situaci a vnitrostátních podmínkách a se zohledněním těchto hlavních cílů;

38. v souvislosti s cílem v oblasti boje proti chudobě (snížit v Evropské unii počet osob žijících v chudobě resp. ohrožených chudobou o 20 milionů) zastává názor, že politika soudržnosti může v rámci svého zaměření na růst a zaměstnanost přispět k boji proti chudobě v Evropské unii zejména díky podpoře místních a regionálních projektů sociálního začleňování a zaměstnanosti. V nových programech bylo přibližně 19 mld. eur vyčleněno na odstranění překážek při zaměstnávání zejména žen, mladých lidí, starších osob nebo pracovníků s nízkou kvalifikací;

39. upozorňuje na to, že podle údajů Evropské komise se stávající programy v rámci ESF na rok 2007 a 2008 dostaly již téměř k 6 milionům osob, z toho 52 % žen. Zhruba jedna třetina opatření byla zaměřena na podporu zaměstnanců. Příjemci dalších opatření byli nezaměstnaní (33 %, z toho 7 % dlouhodobě nezaměstnaní) a zvláště ohrožené skupiny, např. migrující pracovníci a menšiny (13 %);

40. v této souvislosti konstatuje, že podle článku 153 SFEU může Evropská unie členské státy v tomto směru pouze podporovat a doplňovat;

41. zdůrazňuje, že je třeba umožnit, aby strukturální fondy byly využívány pro překonání nerovnosti v oblasti zdraví;

Přínos politiky soudržnosti k provádění stěžejních iniciativ

42. konstatuje, že stěžejní iniciativy naplánované v rámci strategie Evropa 2020 sledují v zásadě tematické resp. odvětvové cíle, které se však do velké míry kryjí i s politikou soudržnosti;

43. bere na vědomí, že Komise v souvislosti s prováděním většiny stěžejních iniciativ již poukázala na přínos strukturálních fondů a že považuje politiku soudržnosti a strukturální fondy za klíčové mechanismy k dosažení inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění v členských státech EU a jejich regionech;

44. upozorňuje, že opatření stanovená v rámci stěžejních iniciativ strategie Evropa 2020 je nutné sladit se stávajícími postupy a opatřeními, aby byla zachována přehlednost a zamezilo se duplicitám v postupech a informačních povinnostech;

45. vyzývá Evropskou komisi, aby v rámci dalšího vývoje stěžejních iniciativ uplatňovala přístup integrace jednotlivých evropských nástrojů podpory a zajistila, že přitom bude zohledněn a – bude-li to možné a nutné – i dále zdokonalován decentralizovaný přístup politiky soudržnosti;

46. opakuje svůj požadavek, který již položil ve stanovisku o budoucnosti politiky soudržnosti, že navrhované stěžejní iniciativy nesmí vést k zúžení evropské politiky soudržnosti. Strukturální fondy musí i nadále umožňovat integrovaná řešení na regionální úrovni a nesmí být redukovány na plnění odvětvových kritérií;

47. v souvislosti se stěžejní iniciativou „Digitální program pro Evropu“ konstatuje, že mezi digitálním programem a využíváním politiky soudržnosti existují úzké vazby, zejména co se týče plošného připojení k širokopásmovým sítím ve venkovských oblastech nebo rozvoje nových služeb v oblasti zvládnání demografických změn;

48. v souvislosti se stěžejní iniciativou „Inovace v Unii“ spatřuje možnost lepšího rozdělení práce a úkolů mezi podporou základního výzkumu a aplikovaného výzkumu na evropské úrovni zaměřenou na dosahování špičkové úrovně na jedné straně a podporou inovací na decentralizované úrovni na straně druhé, aby byl zaručen potřebný široký záběr;

49. v této souvislosti odkazuje na opatření politiky soudržnosti v oblasti budování regionálních inovačních systémů, na nástroje územní spolupráce, na poskytování rizikového kapitálu a na opatření k rychlejšímu zavádění inovativních produktů a k propojení příslušných subjektů z oblasti hospodářství, vědy a administrativy;

50. požaduje, aby bylo posíleno doplňkové rozdělení úkolů mezi nástroji EU v případě decentralizovaných opatření na podporu inovací, neboť podpora inovací je již dnes pilířem programů strukturálních fondů EU;

51. v souvislosti se stěžejní iniciativou „Evropa méně náročná na zdroje“ vítá cíl oddělit do budoucnosti využívání zdrojů energie od růstu a upozorňuje na to, že zejména pro energetickou sanaci, alternativní zdroje energie, podporu cyklické ekonomiky a rozvoj udržitelných koncepcí dopravy by v rámci politických opatření s největší účastí strukturálních fondů bylo vhodné zaujmout decentralizovaný přístup, což by zvýšilo účinnost této iniciativy;

52. zdůrazňuje, že u nejrůznějších jednotlivých opatření v této oblasti musí být jasně vymezeny pravomoci Evropské unie a členských států a musí být dodržována zásada subsidiarity. Navíc je třeba více dbát na účinnost různých uplatňovaných opatření;

53. v souvislosti se stěžejní iniciativou „Průmyslová politika pro éru globalizace“ vyzdvihuje skutečnost, že politika soudržnosti významně přispívá k posílení konkurenceschopnosti díky uvolnění potenciálu pro průmyslový rozvoj zejména ve slabších regionech, podpoře iniciativ v oblasti klastrů, opatřeními na podporu malých a středních podniků, budování infrastruktury související s hospodářstvím či podpoře při diverzifikaci průmyslových areálů;

54. v souvislosti se stěžejní iniciativou „Program pro nově dovednosti a pracovní místa“ vítá snahu Komise podporovat mladší generaci při studiu i při práci a souhlasí s podporou mobility studentů a učňů i s opatřeními na podporu integrace mladých lidí na trhu práce;

55. poukazuje na časté překrývání s oblastmi spadajícími do působnosti Evropského sociálního fondu a podporuje snahy o lepší provázání těchto cílů s příslušnými evropskými nástroji financování;

Systém řízení politiky soudržnosti může významně přispět k úspěšnému uskutečňování strategie Evropa 2020

56. konstatuje, že víceúrovňový systém strukturální politiky, který byl vypracován v posledních letech, který zohledňuje místní podmínky a na němž mají rozhodující podíl místní a regionální subjekty, může významně přispět k úspěšnému uskutečňování strategie Evropa 2020;

57. zdůrazňuje, že k tomu je třeba zachovat a popř. rozpracovat následující aspekty politiky soudržnosti:

- víceleté programování,
- společná správa prostředků a spolufinancování,
- plošné uplatňování strukturální politiky ve všech regionech Evropské unie,
- programové řízení a hodnocení programů na základě ukazatelů překračujících rámec HDP za účasti místních a regionálních orgánů,
- decentralizované provádění,
- zapojení místních subjektů v souladu se zásadou partnerství, která je strukturálním fondům vlastní,
- flexibilní uplatňování celoevropských priorit v regionech,
- územní spolupráce;

58. je utvrzován v názoru, že dosavadní zaměření politiky soudržnosti na růst a zaměstnanost jde správným směrem, a proto se nedomnívá, že by bylo nutné ještě více zpříšňovat podmínky pro přidělování prostředků ze strukturálních fondů (*earmarking*). Místním a regionálním podmínkám přizpůsobené strategie, které budou zohledňovat různé potřeby rozvoje, však přitom musí i nadále tvořit základ politiky soudržnosti;

59. vyzývá evropské instituce, aby při rychlém uskutečňování strategie Evropa 2020 a v jejích vazbách na politiku soudržnosti umožnily demokratické a odpovídající zapojení příslušných míst tím, že bude například poskytnut dostatek času na poradenství a formování postoje na všech úrovních a proces rozhodování zůstane transparentní a jasný;

Úloha místních a regionálních orgánů při uskutečňování strategie Evropa 2020

60. poukazuje na to, že územní soudržnost, tak jak je zakotvena ve Smlouvě, by měla být hlavní zásadou při uskutečňování strategie Evropa 2020 i dalších politik EU. Zásada víceúrovňové správy musí být zohledňována ve všech fázích uskutečňování strategie;

61. uvědomuje si však i nutnost posílit v případě potřeby správní kapacity místních a regionálních orgánů, aby se tyto orgány mohly chopit své důležité role v rámci této strategie;

62. vyzývá proto evropské instituce a členské státy, aby v rámci *územního paktu s místními a regionálními orgány* ujednaly zapojení těchto orgánů do provádění strategie Evropa 2020 a popsaly v něm i funkci stěžejních iniciativ v praxi. Doporučení k uzavírání územních paktů by na úrovni členských států mělo umožnit strukturované zapojení územních orgánů v závislosti na jejich příslušných pravomocích a se zohledněním zásady subsidiarity;

63. navrhuje, aby evropská politika soudržnosti byla využita jako hlavní nástroj k zapojení místních a regionálních orgánů do provádění strategie Evropa 2020 ve smyslu tohoto územního paktu. Ve všech oblastech podpory evropské politiky soudržnosti by mělo být možné mobilizovat rozhodující subjekty v místě na základě „územních paktů“ k uskutečnění priorit a hlavních cílů strategie Evropa 2020;

64. vyslovuje se pro to, aby pro tyto účely byla v rámci cílů politiky soudržnosti naplánována doplňující pravidla, která místním a regionálním orgánům umožní aktivně přispívat v rámci svých operačních programů k uskutečnění priorit růstu a hlavních cílů strategie Evropa 2020;

65. navrhuje, aby byla v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“ zahájena výměna zkušeností a tvorba sítí mezi místními a regionálními orgány za účelem uskutečnění priorit a hlavních cílů strategie Evropa 2020 a aby při ní byl v případě potřeby využíván i nástroj Evropského seskupení pro územní spolupráci (ESÚS). Oblast činnosti nadnárodní spolupráce by mohla zahrnovat dodatečné priority pro spoluúčast místních a regionálních orgánů na provádění stěžejních iniciativ Evropské komise;

66. doporučuje využívat podávání zpráv o využívání prostředků z evropských fondů Evropské komisi ke shromáždění výsledků úsilí místních a regionálních orgánů vynaloženého při uskutečňování strategie Evropa 2020. Tím by se zabránilo vzniku nových byrokratických struktur a informačním povinnostem. Nebylo by třeba ani nových institucí ani dodatečných prostředků;

67. vyzývá Evropskou komisi, aby na základě výše jmenovaných zpráv pravidelně informovala Evropský parlament a Výbor regionů o provádění územních paktů ke strategii Evropa 2020 v rámci politiky soudržnosti EU a jednala s nimi o strategických změnách;

68. vyzývá Evropskou komisi, aby v páté zprávě o hospodářské a sociální soudržnosti popsala svoji představu o budoucí vazbě mezi politikou soudržnosti a uskutečňováním strategie Evropa 2020;

69. domnívá se, že pátá zpráva o soudržnosti, jež bude zveřejněna počátkem listopadu 2010, by měla být využita k zahájení celounijní diskuse o budoucích hlavních směrech politiky soudržnosti ve světle strategie Evropa 2020, jíž se bude účastnit i místní a regionální úroveň, aby bylo možné po skončení fáze konzultací a spolupráce tyto hlavní směry s dostatečným časovým předstihem před začátkem nového období podpory schválit;

70. kromě toho si je vědom, že je nutné strukturovaně zapojit Výbor regionů do dalšího provádění strategie Evropa 2020, a v této souvislosti navrhuje, aby výroční zpráva Evropské komise pro jarní summit závazně obsahovala kapitulu o zapojení místních a regionálních orgánů do strategie;

71. vyzdvihuje územní odbornost, již Platforma pro monitorování strategie Evropa 2020 nabízí k analýze provádění strategie Evropa 2020 a k práci Výboru regionů;

dospěl proto k následujícím závěrům:

72. politika soudržnosti se i v budoucnosti musí zaměřit na cíle hospodářské, sociální a územní soudržnosti stanovené ve Smlouvě o EU, zejména tím, že sníží rozdíly v úrovni rozvoje různých regionů a zaostalost nejvíce znevýhodněných regionů;

73. za tohoto předpokladu aktivně přispěje k dosažení cílů strategie Evropa 2020;

74. to se však zdaří pouze tehdy, když bude politika soudržnosti i v budoucnosti určená všem regionům v Evropské unii;

75. pouze s horizontálním přístupem politiky soudržnosti lze zajistit, že všechny regiony v Evropské unii budou mít příležitost se aktivně podílet na uskutečňování strategie Evropa 2020;

76. díky územnímu paktu s místními a regionálními orgány, v němž bude ujednáno zapojení územních orgánů do provádění strategie Evropa 2020 a předloženo doporučení k uzavírání územních paktů, jež by na úrovni členských států mohly umožnit strukturované zapojení územních orgánů v závislosti na jejich příslušných pravomocích, by se to mohlo podařit;

77. prioritou podporování politiky soudržnosti přitom musí zůstat nejslabší a nejproblematičtější regiony; pro regiony, které po roce 2013 nedosáhnou na nejvyšší podporu (včetně regionů, ve kterých se projevuje tzv. statistický dopad), musí být vzhledem k přetrvávajícím problémům nalezeno odpovídající a spravedlivé přechodné řešení, aby bylo v zájmu zajištění udržitelnosti zaručeno zachování statusu quo v regionech, které již podporu dostávat nebudou;

78. zároveň je třeba nadále podporovat regiony, které již dnes významně přispívají ke konkurenceschopnosti EU. Kromě toho existují i v hospodářsky silnějších regionech strukturálně slabší oblasti, které rovněž potřebují podporu;

79. územní spolupráce může významně přispět k uskutečňování strategie Evropa 2020 v oblasti přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce;

80. Evropský sociální fond musí být i v budoucnosti součástí politiky soudržnosti, což je nutné zajistit prostřednictvím společného rámcového nařízení;

81. Výbor regionů musí být strukturovanou formou – i s využitím poznatků Platformy pro monitorování strategie Evropa 2020 – zapojen do dalšího provádění strategie Evropa 2020. Proto by výroční zpráva Evropské komise pro jarní summit měla závazně obsahovat kapitulu o zapojení místních a regionálních orgánů do provádění strategie;

82. místní a regionální orgány v Evropské unii jsou připraveny přispět v rámci provádění budoucí politiky soudržnosti v Evropě svým dílem k úspěchu strategie Evropa 2020!

V Bruselu dne 5. října 2010.

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regionů k tématu „Měření pokroku překročením rámce HDP“

(2011/C 15/04)

VÝBOR REGIONŮ

- připomíná, že HDP není přesným měřítkem schopnosti společnosti řešit otázky, jako je změna klimatu, účinné využívání zdrojů, kvalita života nebo sociální začleňování. Za tímto účelem navrhuje, aby zvolené ukazatele řídicí vypracování a koncipování veřejných politik a strategií byly v souladu s prioritami strategie Evropa 2020;
- konstatuje, že pět činností, o nichž se ve sdělení uvažuje v souvislosti s měřením hospodářských úspěchů a sociálního pokroku: a) doplnění HDP o ukazatele životního prostředí a sociální ukazatele; b) informace téměř v reálném čase určené pro přijímání rozhodnutí; c) přesnější podávání zpráv o rozdělování a nerovnostech; d) vypracování evropské hodnotící tabulky udržitelného rozvoje; e) rozšíření národních účtů na otázky v oblasti životního prostředí a sociálních věcí, jsou vhodné a slouží jako základ pro návrhy stanovené ve strategii Evropa 2020. Tyto činnosti nesmí být pouze nástroji pozdějšího hodnocení, ale musí být využívány pro přijímání rozhodnutí;
- je toho názoru, že je nezbytné zlepšit metodiku za účelem získání aktuálních a kompletnějších informací, které by odpovídaly skutečnosti, čímž by byly k dispozici ukazatele, jež by usnadnily proces přijímání rozhodnutí. Zdůrazňuje, že ukazatele, které by mohly být použity místními, regionálními, národními a evropskými orgány, musí být jednotné a musí usnadnit vytváření a šíření společenských inovací a provázanost při přijímání rozhodnutí;
- je toho názoru, že Eurostat musí zohlednit návrhy tohoto sdělení, ale měl by do širších aspektů kvality života, udržitelnosti a rozdělení příjmů a statků zahrnout regionální statistiky;
- zdůrazňuje, že činnost strukturálních fondů včetně Fondu soudržnosti po roce 2013 nebude smět vycházet pouze z HDP na obyvatele;
- souhlasí s obsahem sdělení a sdílí názor Komise, že HDP by měl být považován za rozhodující ukazatel pro měření hospodářského růstu a blahobytu v Evropě a v jejích regionech. Pro rozhodování o unijních politikách a jejich hodnocení je však žádoucí vytvoření doplňkových ukazatelů, které budou přesněji měřit pokrok udržitelného uskutečňování sociálních, hospodářských a ekologických cílů.

Zpravodaj:	Vicente Álvarez Areces (ES/SES), předseda vlády autonomní oblasti Asturské knížectví
Odkaz:	sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu Překročit HDP – Měření pokroku v měnícím se světě KOM(2009) 433 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ,

A. Obecné poznámky

1. vítá toto sdělení, které pro Výbor regionů představuje příležitost, jak pokračovat v diskusi o budoucnosti Unie v měnícím se světě. Určit ukazatele, které přesně vypovídají o realitě, již můžeme účinně ovlivňovat, je nutností, která nás má k tomu, abychom se snažili vytvořit nový model růstu;

2. připomíná, že VR se již při různých příležitostech zabýval otázkami souvisejícími s tématem, o němž pojednává toto sdělení. V rámci diskuse o Lisabonské strategii po roce 2010 VR nedávno požadoval (CdR 25/2009), aby si příští strategie stanovila za výslovný obecný cíl „vysokou kvalitu života a blahobyt všech občanů EU“, a zopakoval, že boj proti chudobě a nerovnosti příjmů vyžaduje územní přístup v široké řadě oblastí politik. VR zároveň konstatoval, že existuje „rostoucí nespokojenost s tím, že se jako hlavní ukazatel při měření hospodářské výkonnosti používá HDP, a požaduje, aby byly vyvinuty nové ukazatele, které by představovaly smysluplnější způsob, jak měřit prosperitu, blahobyt a kvalitu života v Evropě“;

3. poukazuje na to, že se kromě toho v předběžném stanovisku Budoucnost politiky soudržnosti (CdR 210/2009 fin) vyslovil „za diferencovanou koncepci v používání pečlivě vybraných a přesvědčivých ukazatelů pro hodnocení politiky soudržnosti, aby bylo dosaženo přesné a cílené vynakládání prostředků a mohlo být podrobně znázorněno působení strukturální politiky“;

4. je toho názoru, že diskuse o ukazatelích jdoucích nad rámec HDP je politickou diskusí, která nás má vést k tomu, abychom vysvětlili, co pro současné a budoucí generace představuje blahobyt, a jaké politiky jsou nejvhodnější pro jeho dosažení;

5. poukazuje na to, že Evropská komise ve spolupráci s Eurostatem, Komise pro hospodářský výkon a sociální pokrok (tzv. komise Stiglitz-Sen-Fitoussi) a OECD působí ve stejném směru;

6. konstatuje, že pět činností, o nichž se ve sdělení uvažuje v souvislosti s měřením hospodářských úspěchů a sociálního pokroku: a) doplnění HDP o ukazatele životního prostředí a sociální ukazatele; b) informace téměř v reálném čase určené pro přijímání rozhodnutí; c) přesnější podávání zpráv o rozdělování a nerovnostech; d) vypracování evropské hodnotící tabulky udržitelného rozvoje; e) rozšíření národních účtů na otázky v oblasti životního prostředí a sociálních věcí, jsou vhodné a slouží jako základ pro návrhy stanovené ve strategii Evropa 2020. Tyto činnosti nesmí být pouze nástroji pozdějšího hodnocení, ale musí být využívány pro přijímání rozhodnutí;

7. připomíná, že toto sdělení se vydává souběžně se zahájením strategie Evropa 2020 a s politickou diskusí, která ovlivní střednědobý a dlouhodobý rozvoj Unie, ale i s diskusí o finančním výhledu po roce 2013, a jistě ovlivní zaměření politik soudržnosti a tedy i jejich finanční podporu. Vhodné ukazatele usnadňují určení rozdílů v příjmech, v dosaženém vzdělání (včetně formálního a neformálního), v dostupnosti veřejných služeb, v kvalitě zdravotních služeb a v poskytování kulturních zdrojů, které se v EU vyskytují na regionální a místní úrovni;

8. v tomto kontextu by se měla brát v úvahu studie „Regiony 2020“ generálního ředitelství pro regionální politiku, která pracuje s regionálními ukazateli s cílem zmapovat situaci každého regionu vzhledem k jednotlivým výzvám, stejně tak jako jejich pozici ve vztahu k ostatním okolním regionům;

9. upozorňuje na to, že i když úloha místních a regionálních orgánů není ve sdělení Komise zdůrazněna, projekty využívající osvědčené postupy, které byly úspěšné, svědčí o tom, že tyto orgány by mohly být klíčové pro přijetí a šíření globálnějšího měření pokroku společnosti (hospodářského, environmentálního a sociálního), pokud budou mít k dispozici příslušné kapacity a prostředky, mimo jiné i finanční podporu EU nebo podporu z vnitrostátních zdrojů. Jedním z předpokladů toho, aby ukazatele, jimiž se má měřit blahobyt v širším slova smyslu, byly pevně zavedeny, je to, aby mohly být rozděleny na regionální a místní úroveň. Proto je zapotřebí příspěvku místních a regionálních orgánů;

10. zdůrazňuje, že zásada rovnosti příležitostí musí zvláště zohledňovat obyvatele z venkovských a vzdálených oblastí, z oblastí postižených průmyslovými přeměnami a z regionů, které jsou závažně a trvale znevýhodněny přírodními nebo demografickými podmínkami, jako jsou například nejsevernější regiony s velmi nízkou hustotou obyvatelstva a ostrovní, nejvzdálenější, přeshraniční a horské regiony. V rámci cíle zaměřeného na snížení nerovností mezi územními celky Unie je třeba věnovat zvláštní pozornost těmto oblastem. Ohrožení těchto území je způsobeno hospodářskými, sociálními, demografickými, geografickými, historickými, územními a environmentálními tlaky. Musí být předmětem zvláštní pozornosti při vytváření tabulky ukazatelů, která ozřejmí vybavení a dostupnost infrastruktur a služeb obecného zájmu pro tyto obyvatele. Seznam ukazatelů bude muset zohlednit závazky přijaté v rámci územní agendy a Lipské charty za účelem podpory polycentrismu a nového strukturálního vzájemného vztahu mezi městskými a venkovskými oblastmi. Povaha tohoto vzájemného vztahu bude samozřejmě podmiňovat environmentální rámec a rovněž napomůže zlepšení kvality místních a regionálních politik;

11. je toho názoru, že Eurostat musí zohlednit návrhy tohoto sdělení, ale měl by do širších aspektů kvality života, udržitelnosti a rozdělení příjmů a statků zahrnout regionální statistiky. Regionální statistická ročenka Eurostatu by měla být dokumentem pro každoroční politické diskuse, který by sloužil k novému plánování unijních politik;

B. Nedostatečná směrodatnost ukazatele růstu hrubého domácího produktu pro orientaci politiky 21. století

12. konstatuje, že ve sdělení *Překročit HDP – Měření pokroku v měnícím se světě* Komise výslovně uznává omezení ukazatele HDP a zároveň navrhuje předložit k diskusi možnosti, jak ho doplnit o další ukazatele. Avšak v závěrech sdělení uvádí, že „přes všechny své nedostatky je to stále nejlepší samostatné měřítko výkonnosti tržního hospodářství“. Toto je ale diskutabilní a sdělení se zabývá sociálním pokrokem a blahobytem. A pro tyto oblasti není HDP nejvíce relevantní;

13. konstatuje, že probíhají mezinárodní jednání o vypracování dohody OSN o řízení celosvětového úsilí v oblasti změny klimatu po roce 2012, kdy vyprší první kontrolní období Kjótského protokolu, a že EU se jednostranně zavázala ke snížení svých emisí do roku 2020 nejméně o 20 % pod úroveň roku 1990 a nabízí zvýšit toto snížení na 30 % za předpokladu, že ostatní velcí producenti emisí z rozvinutých a rozvojových zemí převezmou v rámci celosvětové dohody přiměřený podíl na úsilí o zmírnění. Vědecké poznatky dokazují, že do roku 2050 bude nutné dosáhnout dalšího snížení alespoň na 50 % úrovně roku 1990. Jde o ambiciózní cíle, k jejichž dosažení bude zapotřebí přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku, v níž jsou výrobní metody a struktura spotřeby méně energeticky náročné a účinněji využívají zdroje. Je nezbytné, aby rozhodující ekonomické ukazatele tento nový směr odrážely;

14. připomíná v souladu s OECD, že HDP je ukazatelem produkce a nikoli blahobytu, který obyvatele z této produkce získají. Řada aktivit zahrnutých v HDP totiž znamená snížení blahobytu občanů (například vysoké náklady na dopravu v důsledku dopravního přetížení způsobeného značnou vzdáleností od místa bydliště na pracoviště či opatření zaměřená na vyvážení negativního dopadu určitých činností na životní prostředí). Blahobyt občanů navíc závisí na jejich příjmech nebo na dostupnosti a ceně veřejných statků. Stejným směrem se ubírá zpráva komise Stiglitz-Sen-Fitoussi, v níž se uvádí, že „je již delší dobu jasné, že HDP může být nedostatečným nástrojem pro měření blahobytu či činnosti trhu“⁽¹⁾;

15. zdůrazňuje rovněž, že HDP nezohledňuje faktory, které působí na životní prostředí, jako je problém nedostatku zdrojů, emise CO₂, dopad znečišťujících látek, kvalita vody, biologická rozmanitost, dopad koncentrace obyvatel ve městech či vylidňování venkova. Rovněž nerozlišuje velice důležité sociální aspekty, jako je nerovnoměrné rozdělování příjmů na individuální a regionální úrovni, chudoba a zdravotní stav. Stejně tak nehodnotí činnosti, které nelze zjistit v rámci trhu, jako je nehlášená práce, práce v domácnosti, dobrovolná činnost či volný čas;

16. rovněž soudí, že chybí zásadní údaje. Stát může zvýšit své HDP tím, že bude intenzivně využívat své přírodní zdroje, avšak kapitál státu se sníží a příští generace ho budou mít k dispozici méně. Výbor zároveň varuje před stavěním hospodářského pokroku do protikladu k dalším aspektům blahobytu. Zkušenosť ukazuje, že řádný hospodářský rozvoj je jedním z předpokladů toho, aby byly ostatní aspekty blahobytu zohledněny v politice;

17. upozorňuje instituce Unie, že je třeba sjednotit a vyjasnit vzkaz, který chtějí předat občanům prostřednictvím používání ukazatelů souvisejících s HDP a s HDP na obyvatele. Je zapotřebí transparentnější komunikační politika;

18. konstatuje, že v oficiálních dokumentech Unie včetně smluv a některých nařízeních se kromě HDP používají další ukazatele, které s ním souvisejí. Pro určení a zařazení regionů v rámci cíle Konvergence (období 2007–2013) se například používá HDP na obyvatele. Za účelem stanovení toho, které státy budou moci využívat spolufinancování z Fondu soudržnosti, se používá hrubý národní důchod (HND) na obyvatele. Hrubý národní důchod se používá rovněž pro finanční výhled za účelem stanovení hranice rozpočtových výdajů. V protokolu č. 28 o hospodářské, sociální a územní soudržnosti se při rozhodování o tom, kterým členským státům přispěje Fond soudržnosti, navíc neodkazuje na HDP ani HND, ale na hrubý národní produkt;

⁽¹⁾ Stiglitz Joseph, Sen Amartya a Fitoussi Jean Paul, diskusní dokument, Komise pro měření hospodářského výkonu a sociálního pokroku, 25.7.2008.

19. zdůrazňuje, že činnost strukturálních fondů včetně Fondu soudržnosti po roce 2013 nebude smět vycházet pouze z HDP na obyvatele;

C. Činnosti pro lepší hodnocení pokroku v měnícím se světě – připomínky k ukazatelům uvedeným ve sdělení

20. souhlasí s myšlenku vyjádřenou ve sdělení, že Komise hodlá vypracovat komplexní index životního prostředí a zároveň zlepšit ukazatele kvality života. Za tímto účelem důrazně podporuje přípravu pilotního projektu zaměřeného na vytvoření **komplexního indexu životního prostředí**, který by obsáhl takové aspekty, jako jsou emise skleníkových plynů, ztráta přírodních oblastí, znečištění ovzduší, využívání vody a produkce odpadů. Vzhledem k tomu, že již existuje metodika pro stanovení tohoto kombinovaného ukazatele, vyzývá Komisi, aby tuto přípravnou činnost zveřejnila a urychleně ji předložila k diskusi během roku 2010, jak se uvádí ve sdělení. Jak poukazuje Komise ve svém sdělení, neměly by ukazatele zachycovat pouze negativní či pozitivní změny v životním prostředí, ale rovněž zahrnovat úroveň kvality životního prostředí. V tomto ohledu je důležité, aby ukazatele založené na životním prostředí nepodporovaly neudržitelné využívání zdrojů;

21. připomíná, že HDP v dostatečné míře nezachycuje náklady, protože sociální a ekologické náklady v současnosti nejsou v plném rozsahu započítávány do cen výrobků a služeb. VR proto žádá Komisi a členské státy, aby pokračovaly v úsilí o to, aby byly v budoucích právních předpisech zohledněny skutečné hospodářské náklady výrobku;

22. tento ukazatel, který bude hodnotit výsledky snah o ochranu územních celků Unie a jehož kvantitativní hodnota bude informovat o pokrocích či zhoršení v oblasti životního prostředí, musí rovněž zahrnovat nikoli pouze státy, ale také regiony Unie. Komise musí do své metodiky zahrnout prvky nezbytné pro rozšíření definice ukazatele. Na druhé straně je třeba vytvořit evropské nástroje pro pobídky těch územních celků, které dosahují stanovených cílů či je zlepšují;

23. připomíná, že během konference EU na téma ukazatelů, které přesahují HDP, požádalo portugalské předsednictví, aby se pokrok mohl zcela srovnatelným způsobem měřit v různých územních oblastech, a upozornilo na to, že ukazatele, které vylučují možnost srovnání mezi regiony, mají omezenou hodnotu. Rada na zasedání v Lisabonu tedy doporučila vytvoření jasnější vazby mezi makroekonomickými ukazateli a regionálním rozměrem;

24. je toho názoru, že je důležité vytvořit ukazatel kvality životního prostředí (který by nezástal pouhou možností, jak uvádí sdělení), jenž by obsahoval nejen číselné údaje o evropských občanech, kteří žijí ve zdravém životním prostředí, ale informoval by o územních celcích, v nichž tato kvalita existuje, a to tak, aby bylo možné určit politiky, které ji umožnily. Z toho důvodu navrhuje, aby analýza kvality

životního prostředí byla uskutečněna na základě různých územních celků EU s cílem usnadnit jejich porovnání.

Za tímto účelem je důležité, aby **mapy a prioritní ukazatele vypracované Evropskou agenturou pro životní prostředí** plnily důležitou úlohu při stanovení charakteristiky každého evropského regionu, a to tak, aby bylo možné vypracovat přesnější politiku v každém územním celku a strategii solidarity s těmi regiony, které z historických příčin čelí značným obtížím při zlepšování kvality svého životního prostředí. Podpora zřizování regionálních středisek pro sledování životního prostředí by představovala velice přínosnou politiku pro monitorování a přípravu politik zdola nahoru, v jejímž rámci by každý region prokázal své specifické rysy a společné prvky s ostatními evropskými regiony. To by usnadnilo existenci pružných a asymetrických politik na evropské úrovni a navíc by napomohlo vazbám na podporu meziregionální spolupráce;

25. co se týče kvality života a blahobytu, je zásadní disponovat ukazateli udržitelného rozvoje a sociální inovace, k nimž patří veřejné služby, zdraví, volný čas, prosperita, mobilita a čisté prostředí, které jsou zároveň důkazem i příčinou dobrého či špatného životního prostředí. Celkem vzato jsou společnost či region z hlediska udržitelného rozvoje zdravé, pokud jejich hospodářské rozměry (výroba, distribuce a spotřeba) odpovídají environmentálním a sociálním faktorům. Studie OECD o vnímání blahobytu občany jsou pro jejich využívání užitečné;

26. podporuje myšlenku, aby při přijímání rozhodnutí byly informace podávány téměř v reálném čase jak pro ukazatele životního prostředí, tak pro sociální ukazatele, a je toho názoru, že sdílený systém informací o životním prostředí (SEIS), který Komise představila minulý rok, znamená velký pokrok. Je třeba překonat dvou až tříleté časové zpoždění environmentálních údajů oproti ekonomickým údajům.

Co se týče současných sociálních ukazatelů, připomínáme, že Eurostat provádí harmonizovaný průzkum, který nebyl zveřejněn, pro období let 2006, 2007 a 2008, 2009, s výsledky o životních podmínkách rodin ve všech státech Unie. Již tedy existuje základní struktura, kterou lze adaptovat na regionální úroveň.

Navrhujeme tedy, aby byly učiněny kroky za účelem vypracování **harmonizovaného sociálního průzkumu** na evropské a regionalizované úrovni, který by byl jednou z referencí pro přípravu politik soudržnosti a pro přijímání rozhodnutí na místní a regionální úrovni;

27. značnou důležitost přikládá informacím o rozdělení příjmů a o nerovnostech a souhlasí s hodnocením sdělení v tom, že „sociální a hospodářská soudržnost jsou obecnými cíli Společenství. Zaměřují se na snižování rozdílů mezi regiony a sociálními skupinami.“

Nicméně postrádáme jasný odkaz na územní soudržnost, což je perspektiva, která se vztahuje zvláště na aspekty životního prostředí a na přírodní znevýhodnění, která postihují některé územní celky a představují překážku pro jejich rozvoj. Tyto aspekty je třeba zohlednit při provádění analýz, které slouží jako základ pro přijetí rozhodnutí, a za tímto účelem je třeba je vyčíslit a provést jejich následnou srovnávací analýzu.

Rozdělování bohatství vyvolává rostoucí znepokojení, protože i když HDP na obyvatele vzrůstá, může se rovněž zvýšit počet osob, které jsou ohroženy chudobou. Za tímto účelem jsou nezbytné přesnější informace o rozdělování a o nerovnostech, které umožní lépe stanovit politiky sociální, hospodářské a územní soudržnosti.

Klíčovým ukazatelem je dále zjišťování úrovně dosaženého vzdělání pracovních sil – zaměstnaných i nezaměstnaných – v regionu, jehož prostřednictvím může porozumění rozdílům v úrovni vzdělání mezi sociálními skupinami pomoci při vytváření vhodných řešení jednotlivých politik.

Kromě toho by měly být zvláště přezkoumány přímé i nepřímé dopady poslední krize a její důsledky pro prosperitu jednotlivých regionů a sociálních skupin, aby bylo možné získat spolehlivé údaje, předkládat návrhy a za pomoci preventivních opatření předcházet opakování krize v budoucnu;

28. věří však, že co se týče sociálních ukazatelů, i bez výskytu chudoby lze problémy nerovnosti na regionální či individuální úrovni propojit s dopadem na životní prostředí. Je pouze třeba mít na mysli, že nárůst nerovnosti, zvláště pokud tato nerovnost znamená menší schopnost daňového výběru, oslabí možnost provádět nezbytné reformy za účelem nového udržitelného rozvoje. Nižší míry příjmů také snižují schopnost rodinných rozpočtů zahájit nutné změny ve způsobu spotřeby, které jsou v souladu s tímto udržitelným rozvojem. Na druhé straně je jisté, že model udržitelného chování vytváří ve střednědobém a dlouhodobém časovém horizontu úspory, jež kompenzují počáteční investice.

Z toho důvodu musí zůstat ukazatele nerovnosti příjmů a regionálních rozdílů ve středu zájmu pro strategická rozhodnutí v budoucnu;

29. podporuje návrh na vypracování **hodnotící tabulky udržitelného rozvoje**, o níž pojednává sdělení. V každém případě musí být použitelnost tabulky maximální a musí být odlišná od schématu hodnocení ex post akademického typu. Tabulka tedy musí obsáhnout všechny státy a regiony, sladit statistické systémy všech úrovní a musí být nástrojem pro činnost a pro vypracování pokynů, které by sloužily pro

přípravu odvětvových a regionálních politik Evropské unie, a tak umožnit začlenění společenského novátorství a následně zejména faktorů udržitelnosti do všech strategických koncepcí a zajistit rozšíření referenčního srovnávání osvědčených postupů a rychlejší dosažení rozvojových cílů. Vyzývá Komisi, aby předložila pilotní verzi, jak se ve sdělení zavázala;

30. nové ukazatele musí být solidní, důvěryhodné a všeobecně uznávané, aby mohly měřit pokrok k ekologicky účinnému hospodářství, a musí představovat základnu pro vypracování rámce ukazatelů pro udržitelný rozvoj, a to na poli sociálním, hospodářském a environmentálním. Součástí těchto nových ukazatelů musí být i biologická rozmanitost;

31. co se týče integrovaného environmentálního hospodářského účetnictví, podporuje úsilí, které bylo vyvinuto za účelem vypracování ekologického účetnictví. V některých aspektech bylo dosaženo značného pokroku díky koordinaci úsilí mezi Eurostatem, statistickými úřady členských států a OECD, avšak je nutné rozšířit je na všechny státy EU tak, abychom měli již v roce 2013 k dispozici environmentální účty pro spotřebu energie, nakládání s odpady a peněžní účty pro subvence související se životním prostředím ve společném právním rámci.

Zdá se rovněž nezbytné, aby Evropský systém účtů doplnil svůj rámec o sociální ukazatele, jako jsou disponibilní důchod domácností či upravený disponibilní důchod, a to tak, že je předá všem členským státům a regionům EU, aby podpořil jeho využívání vzhledem k tomu, že vymezuje spotřebu a úspory efektivněji než současný ukazatel HDP na obyvatele;

D. Subsidiarita, proporcionalita a lepší právní předpisy

32. je toho názoru, že otázky, které sdělení nastiňuje, odpovídají hlavě XVIII a XX třetí části Smlouvy o fungování Evropské unie, které se zabývají hospodářskou a sociální soudržností a rovněž životním prostředím;

33. soudí, že politické oblasti, kterými se sdělení zabývá, nejsou výlučnou pravomocí Evropské unie, a proto se uplatňuje zásada subsidiarity. Avšak tvrdí, že existují nadnárodní aspekty, které nelze náležitě regulovat nezávislou činností členských států nebo místních či regionálních orgánů. Z toho důvodu bude účinněji dosaženo cílů prostřednictvím společných politik nebo koordinované činnosti;

34. vyjadřuje názor, že činnosti stanovené ve sdělení se zdají v souladu se zásadou proporcionality, jelikož nepřesahují to, co je nutné pro dosažení stanovených cílů. Komise konkrétně hodlá vypracovat ukazatele a další nástroje dohledu, jako je evropská hodnotící tabulka udržitelného rozvoje;

35. žádá Evropskou komisi o lepší uznání úlohy místních a regionálních orgánů, co se týče zlepšení právních předpisů, zvláště s ohledem na nutnost podpořit jejich zapojení do vypracování nového přístupu k měření sociálního a ekologického pokroku. Komise by měla zpřístupnit pomoc a zdroje pro vytvoření statistických databází na místní a regionální úrovni, které by pokrývaly celou Evropskou unii. Tyto databáze usnadní vypracování ukazatelů na úrovni EU;

36. připomíná, že členské státy a místní a regionální orgány již definovaly širokou řadu individuálních a diferencovaných environmentálních, hospodářských, sociálních a technologických ukazatelů, které mohou přispět k vypracování ukazatelů pro EU, jež by odrážely situaci členských států i na místní a regionální úrovni, což by umožnilo porovnání mezi regiony a obcemi celé EU. připomíná, že členské státy a místní a regionální orgány již definovaly širokou řadu individuálních a diferencovaných environmentálních, hospodářských, sociálních a technologických ukazatelů, které mohou přispět k vypracování ukazatelů pro EU, jež by odrážely situaci členských států i na místní a regionální úrovni, což by umožnilo porovnání mezi regiony a obcemi celé EU.

Kromě ukazatelů na úrovni Evropské unie by bylo vhodné mít k dispozici informace z dalších zemí, jakož i informace vypracované mezinárodními organizacemi;

E. Shrnutí a konečné závěry

37. je jednoznačně nezbytné doplnit HDP o statistiky týkající se ostatních hospodářských a sociálních otázek a otázek z oblasti životního prostředí, na kterých v rozhodující míře závisí blahobyt lidí.

Úkolem HDP není být přesným měřítkem dlouhodobějšího hospodářského a sociálního pokroku, a zejména schopnosti společnosti řešit otázky, jako je změna klimatu, účinné využívání zdrojů, kvalita života nebo sociální začleňování. Za tímto účelem navrhuje, aby zvolené ukazatele řídicí vypracování a koncipování veřejných politik a strategií byly v souladu s prioritami strategie Evropa 2020;

38. je toho názoru, že tradiční ukazatel HDP je třeba zlepšit a doplnit o faktory týkající se životního prostředí a blahobytu společnosti. V této souvislosti soudí, že vytvoření komplexního indexu životního prostředí je vhodné, stejně jako harmonizovaný průzkum na evropské, národní a regionální úrovni;

39. je toho názoru, že je nezbytné zlepšit metodiku za účelem získání aktuálních a kompletnějších informací, které

by odpovídaly skutečnosti, čímž by byly k dispozici ukazatele, jež by usnadnily proces přijímání rozhodnutí. Zdůrazňuje, že ukazatele, které by mohly být použity místními, regionálními, národními a evropskými orgány, musí být jednotné a musí usnadnit vytváření a šíření společenských inovací a provázanost při přijímání rozhodnutí. Je rovněž třeba zvýšit porozumění souvislosti mezi různými ukazateli blahobytu, zvláště proto, že ukazatele, jež mají doplnit HDP, se často mění v dlouhodobém časovém horizontu;

40. žádá, aby volba a obsah ukazatelů byly výsledkem široké účasti místních společenství, regionů, států a Unie v procesu diskuse směrem zdola nahoru, která by díky všem těmto subjektům dosáhla účinnosti cílů a oprávněnosti unijní politické činnosti prostřednictvím většího ztotožnění občanů se snahou najít východisko z krize, zachovat životní prostředí a udržet si kvalitu života;

41. poznamenává, že při rozšíření Unie v roce 1995 byl zaveden ukazatel hustoty zalidnění. Tento ukazatel odhalil překážky rozvoje v řídké obydlených oblastech severní Evropy, mezi něž patří značné vzdálenosti, vysoké náklady na poskytování služeb a infrastruktury a nedostatečná hospodářská základna pro začínající podniky. Jednoduché ukazatele, jako je tento, by se měly používat i v budoucnu, např. při řízení politiky soudržnosti;

42. vyzývá Evropskou unii, aby nadále koordinovaně spolupracovala s dalšími mezinárodními institucemi, jako je OECD, Světová banka, Mezinárodní organizace práce, statistické úřady, a to tak, aby snaha, kterou musíme vynaložit, odpovídala úsilí prováděnému jinými mezinárodními orgány na globální úrovni;

43. upozorňuje na nutnost souladu ukazatelů s klíčovými cíli nové strategie Evropa 2020 a finančního výhledu od roku 2013. Unijní strategie se odráží v rozpočtech a musí vycházet z cíle do budoucna, jímž je zlepšení reality, jež se může zakládat pouze na dvou zdrojích informací: na statistikách a názorech občanů a také na vedoucí pozici našich evropských demokratických institucí;

44. souhlasí s obsahem sdělení a sdílí názor Komise, že HDP by měl být považován za rozhodující ukazatel pro měření hospodářského růstu a blahobytu v Evropě a v jejích regionech. Pro rozhodování o unijních politikách a jejich hodnocení je však žádoucí vytvoření doplňkových ukazatelů, které budou přesněji měřit pokrok udržitelného uskutečňování sociálních, hospodářských a ekologických cílů.

V Bruselu dne 5. října 2010.

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regionů „Mobilizace soukromých a veřejných investic pro obnovu a dlouhodobou strukturální změnu: rozvoj partnerství veřejného a soukromého sektoru“

(2011/C 15/05)

VÝBOR REGIONŮ VYDÁVÁ NÁSLEDUJÍCÍ DOPORUČENÍ

- v této souvislosti zdůrazňuje, že projekty PPP nelze v žádném případě považovat za krátkodobá řešení problému financování, ale je třeba je analyzovat z hlediska životního cyklu, počínaje plánováním, projektováním, financováním, výstavbou až po provoz, přičemž je nutné zohlednit celkové náklady na celou délku projektu, neboť smlouvy mohou být někdy uzavírány až na dobu 30 let;
- se domnívá, že partnerství veřejného a soukromého sektoru nejsou vhodná ve všech souvislostech a že je nutné u každého projektu, každé veřejné služby a inovace posoudit, zda vytvoření partnerství se soukromým sektorem bude mít přidanou hodnotu;
- se domnívá, že je ještě brzy na to, aby Komise právně upravila koncese na služby. Pokud by se Komise přesto rozhodla, že by koncese na služby měly spadat do směrnice o veřejných zakázkách, je nesmírně důležité, aby tyto předpisy byly co nejjednodušší a maximálně flexibilní. V takovém případě by právní úprava měla být podobná jako ve směrnici o koncesích na stavební práce a v žádném případě ne jako v předpisu upravujícím veřejné zakázky na služby.

Zpravodajka:	paní Catarina Segersten Larsson (SE/ELS), členka zastupitelstva provincie Värmland
Odkaz:	sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Mobilizace soukromých a veřejných investic pro obnovu a dlouhodobou strukturální změnu: rozvoj partnerství veřejného a soukromého sektoru
	KOM(2009) 615 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

- oceňuje, že Evropská unie i její členské státy provádějí ambiciózní plány obnovy, jejichž cílem je stabilizovat finanční odvětví a omezit negativní dopad finanční a hospodářské krize na občany a reálnou ekonomiku. Zdůrazňuje zároveň, že je důležité, aby byla zapojena místní a regionální úroveň;
- domnívá se rovněž, že partnerství veřejného a soukromého sektoru („PPP“) mohou šířeji v kontextu snah o obnovu poskytnout účinné cesty pro realizaci projektů infrastruktury, poskytování veřejných služeb i inovace;
- v této souvislosti zdůrazňuje, že projekty PPP nelze v žádném případě považovat za krátkodobá řešení problému financování, ale je třeba je analyzovat z hlediska životního cyklu, počínaje plánováním, projektováním, financováním, výstavbou až po provoz, přičemž je nutné zohlednit celkové náklady na celou délku projektu, neboť smlouvy mohou být někdy uzavírány až na dobu 30 let;
- domnívá se, že partnerství veřejného a soukromého sektoru nejsou vhodná ve všech souvislostech a že je nutné u každého projektu, každé veřejné služby a inovace posoudit, zda vytvoření partnerství se soukromým sektorem bude mít přidanou hodnotu;
- vyzývá místní a regionální orgány, aby důkladně prozkoumaly veškeré přeshraniční leasingové systémy pro veřejné infrastruktury nebo jiná partnerství veřejného a soukromého sektoru, do nichž už se případně zapojily nebo o kterých uvažují do budoucna, aby zabránily nepříjemným překvapením a závažným dopadům na své rozpočty;
- konstatuje, že řešení problému financování jsou v členských státech odlišná. V některých státech si například mohou samy místní orgány poskytnout úvěr, a financovat tak rozsáhlé investice. Vzhledem k tak různým předpokladům se VR domnívá, že partnerství veřejného a soukromého sektoru lze pouze v určitých případech využít ke zefektivnění správy veřejných financí a k operativnějšímu provádění rozsáhlých projektů;
- domnívá se, že partnerství veřejného a soukromého sektoru mohou být úspěšným způsobem, jak nakládat s veřejnými investicemi, místní a regionální orgány však musí mít možnost posoudit, jaká metoda je pro různé projekty, veřejné služby nebo inovace nejvhodnější. Důležitým předpokladem partnerství veřejného a soukromého sektoru je posoudit, kdo nejlépe ponese různá rizika;
- má za to, že strukturální fondy EU nebo Evropská investiční banka (EIB) mohou za určitých podmínek poskytnout prostředky, jež mohou být použity na podporu projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru;
- souhlasí, že partnerství veřejného a soukromého sektoru mohou být jedním z prostředků k vyřešení problémů způsobených změnou klimatu. Stejně tak mohou být jedním ze způsobů, jak posílit růst a zlepšit zaměstnanost v průmyslu a veřejném sektoru v EU;
- chce zdůraznit, že je důležité, aby malé a střední podniky získaly lepší předpoklady k účasti na partnerství veřejného a soukromého sektoru, neboť často skýtají nevyužité zdroje pro hospodářský růst a tvorbu udržitelných pracovních míst;
- se domnívá, že místní a regionální orgány jsou rovněž často nejvhodnější k tomu, aby posoudily, jak je třeba financovat veřejné služby. Zdůrazňuje různé úlohy obcí a regionů, neboť kromě organizace, řízení a kontroly rovněž musejí řídit činnost ve vlastní režii (in-house). Místní a regionální orgány musí jasně definovat ty cíle veřejného zájmu, kterých je třeba dosáhnout, kvalitu nabízených veřejných služeb a cenou politiku a kontrolovat dodržování těchto cílů;

12. konstatuje, že výraz partnerství začal být vykládán v mnohem širších souvislostech, než se původně myslelo, a navrhuje proto, aby bylo partnerství veřejného a soukromého sektoru do budoucna definováno omezeněji, jako zahrnující dlouhodobé vztahy, společné přijímání rizik a velké ekonomické závazky. Z tohoto důvodu je nesmírně důležité, aby byl výraz partnerství veřejného a soukromého sektoru definován jasněji, a mohla proběhnout odpovídající diskuse o případných dalších iniciativách v Unii;

Názory Výboru regionů na návrh pěti klíčových kroků na rok 2010, který předložila Komise:

Návrh Komise zřídit zvláštní skupinu

13. domnívá se, že je důležité, aby byl vytvořen systém mezinárodní podpory a výměny zkušeností, vzhledem k tomu, že roste výskyt partnerství veřejného a soukromého sektoru. Chce tedy silně zdůraznit, že podmínky jsou v členských státech velmi odlišné a že jedním z předpokladů úspěšného partnerství je to, že se rozvíjí podle místních a regionálních podmínek. Domnívá se tedy, že je vhodné, aby byla v členských státech zajištěna podpora a kompetence. Pokud bude na úrovni EU zřízen nějaký orgán nebo skupina, je důležité, aby v něm (v ní) byla zastoupena místní a regionální úroveň;

14. domnívá se, že pokud bude na úrovni EU zřízen nějaký orgán nebo skupina, je nesmírně důležité, aby v něm (v ní) byla zastoupena místní a regionální úroveň a aby VR dostal možnost jmenovat zástupce těchto úrovní;

Návrh Komise spolupracovat s EIB s cílem zvýšit prostředky dostupné pro partnerství veřejného a soukromého sektoru

15. domnívá se, že velká investiční opatření je vždy třeba činit s vysokou obezřetností, aby se místní a regionální orgány a soukromé podniky nedostaly do neudržitelné splátkové situace, jelikož partnerství představují velmi dlouhé ekonomické závazky. VR považuje prostředky ze strukturálních fondů EU za velmi důležité aktivum pro partnerství veřejného a soukromého sektoru. Domnívá se, že EIB by měla mít stále důležitější úlohu, aby přispívala k vytváření podmínek pro úspěšná a inovativní partnerství;

Návrh Komise přezkoumat příslušná pravidla a postupy s cílem zajistit, aby nedocházelo k diskriminaci při přidělování veřejných financí tam, kde se jedná o finance Společenství

16. oceňuje úsilí Komise, aby na úrovni EU byly při udělování veřejných zakázek a koncesí zaručeny základní zásady Smlouvy o založení Evropského společenství, jako je zásada transparentnosti, rovných příležitostí, proporcionality a vzájemného uznávání;

17. Evropská komise by mohla ještě více usilovat o to, aby v právních předpisech o veřejných zakázkách vytvořila možnost využívat partnerství veřejného a soukromého sektoru;

Záměr Komise navrhnout účinnější rámec pro inovace, včetně možnosti, aby se EU mohla zapojovat do subjektů soukromého práva a investovat přímo do specifických projektů

18. otázka zapojení EU do subjektů soukromého práva a přímého investování do specifických projektů se musí nejdříve rozvinout a vyjasnit a musí se u ní prošetřit dodržení zásady subsidiarity, aby VR získal příležitost a předpoklady zaujmout k ní postoj;

Záměr Komise vypracovat na základě probíhajícího posouzení dopadů návrh na legislativní nástroj týkající se koncesí

19. domnívá se, že ještě brzy na to, aby Komise právně upravila koncese na služby. Pokud by se Komise přesto rozhodla, že by koncese na služby měly spadat do směrnice o veřejných zakázkách, je nesmírně důležité, aby tyto předpisy byly co nejjednodušší a maximálně flexibilní. V takovém případě by právní úprava měla být podobná jako ve směrnici o koncesích na stavební práce a v žádném případě ne jako v předpisu upravujícím veřejné zakázky na služby;

20. poukazuje na to, že budoucí rozvoj oblastí partnerství veřejného a soukromého sektoru nesmí omezit možnosti tvorby pracovních míst pro osoby se zvláštními potřebami, což je i v souladu s běžnou praxí Evropského soudního dvora.

V Bruselu dne 5. října 2010.

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regionů „Strategie pro oblast Severního moře a Lamanšského průlivu“

(2011/C 15/06)

VÝBOR REGIONŮ

- je přesvědčen, že makroregiony mohou být inovativní formou meziregionální a nadnárodní evropské spolupráce, díky níž může být vytvořen vhodný rámec pro prostorově, věcně a časově definovanou spolupráci mezi místními a regionálními orgány, členskými státy a orgány Evropské unie;
- zdůrazňuje, že makroregionální strategie nemusejí nutně zahrnovat všechny oblasti politiky, ale měly by se zaměřovat v první řadě na výzvy, které jsou pro makroregion společné; zároveň upřesňuje, že makroregion není žádnou další institucionální či ustavující úrovní Evropské unie;
- zdůrazňuje, že společné priority činnosti v oblasti Severního moře a Lamanšského průlivu leží v první řadě v oblastech námořní politiky, životního prostředí, energetiky, dopravy a přepravy, průmyslu a vědy a v jejich dopadu na sociální soudržnost;
- žádá členské státy EU, aby podpořily další kroky k rozvoji makroregionální strategie pro tuto oblast, a to z důvodu naléhavé nutnosti zabývat se výzvami v oblastech dopravy, životního prostředí, rybolovu a výzkumu;
- žádá Evropskou komisi, aby ještě před rokem 2013 vyčlenila prostředky na vypracování makroregionálních strategií a aby podporovala rozvoj makroregionální strategie pro oblast Severního moře a Lamanšského průlivu do roku 2013;
- zasazuje se o to, aby politika soudržnosti po roce 2013 do oblastí územní spolupráce v co největším rozsahu zahrnula makroregionální strategie a považuje za naléhavě nutné důkladněji určit úlohu a funkci makroregionů v rámci zelené knihy.

Zpravodaj: Hermann Kuhn, člen parlamentu města Brémy (DE/SES)

I. OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

VÝBOR REGIONŮ

1. vítá, že Evropská komise předložila dne 10. června 2009 Strategii EU pro region Baltského moře, která zahrnuje celý makroregion Baltského moře. Komise již při zveřejnění tohoto dokumentu upozornila na to, že Strategie pro region Baltského moře může být vzorem pro podobné přístupy v dalších evropských makroregionech;

2. konstatuje, že strategie EU pro region Baltského moře je založena na integrovaných pracovních metodách, dobrovolnosti a aktivní spolupráci a konzultaci s regionálními subjekty. Je finančně neutrální a zakládá se na koordinovanějším využití dostupných zdrojů. Tato metoda poskytuje dobré vodítko pro práci na makroregionálních strategiích, přičemž je zapotřebí vycházet ze zvláštností a výzev konkrétních makroregionů;

3. vítá, že Evropská rada na svém zasedání ve dnech 18. a 19. června 2009 vyzvala Komisi, aby předložila strategii EU pro Podunají;

4. připomíná, že Výbor regionů tuto práci sledoval od začátku s uspokojením, jelikož má veškeré předpoklady k podpoře politického zapojení místních a regionálních orgánů, a předložil své příspěvky;

5. konstatuje, že tématem „makroregionální strategie“ se zabývá mnoho evropských regionů. To se ukázalo na konferenci s názvem Makroregiony v Evropě – integrace prostřednictvím územní spolupráce, kterou Výbor regionů uspořádal 13. dubna 2010;

6. je přesvědčen, že makroregiony mohou být inovativní formou meziregionální a nadnárodní evropské spolupráce, díky níž může být vytvořen vhodný rámec pro prostorově, věcně a časově definovanou spolupráci mezi místními a regionálními orgány, členskými státy a orgány Evropské unie. Zároveň by při vypracování této nové strategie měly být zohledněny dlouholeté zkušenosti s přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spoluprací;

7. zdůrazňuje, že evropská strategie pro makroregion může zlepšit soudržnost a koordinaci politické práce v různých oblastech a na různých úrovních a proměnit konkrétní výzvy ve společné akce. Může pomoci koordinovat využívání finančních prostředků, v souladu se zásadami víceúrovňové správy lépe

zohlednit místní a regionální orgány a flexibilnějším způsobem zapojit společenské organizace;

8. vychází proto z toho, že makroregionální strategie jsou nástrojem evropské integrace a rostoucí hospodářské, sociální a územní soudržnosti – krok za krokem;

9. považuje za nezbytné přezkoumat, jak jsou makroregionální strategie a oblasti činnosti provázány s dalšími strategickými politikami Unie, zejména se strategií Evropa 2020, politikou soudržnosti a integrovanou námořní politikou;

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

Makroregiony: nová forma meziregionální a nadnárodní evropské spolupráce

10. připomíná, že podpora a rozvoj přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce byly vždy prioritou Výboru regionů jak při rozvoji euroregionů zaměřených na spolupráci příhraničních regionů, tak i při budování evropských struktur v rámci přeshraničních, nadnárodních a meziregionálních projektů pod hlavičkou evropského seskupení pro územní spolupráci (ESÚS);

11. poukazuje na to, že podpora meziregionální a nadnárodní spolupráce je rovněž důležitým cílem a prvkem politiky soudržnosti. Přitom programy INTERREG IV B jsou již nyní přímo propojeny s většími regionálními strukturami jako Severní moře nebo „Atlantský oblouk“;

12. podporuje, že region získal díky zahrnutí cíle „územní spolupráce“ do evropských smluv ještě větší význam coby orientační bod evropských politik;

13. vítá, že integrovaná námořní politika Unie, jejímž cílem je skloubit odvětvové politiky do integrovaného přístupu, začala mezitím považovat regionalizaci strategie za hlavní předpoklad úspěšného provádění, neboť tak lze priority a nástroje přesněji sladit s konkrétními zeměpisnými, hospodářskými a politickými podmínkami v přímořském prostoru;

14. je přesvědčen, že koncepce makroregionů a s ní spojené politické strategie mohou být novou a inovativní formou meziregionální a nadnárodní politiky Evropské unie. Může mít zásadní přínos pro shodu a schopnost činit kroky v jasně vymezeném prostoru, a za určitých konkrétních podmínek tak nacházet rovnováhu mezi hospodářskou účinností, sociální soudržností a životním prostředím;

15. konstatuje, že makroregion je „zvolené“ – nikoli „určené“ – území, jehož hranice se proto nemusí shodovat se správními a politickými hranicemi. Makroregion je úrovní, na níž se různé subjekty rozhodly ke spolupráci, aby společně řešily problémy, které by na jiné územní úrovni samy vyřešit nemohly vůbec nebo jen s obtížemi. Jedná se vždy o konkrétní zvláštní výzvy a příležitosti, k jejichž řešení je region nebo členský stát příliš malou jednotkou, nicméně EU a její pravidla naopak jednotkou příliš velkou a příliš obecnou;

16. vyvozuje z toho závěr, že makroregionální strategie nemusejí nutně zahrnovat všechny oblasti politiky, ale měly by se zaměřovat v první řadě na výzvy, které jsou pro makroregion společné a které byly identifikovány společně v rámci partnerského postupu. Slučují tak – tam, kde je to účelné a nutné – zásady spolupráce se zásadou subsidiarity;

17. vyzdvihuje, že makroregion jakožto „funkční prostor“ nemá pevně dané hranice, jeho hranice se naopak mohou posouvat v závislosti na konkrétním problému a řešení. Musí ovšem být dosažena určitá míra shody, pokud jde o definování toho, co tvoří ústřední část (i směrem do vnitrozemí). Každý makroregion je ve své podstatě určován příslušnými přírodními podmínkami, na jejichž základě se vyvíjela jeho hospodářská, politická a kulturní situace;

18. upřesňuje, že makroregion není žádnou další institucionální či ustavující úrovní Evropské unie. Naopak by měl být uspořádán jako struktura pro akce, jako platforma či síť, v jejímž rámci mohou místní, regionální, národní i evropské partnery za účasti zainteresovaných stran ze společnosti spolupracovat ve vymezeném prostoru na uskutečňování společně vytyčených cílů. Měli by přitom využívat existující sítě a platformy;

19. je přesvědčen, že makroregionální strategie otevírají hojné příležitosti a možnosti k dalšímu rozvoji a upřesnění metody víceúrovňové správy, z níž Výbor regionů učinil prioritu své činnosti; to platí i pro otevřenou a flexibilní účast občanských organizací;

20. poukazuje na to, že místní a regionální orgány se nejlépe vyznají v konkrétních podmínkách a problémech regionu, a že proto také musí být rovnocennými partnery při vypracování a provádění makroregionálních strategií. Jsou to totiž subjekty, které jsou občanům nejbližší;

21. zastává nicméně názor, že spolupráce v makroregionu nemůže mít pouze dvoustrannou nebo vícestrannou podobu, nýbrž musí v zásadě probíhat za podpory orgánů Evropské unie. Ty se totiž zasazují o společné cíle, společná pravidla a společné zdroje Unie;

22. je přesvědčen, že každý makroregion potřebuje individuálně přizpůsobenou strategii. Teprve díky vypracování řady makroregionálních strategií různého druhu bude k dispozici

dostatečné množství zkušeností s možnostmi a hranicemi tohoto nástroje;

Strategie pro oblast Severního moře a Lamanšského průlivu

23. konstatuje, že oblast Severního moře a Lamanšského průlivu zahrnuje přímořské oblasti Severního moře včetně přechodů k Baltskému moři (Skagerrak a Kattegat), k Atlantskému oceánu (Lamanšský průliv) a k Severnímu moři, jakož i oblasti ležící na těchto pobřežích, pokud jsou přímo nebo nepřímo spojené s mořem, mořem ovlivněné či pokud moře samy ovlivňují. Přímořská oblast odpovídá hraničním regionu, který je v dokumentech komise OSPAR a ve směrnici EU o strategii pro mořské prostředí označován za „oblast Severního moře v širším smyslu“;

24. upozorňuje na to, že členské státy EU Švédsko, Dánsko, Německo, Nizozemsko, Belgie, Francie a Velká Británie a jejich místní a regionální orgány jsou s makroregionem Severního moře a Lamanšského průlivu politicky svázané. To samé platí pro Norsko a v širším pojetí i pro Island, neboť tyto země mají díky svému členství v EHP úzké vztahy k EU. Island již zažádal o členství v Unii;

25. bere na vědomí, že Severní moře leží na kontinentálním šelfu, a proto není příliš hluboké. Jeho ekosystém s 230 druhy ryb a 10 miliony mořských ptáků je bohatý a komplexní, avšak rovněž citlivý a ohrožený. Jeho pobřeží jsou rozmanitá (fjordy, ústí řek, pláže, zátoky, mělčiny) a jsou ovlivňována silnými přílivy a odlivy a částečně i silnými proudy. Řeky, které ústí do Severního moře a Lamanšského průlivu, odvádějí vodu z velké části Evropy a dodatečně moře zatěžují svými nánosy;

26. je si vědom toho, že přímořská oblast Severního moře a Lamanšského průlivu je nejvíce splavovaným úmořím na světě a je celkově nesmírně intenzivně využívána: plavbou (s největší koncentrací v Lamanšském průlivu), rybolovem, těžbou surovin z mořského dna (ropa, zemní plyn, písek a štěrky), pobřežní energií a cestovním ruchem. Jednotlivá využití ostře konkurují sobě navzájem i ochraně přírody;

27. je si vědom toho, že pobřeží v oblasti Severního moře a Lamanšského průlivu patří k dobře rozvinutým regionům v EU. Nacházejí se zde dva největší přístavy pro mezikontinentální námořní dopravu na světě a další velká městská centra s tradičním i moderním průmyslem, a také cestovní ruch a zemědělství jsou do velké míry dobře rozvinuty. Zároveň však tradiční odvětví, např. rybolov či loďařství, procházejí obtížnými strukturálními změnami, které jsou kvůli současné finanční a hospodářské krizi ještě problematictější;

28. domnívá se, že oblast Severního moře a Lamanšského průlivu je regionem růstu. Může a měl by přispět ke strategii EU 2020 a k inteligentnímu, udržitelnému a integrujícímu růstu v Evropě. Makroregionální přístup tomu může napomoci;

29. je znepokojen tím, že oblast Severního moře a Lamanšského průlivu je z ekologického hlediska silně zatížena a ohrožena: zatížena nejrůznějším znečištěním a nánosy v moři a ohrožena rizikem spojeným s plavbou a získáváním energie. Změna klimatu přináší pro regiony ležící bezprostředně na těchto pobřežích nová rizika spojená s vzestupem hladiny moří a častějšími extrémními povětrnostními jevy;

30. poukazuje na to, že regiony ležící u Severního moře a Lamanšského průlivu spolu byly po dva tisíce let politicky a kulturně úzce svázané, a to díky migraci, úzkým obchodním vztahům například v době hanzy, a společné námořní tradici. Po celá staletí odsud vyplouvaly lodě na plavby do různých koutů světa, což mělo vliv na to, jak lidé v tomto regionu sami na sebe nahlíželi;

31. zdůrazňuje, že země na pobřeží Severního moře a Lamanšského průlivu stojí před společnými problémy a výzvami, jež jednotlivé regiony či členské státy nebudou moci řešit a zvládat samy. Ve své podstatě vycházejí ze zvláštních přírodních a geografických podmínek Severního moře, Lamanšského průlivu a pobřežních oblastí, které jsou dodnes základem podobných historických, hospodářských, sociálních a kulturních tendencí. Jedná se především o:

- osobitý provázaný ekosystém a jeho ohrožení;
- klima a geologii (využití pro obnovitelné zdroje energie, např. vítr, příliv a odliv, nové výzvy ochrany pobřeží);
- intenzivní využívání přírodních zdrojů (rybolov, těžba ropy a plynu apod.);
- intenzivní a protichůdné využívání oblasti (větrná energie, plavba, ochrana přírody);
- hospodářské tradice na pobřeží (plavba, stavba lodí, cestovní ruch);

32. zdůrazňuje, že naléhavě nutná opatření na zachování ekosystému Severního moře a jeho spojení se sousedícími moři, na šetrné využívání jeho zdrojů na snižování a prevenci dalšího znečišťování, na bezpečnost na moři i na souši, na přizpůsobení se změně klimatu atd. mají ve své podstatě přeshraniční charakter, a proto je jednotlivé regiony či členské státy nebudou moci přijímat samy. To samé platí i pro budování přeshraniční infrastruktury a pro územní plánování: námořní koridory, dopravní sítě, trasy pro kabely a potrubí, propojování chráněných mořských oblastí;

Klíčové oblasti činnosti

33. zdůrazňuje, že společné priority činnosti v oblasti Severního moře a Lamanšského průlivu leží v prvé řadě v oblastech námořní politiky, životního prostředí, energetiky, dopravy a přepravy, průmyslu a vědy a v jejich dopadu na sociální soudržnost. V těchto oblastech politiky je přidána hodnota

úspěšné spolupráce v makroregionu zřejmá. Bude však mít i kladný dopad na oblasti politiky, které bezprostředně nezávisí na geografických podmínkách a tradičním vývoji;

Plavba a přístavy

34. zdůrazňuje, že plavba je oporou evropského hospodářství, významným faktorem zaměstnanosti a – nehledě na zatížení životního prostředí – neekologičtějším druhem dopravy. Cílem je proto přesunutí zejména nákladní dopravy na vodu a lepší provázání vodních a železničních cest s vnitrozemím. Postup při rozvoji pobřežní plavby, mořských dálnic a provázání s vnitrozemskými vodními cestami v makroregionu Severního moře a Lamanšského průlivu by měl být koordinován;

35. je toho názoru, že dále by se měla věnovat zvláštní pozornost zlepšení a kontrole námořní bezpečnosti, především ve vysoce rizikových přímořských oblastech, jakou je Lamanšský průliv. Dodatečné rizikové scénáře z důvodu rostoucího počtu pobřežních větrných elektráren vyžadují nové společné strategie civilní ochrany;

36. má obavy, že z důvodu zostření konkurence v plavbě a přístavních službách kvůli finanční a hospodářské krizi by mohl ustoupit do pozadí požadavek na boj proti znečišťování moří a pobřeží. Je zapotřebí zvláštních podpor, opatření a pobídek, aby bylo možné dále rozvíjet strategie typu Clean Shipping, lodí s nulovými emisemi a Green Harbour. Dobrymi příklady jsou rotterdamská klimatická iniciativa a Clean Shipping Index;

37. je přesvědčen, že otázky bezpečnosti na mořích a opatření zaměřená na boj proti znečištění životního prostředí sice musí zůstat předmětem mezinárodních dohod, nicméně že uzavírání těchto dohod lze úspěšně připravit a podpořit akcemi a příklady dobře zorganizovaných makroregionů;

Kvalifikace

38. zastává názor, že s neustále se zvyšujícím významem námořní dopravy a pobřežních aktivit dojde k růstu poptávky a ke zvýšení požadavků na pracovní síly a že vzroste mezinárodní soutěžení o vysoce kvalifikované odborníky. Námořní střediska v oblasti Severního moře a Lamanšského průlivu společně čelí výzvě zajistit vzdělání a odbornou přípravu kvalifikovaných pracovníků sil v nejrůznějších oblastech činnosti související s mořem;

39. je pro, aby byla zvažována myšlenka zřízení „námořní akademie“ jakožto společného virtuálního vzdělávacího zařízení pro přípravu na tradiční i nová námořní povolání, v níž by byly rozvíjeny společné programy výuky a standardy, které by byly následně vzájemně uznávány;

Průmysl a hospodářství

40. připomíná, že regiony ležící na pobřeží Severního moře a Lamanšského průlivu jsou silně zasaženy změnami v mezinárodní dělbě práce v průmyslu, především v loďařství. Stimulace ke stavbě zvláštních lodí využívající špičkové technologie a lodí s velmi nízkými nebo nulovými emisemi je nezbytná pro podporu loděnic v hospodářské soutěži a zároveň k zajištění větší bezpečnosti a udržitelnosti námořní dopravy;

41. upozorňuje na to, že moře i pobřežní oblasti se mohou stát místem či surovinou pro nové technologie a průmyslová odvětví. Jedná se o pobřežní technologie, o „modré“ biotechnologie, o technologie vodního hospodářství a říčních delt, o akvakultury, o potenciální těžbu dalších surovin z mořského dna. Pro tyto technologie a průmyslová odvětví budoucnosti by v oblasti Severního moře a Lamanšského průlivu měly být vytvořeny regionální klustry, neboť jsou zde pro tyto účely k dispozici vhodná vědecká a průmyslová kapacita;

42. vítá, že Komise ve svém pracovním programu na rok 2010 oznámila vypracování sdělení o modrém růstu, o nové vizi udržitelného růstu v pobřežních regionech a přímořských oblastech;

Integrovaná námořní politika

43. zdůrazňuje, že integrovaná námořní politika EU klade důraz na potřebu individuálních řešení uzpůsobených (geografickým, hospodářským, politickým) zvláštnostem regionálních moří a že oblast Severního moře a Lamanšského průlivu je právě takovým regionálním mořem. Vypracování integrované námořní politiky pro tuto oblast, její přeměna ve skutečnost a její kontrola tvoří hlavní část evropské strategie pro oblast Severního moře a Lamanšského průlivu;

44. vychází tedy z toho, že sdělení o integrované námořní politice v přímořské oblasti Severního moře v širším smyslu, jehož uveřejnění Komise vyhlásila, vyzdvihne nutnost intenzivnější spolupráce sousedících regionů a navrhne cíle a nástroje této spolupráce;

45. poukazuje na to, že místní a regionální orgány a místní zájmové skupiny jsou důležitými partnery v této diskusi, neboť mohou nejlépe posoudit, jaká opatření jsou vhodná;

Rybolov

46. lituje, že rybářská politika Evropské unie dosud uspokojivým způsobem nesplnila své cíle a čelí velkým výzvám. Nedočkala totiž dosud účinně omezit nadměrný rybolov mnoha druhů a v mnoha oblastech, ani zlepšit špatný stav velkého počtu rybolovných zdrojů (z části pod biologickým limitem), ani snížit stále ještě příliš vysoké rybolovné kapacity, a ani zamezit nelegálnímu či neregulovanému rybolovu;

47. doporučuje provést analýzu všech rybolovných oblastí a posoudit, jaká forma hospodaření by byla pro přímořský region, pro lovené druhy ryb a pro typ loďstva nejvhodnější. Navíc by měla být posílena úloha regionálních Výborů pro

posuzování rizik (RAC) a mělo by být podpořeno zapojení místních a regionálních orgánů;

Životní prostředí

48. konstatuje, že hospodářský rozvoj a rostoucí zásahy člověka vedly k silnému zatížení ekosystému Severního moře a Lamanšského průlivu a způsobily velké environmentální problémy: zaplavování moří a pláží odpady (mj. plastovými odpady), větší zatížení vod chemikáliemi a těžkými kovy, znečištění plavbou a těžbou ropy a zemního plynu z moře;

49. je si jistý, že udržitelného zlepšení mořského prostředí (kvality vody, udržování biologické rozmanitosti) – a to včetně ústí řek – lze dosáhnout jen tehdy, zavázá-li se všechny státy na pobřeží Severního moře a Lamanšského průlivu ke společným cílům a k jejich soustavnému plnění a kontrole;

50. bere s velkými obavami na vědomí, že na dně Severního moře a Lamanšského průlivu leží ještě dnes velké množství munice (odhadem 1 mil. t) z dob 2. světové války, které představuje značné nebezpečí pro plavbu, životní prostředí a lidi. Ke snížení tohoto nebezpečí a jeho odstranění je třeba výměna informací, spolupráce založená na důvěře a společný akční program;

51. trvá na tom, že před plánováním úložišť oxidu uhličitého (CCS) pod mořským dnem musí být provedeny důkladné studie posouzení rizik a důsledků pro životní prostředí;

Přizpůsobení se změně klimatu a její zmírnění

52. poukazuje na to, že vzestup hladiny moří a větší ohrožení pobřežních oblastí záplavami při extrémních povětrnostních podmínkách v důsledku změny klimatu se týkají regionů na pobřeží Severního moře a Lamanšského průlivu stejně specifickou a srovnatelnou měrou. Těmto výzvám musejí regiony na pobřeží Severního moře a Lamanšského průlivu čelit s pomocí společných výzkumných projektů, výměny důležitých informací a sladění konkrétních opatření na ochranu pobřeží;

53. konstatuje, že země okolo Severního moře mají jedinečné zkušenosti s řešením změn úrovně vodní hladiny, jež mohou být důsledkem změny klimatu. Spolupráce v oblasti výzkumu a rozšiřování poznatků v této oblasti tedy mohou přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti a k ochraně životního prostředí obyvatel;

54. upozorňuje zároveň na to, že regiony v oblasti Severního moře a Lamanšského průlivu přikládají ochraně klimatu a výzkumu životního prostředí velkou váhu a budou společně využívat veškeré své dostupné regionální možnosti, jak svým jednáním omezit emise skleníkových plynů. K tomu budou využívat regionální programy pro ochranu klimatu, zvýšení energetické účinnosti a podporu obnovitelných zdrojů energie (při pobřeží i na pevnině), které by měly nahradit fosilní zdroje energie;

55. zdůrazňuje, že pobřežní oblasti, a zejména široká ústí řek, musí být uzpůsobeny tak, aby byly odolnější vůči klimatu, a to způsobem, který v rámci možností umožní zvýšit kvalitu přírody a kvalitu života v pobřežních regionech a navazujícím vnitrozemí;

56. konstatuje, že změna klimatu může mořské ekosystémy ještě více narušit, a to oteplením, okyselením vody a usazováním nových druhů. Změní tak i možnosti cestovního ruchu v této oblasti. K realistické politické odpovědi na tyto výzvy jsou zapotřebí společně vypracované a vědecky podložené scénáře;

Územní plánování

57. zdůrazňuje, že přeshraniční dopady právě v tak intenzivně využívaném prostoru, jakým je oblast Severního moře a Lamanšského průlivu, umocňují potřebu větší koordinace v otázkách územního plánování na pobřeží i ve vodě. Nároky na využívání tohoto ohraničeného a citlivého území, které jsou dnes ještě vyšší, je třeba posuzovat a zvažovat i s ohledem na udržitelný rozvoj a zachování přirozeného prostředí;

58. dává k úvaze, zda by pro oblast Severního moře a Lamanšského průlivu nemělo být vypracováno společné „horní právo“ jakožto společné předpisy upravující využívání mořského dna včetně pravidel pro schvalování a otázky bezpečnosti. Nezbytné jsou rovněž předpisy pro pokládání a používání kabelů a potrubí na mořském dně;

59. upozorňuje na to, že pobřeží má důležitou funkci v ochraně vnitrozemí před mořem. Zároveň je cennou přírodní a rekreační oblastí, a významně tak přispívá ke kvalitě života lidí žijících u Severního moře a Lamanšského průlivu. Kvůli velkému množství různých zájmů při využívání (příroda, rekreace, hospodářství, bezpečnost, bydlení) je nutné přiměřené a účinné využívání pobřežních oblastí, integrované plánování a integrovaný rozvoj;

Energetika

60. vychází z toho, že v Severním moři se bude i nadále těžit ropa a zemní plyn. Jsou zapotřebí společné vysoké bezpečnostní normy a systémy předcházení a omezování rizik, aby bylo možné v rámci možností omezit rizika a v případě potřeby rychle a účinně reagovat;

61. zdůrazňuje, že díky geografickým podmínkám jsou příležitosti k využívání obnovitelných zdrojů energie (jejichž rozvoj je rozhodující pro úspěšnou politiku v oblasti klimatu) v Severním moři a Lamanšském průlivu bohaté. Existují zde široké možnosti výroby energie z větru, vln, přílivu a odlivu a z proudů, a proto je její další zkoumání a podpora v zájmu celého regionu. Vzhledem k rychlému budování pobřežních větrných elektráren musejí být sjednány normy pro jejich stavbu, bezpečnost, zatížení hlukem a znečištění;

62. vítá, že bylo zahájeno plánování „severomořské distribuční soustavy“ jakožto rozsáhlé sítě pro přepravu energie, aby mohl být plně využíván potenciál obnovitelných zdrojů energie. To nezbytně nutně vyžaduje spolupráci členských států, regionů a soukromých partnerů. Díky nezbytnému dalšímu vývoji směrem k inteligentním sítím (smart grids) by výhody těžby obnovitelných zdrojů energie mohly z této oblasti učinit pilotní region pro „eMobility“;

Výzkum

63. požaduje, aby byl mořský a námořní výzkum v 8. rámcovém programu pro výzkum více podpořen a aby bylo podpořeno i jeho propojení. Základem všech uvedených oblastí činnosti jsou totiž vědecké poznatky o ekosystému Severního moře a jeho stavu, o důsledcích změny klimatu, vzájemných vlivech konkurujících si využití apod.;

64. navrhuje zahájit zvláštní výzkumnou iniciativu pro tento region napříč různými tématy, která se bude soustředit na shromáždění znalostí o oblasti Severního moře a Lamanšského průlivu ze všech oborů. Při tom by měly být vyhodnoceny zkušenosti s programem BONUS 169 pro region Baltského moře;

Kultura

65. poukazuje na to, že život a práce u moře a na moři byly základem dlouhé kulturní tradice, vzpomínek a vyprávění. Obdělávání půdy, loďařství a námořní plavba zásadním způsobem přispívaly k sebevědomí lidí žijících u Severního moře a Lamanšského průlivu a k jejich chápání sama sebe. Oživení a vývoj těchto tradic jako společné identity jsou rovněž pozitivním prvkem k tomu, aby byla tomuto regionu v hospodářské soutěži věnována zvýšená pozornost;

66. vybízí proto k podporování spolupráce mezi muzei a kulturními zařízeními, která se touto tematikou zabývají (např. North Sea Maritime Museum Network). K lepšímu porozumění společným (i osobitým) dějinám této oblasti by mohla přispět společná učebnice dějepisu;

67. vyzdvihuje důležitost kreativity a kultury v mnoha regionech oblasti Severního moře a Lamanšského průlivu a je přesvědčen, že význam této oblasti pro růst a zaměstnanost ještě vzroste, a to zejména díky kulturním a akademickým výměnným programům a propojení kultury a udržitelného cestovního ruchu v celé oblasti;

Vazby na ostatní politiky EU

68. upozorňuje na mimořádnou shodu těchto priorit a témat strategie pro oblast Severního moře a Lamanšského průlivu s cíli a hlavními směry strategie Evropa 2020 a spatřuje v ní vynikající předpoklad pro vzájemnou plodnou interakci mezi strategickým zaměřením na úrovni celé Unie a intenzivní přeshraniční a nadnárodní spoluprací ve vytyčeném makroregionu zemí ležících na pobřeží Severního moře a Lamanšského průlivu;

69. především ve stěžejních iniciativách „Inovace v Unii“, „Evropa méně náročná na zdroje“, „Průmyslová politika pro éru globalizace“ a „Novými dovednostmi k novým povoláním“ spatřuje ty budoucí úkoly EU, k nimž by makroregionální strategie pro země ležící na pobřeží Severního moře a Lamanšského průlivu mohla konkrétně a udržitelně přispět;

70. stvrzuje svůj názor, že spolupráce místních, regionálních a státních partnerů v jasně definovaných tematických oblastech má v podmínkách makroregionu značnou přidanou hodnotu pro uskutečňování nadřazené strategie EU tím, že na makroregionální úrovni umožňuje určit vhodné zainteresované strany a cíleně mobilizovat a zaměřit zdroje;

71. vyzdvihuje zvláštní význam spolupráce zainteresovaných stran v podmínkách makroregionu pro účinné a úspěšné provádění strategie Evropa 2020 „přímo v místě“ a pro konkrétní zkušenosti občanů v jejich místních a regionálních podmínkách;

72. upozorňuje na to, že Severní moře je s Baltským mořem různě hospodářsky a politicky provázáno. Obě přímořské oblasti čelí zejména v oblasti námořního hospodářství, ochrany moří, změny klimatu a energetické politiky podobným výzvám. Proto se mezi regiony Baltského a Severního moře usiluje o úzkou spolupráci. Navíc by se mělo přezkoumat, jak by bylo možné přenést osvědčené postupy získané v rámci strategie EU pro region Baltského moře do strategie pro oblast Severního moře;

73. navrhuje přezkoumat, zda a jak mají být v budoucnosti cíle a oblasti činnosti politiky soudržnosti provázány také s dohodnutými prioritami v rámci makroregionálních strategií tak, aby například byly na tyto strategie vyčleněny určité finanční prostředky ze strukturálních fondů;

74. konstatuje, že pro oblast Severního moře a Lamanšského průlivu již existují programy EU pro přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci, které podporují kooperaci a přispívají k užší spolupráci regionů, zejména programy INTERREG IV B pro Severní moře a „Atlantský oblouk“. Tyto programy – v užším a flexibilnějším vzájemném propojení nebo trvale sloučené – by se mohly stát významným nástrojem rozvoje a uskutečňování strategie pro oblast Severního moře a Lamanšského průlivu;

75. vyzývá místní a regionální orgány v oblasti Severního moře a Lamanšského průlivu, aby tyto nástroje na podporu meziregionální spolupráce již nyní více využívaly k vypracování a vývoji makroregionální strategie;

76. opětovně se zasazuje o to, aby byla při formulování politiky soudržnosti po roce 2014 posílena meziregionální spolupráce a byly na ni navýšeny prostředky, ne však na úkor cílů 1 a 2 politiky soudržnosti;

Správa věcí veřejných

77. bere na vědomí názor Evropské komise, že v současné době platí pro rozvoj makroregionálních strategií „3 NE“: NE novým předpisům, NE novým institucím, NE dodatečným finančním prostředkům;

78. domnívá se však, že by zároveň měla platit i „3 ANO“:

— společně dohodnuté uplatňování a kontrola stávajících předpisů v makroregionu;

— vybudování platformy/sítě/územních klastrů ze strany místních a regionálních orgánů a členských států se zapojením zainteresovaných stran a na odpovědnost orgánů Unie;

— dohodnuté využívání stávajících finančních zdrojů Unie k rozvoji a uskutečňování makroregionálních strategií;

79. považuje za nezbytné vypracovat a uplatňovat pro účely provádění makroregionálních strategií nové formy správy (sítě, platformy) zaměřené na společný postup a konkrétní cíle. Ty by mohly stimulovat a rozvíjet politický proces, aniž by tím byla zpochybněna současná práva v oblasti pravomocí a svrchovanosti. Účelná by byla rovněž víceúrovňová struktura spolupráce spojující různé úrovně správy, kontroly, zdrojů a schopností;

80. připomíná, že mezinárodní konference o ochraně Severního moře prováděla od roku 1984 do 2006 průkopnickou práci v oblasti dohod o lepší ochraně Severního moře. Od roku 1998, kdy vstoupila v platnost Úmluva o ochraně mořského prostředí severovýchodního Atlantiku (úmluva OSPAR), včetně Severního moře, existuje závazný rámec pro mezinárodní dohody v této oblasti;

81. zdůrazňuje, že Komise pro Severní moře, která je jednou z geografických komisí konference nejvzdálenějších přímořských regionů (Conference of Peripheral Maritime Regions, CPMR), je důležitým partnerem, který se zasazuje o intenzivnější spolupráci v oblasti Severního moře a který již má své vlastní představy o strategii pro oblast Severního moře a Lamanšského průlivu. Mezi meziregionální skupinou VR pro Severní moře a Lamanšský průliv a Komisí pro Severní moře probíhá v tomto směru již delší dobu čilá výměna. Také dalším sítím místních a regionálních organizací z této oblasti by mělo být umožněno přispívat k této činnosti;

82. zdůrazňuje, že pro oblast Lamanšského průlivu hraje důležitou roli shromáždění „Arc Manche“, které se výslovně zasazuje o integraci Lamanšského průlivu do společné makroregionální strategie pro Severní moře;

83. je přesvědčen, že spolupráce s těmito i s dalšími aktivními sdruženími (např. Wattenmeerforum) a nevládními organizacemi je základním kamenem rozvoje a úspěchu makroregionálních strategií;

84. očekává, že lze dosáhnout lepší synergie mezi prostředky dostupnými na úrovni EU, nebudou-li pro makroregionální strategie k dispozici žádné vlastní prostředky. Do makroregionálních strategií by při tom měly být z důvodu různorodosti projednávaných témat zahrnuty současné finanční prostředky EU, a to nejen Strukturální fond, ale i rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace, programy TEN-T a program Marco Polo v oblasti dopravy, rámcový program pro výzkum a vývoj a další;

85. zastává názor, že cílem politiky pro makroregiony je společný postup v prostorovém, věcném a časovém rámci. Proto by měla být shrnuta do akčního plánu „Severní moře a Lamanšský průliv 2020“;

III. ZÁVĚRY

86. žádá členské státy EU, aby podpořily další kroky k rozvoji makroregionální strategie pro oblast Severního moře a Lamanšského průlivu na evropské úrovni;

87. domnívá se, že vzhledem k naléhavým problémům a výzvám se s vypracováním evropské strategie pro oblast Severního moře a Lamanšského průlivu musí začít již nyní. Vyzývá Evropskou radu, aby pověřila Komisi jejím vypracováním, a žádá Evropský parlament o úzkou spolupráci;

88. zasazuje se o to, aby politika soudržnosti po roce 2013 do oblastí územní spolupráce (zejména přeshraniční, nadnárodní a meziregionální) v co největším rozsahu zahrнула makroregionální strategie, a vyslovuje se pro přijetí makroregionální strategie ještě před rokem 2013, aby regionální operační programy mohly v příštím programovém období v rámci svých možností přispět ke konkrétnímu uskutečnění této strategie;

89. zdůrazňuje, že strategie pro geografickou oblast Severního moře a Lamanšského průlivu vychází z uplatňování zásady

subsidiarity. Bude se zabývat okruhy témat a problémů, jež nelze řešit výlučně na místní, regionální a národní úrovni;

90. zdůrazňuje, že vypracování této strategie musí být prováděno rozsáhlou veřejnou konzultací. Ta by měla proběhnout za úzké spolupráce s Výborem regionů jakožto zástupcem místních a regionálních orgánů, a zejména s Komisí pro Severní moře při CPMR, se shromážděním „Arc Manche“ a s dalšími důležitými zainteresovanými stranami. Norsko a Island, které jsou členy EHS, by také měly být zapojeny;

91. žádá Evropskou komisi, aby ještě před rokem 2013 vyčlenila prostředky technické pomoci na vypracování makroregionálních strategií, aby tyto strategie mohly být zahrnuty do příštího finančního výhledu Evropské unie;

92. navrhuje Evropské komisi, aby podporovala rozvoj makroregionální strategie pro oblast Severního moře a Lamanšského průlivu do roku 2013 i v rámci programů na podporu územní spolupráce, zejména INTERREG IV B a dalších síťových programů (např. ESPON). Tak bude upřesněno, které evropské směrnice a úmluvy již v této oblasti platí;

93. vítá, že pracovní program Evropské komise počítá s předložením sdělení o provádění integrované námořní politiky v přímořské oblasti Severního moře v širším smyslu;

94. považuje za naléhavě nutné důkladněji prozkoumat a určit úlohu a funkci makroregionů v rámci zelené knihy. Výbor regionů k tomu vyzval Evropskou komisi již ve svém usnesení k legislativnímu a pracovnímu programu Evropské komise na rok 2010;

95. pověřuje svého předsedu, aby toto stanovisko z vlastní iniciativy předal Evropské komisi, Evropskému parlamentu, současnému předsednictví Rady a jeho partnerům v týmu tří předsednictví (2010–2011).

V Bruselu dne 5. října 2010.

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regionů „Digitální program pro Evropu“

(2011/C 15/07)

VÝBOR REGIONŮ

- vítá digitální program pro Evropu, který je jednou ze sedmi stěžejních iniciativ strategie Evropa 2020. Obecným cílem digitálního programu je zajistit udržitelný hospodářský a sociální přínos jednotného digitálního trhu, založeného na rychlém a superrychlém internetu a interoperabilních aplikacích. Provádění digitálního programu závisí na správné míře ambicí a angažovanosti, které Evropě umožní vybudovat nový hospodářský model založený na znalostech, nízkouhlíkovém hospodářství a vysoké zaměstnanosti;
- konstatuje, že místní a regionální orgány patří mezi hlavní příjemce doporučení programu a mohou být důležitou hybnou silou pro jeho provádění. Priority digitálního programu pro Evropu na místní a regionální úrovni jsou nezbytným předpokladem kvality života a sociální a hospodářské aktivity občanů a budou stimulovat účinnější a personalizovanější veřejné služby i místní podniky;
- zdůrazňuje, že jednotný digitální trh je základním kamenem digitálního programu pro Evropu, který umožní vytvoření rostoucího, úspěšného a živého celoevropského trhu za účelem vytváření a šíření legálního digitálního obsahu a služeb on-line, stejně jako poskytování jednoduchého, bezpečného a pružného přístupu zákazníků k digitálnímu obsahu a k trhům služeb;
- vítá iniciativu Komise zjednodušit udělování autorských práv, jejich řízení a přeshraniční udělování licencí, a to posílením řízení, transparentnosti a celoevropského udělování licencí pro on-line správu práv, vytvořením právního rámce, jehož cílem je usnadnit digitalizaci a šíření kulturních děl v Evropě;
- poukazuje na to, že při vytváření internetové infrastruktury a rozvoji služeb, které přináší, bude důležité zajistit, aby byly na všech úrovních dodrženy bezpečnostní požadavky zabezpečující nejvyšší možnou úroveň soukromí a ochrany osobních údajů. V této souvislosti je důležité, aby se zabránilo neoprávněnému sledování jakýchkoliv druhů osobních informací a profilů.

Zpravodaj:	pan Markku Markkula (FI/ELS), člen městské rady Espoo
Odkaz:	sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Digitální program pro Evropu KOM(2010) 245 v konečném znění

I. ÚVOD

VÝBOR REGIONŮ

1. vítá digitální program pro Evropu, který je jednou ze sedmi stěžejních iniciativ strategie Evropa 2020. Obecným cílem digitálního programu je zajistit udržitelný hospodářský a sociální přínos jednotného digitálního trhu, založeného na rychlém a superrychlém internetu a interoperabilních aplikacích. Provádění digitálního programu závisí na správné míře ambicí a angažovanosti, které Evropě umožní vybudovat nový hospodářský model založený na znalostech, nízkouhlíkovém hospodářství a vysoké zaměstnanosti;

2. konstatuje, že místní a regionální orgány patří mezi hlavní příjemce doporučení programu a mohou být důležitou hybnou silou pro jeho provádění. Priority digitálního programu pro Evropu na místní a regionální úrovni jsou nezbytným předpokladem kvality života a sociální a hospodářské aktivity občanů a budou stimulovat účinnější a personalizovanější veřejné služby i místní podniky;

3. zdůrazňuje, že ze subjektů veřejného sektoru jsou místní a regionální orgány nejbližší obyčejným lidem a jsou zodpovědné za nejdůležitější služby, které mají vliv na blahobyt občanů. Místní a regionální orgány musí urychleně využít nový technologický potenciál, zvláště s ohledem na hospodářskou krizi a změny v demografické struktuře a potřebách občanů. Místní a regionální orgány mohou mít společně s přidruženými podnikatelskými aktivitami a třetím sektorem nejlepší příležitost k využívání inovací. Zásadní význam má efektivita, s jakou jsou na místní a regionální úrovni uplatňovány poznatky získané hlavními výzkumnými centry a středisky excelence;

4. připomíná, že VR vždy vyzýval k investování do výzkumu IKT s cílem zajistit růst a rozvíjet nové podniky, a domnívá se, že pouze efektivní využívání IKT může urychlit inovace tím, že vyřeší největší celoevropské sociálně-ekonomické výzvy;

5. uznává, že veřejné služby po internetu doposud až z příliš velké části spočívaly v tom, že se papírová byrokracie přesouvala na internet. EU a členské státy musí být v úzké spolupráci

s místními a regionálními orgány průkopníky v úsilí na evropské a národní úrovni zaměřeném na výraznější změny ve veřejných postupech a strukturách prostřednictvím využívání IKT, aby se zlepšila smysluplnost, kvalita a produktivita práce a účinnost orgánů veřejné správy a snížila byrokracie pro širokou veřejnost a podniky;

6. je toho názoru, že činnosti navrhované ve sdělení tak, jak jsou formulovány, očividně nevyvolávají otázky ohledně toho, zda jsou v souladu se zásadou subsidiarity či proporcionality. Zdůrazňuje však, že místní a regionální orgány by měly být systematicky zapojovány do vypracovávání, provádění a řízení opatření, která mají digitální program pro Evropu uvést do praxe (zvláště co se týče oblastí činnosti interoperabilita a normy, přístup k rychlému a superrychlému internetu, posílení digitální gramotnosti, dovedností a sociálního začlenění a přínosy pro společnost EU plynoucí z IKT, např. v souvislosti se službami elektronické veřejné správy, změnou klimatu a inteligentními dopravními systémy);

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

Nezbytnost účinného provádění

7. vítá cíl digitálního programu pro Evropu, jímž je učinit z Evropy světovou hybnou silou v oblasti inteligentního a udržitelného růstu podporujícího sociální začlenění;

8. připomíná závěry Rady týkající se digitálního programu pro Evropu (zasedání Rady dne 31. května 2010 ve složení pro dopravu, telekomunikace a energetiku)⁽¹⁾, v nichž se mimo jiné uvádí:

— Evropa by měla podporovat digitální ekonomiku s cílem zúročit její schopnost zvýšit výrazně a napříč sektory produktivitu a konkurenceschopnost dalších odvětví a rovněž využít výhod IKT při řešení celosvětových problémů, jako je přechod k nízkouhlíkové ekonomice účinně využívající zdroje a vytváření většího počtu pracovních příležitostí a kvalitnějších pracovních míst;

⁽¹⁾ Závěry Rady o evropském digitálním programu (zasedání Rady dne 31. května 2010 ve složení pro dopravu, telekomunikace a energetiku) http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/trans/114710.pdf.

— digitální program pro Evropu hraje klíčovou úlohu v rámci strategie Evropa 2020 a měl by být v souladu s ostatními prvky této strategie i se všemi chystanými stěžejními iniciativami, jako jsou „inovace v Unii“ nebo „průmyslová politika pro věk globalizace“;

— je třeba zlepšit konkurenční postavení Evropy v tomto významném odvětví tím, že se zintenzivní úsilí v oblasti výzkumu, vývoje a inovací v odvětví IKT a posílí znalostní trojúhelník;

— Komise a členské státy se vyzývají k hledání způsobů, jak posílit horizontální koordinaci mezi příslušnými orgány na úrovni EU i na úrovni členských států, aby se uskutečňování digitálního programu pro Evropu zlepšilo;

9. připomíná usnesení Evropského parlamentu ze dne 5. května 2010 o nové digitální agendě pro Evropu, v němž se uvádí, že Evropa může z této digitální revoluce těžit jen tehdy, pokud do ní zapojí všechny občany EU a umožní jim plně se podílet na digitální společnosti a pokud v centru zájmu politických opatření bude stát jedinec; vzhledem k tomu, že tuto digitální revoluci již nelze považovat za přirozený vývoj pramenící z průmyslové minulosti, ale spíše za proces radikální transformace ⁽²⁾;

10. uznává, že informační společnost nesmírně urychluje hospodářský a sociální pokrok. Požadovaný přechod od informační společnosti k ekologické znalostní společnosti může být dokonce chápán jako svého druhu změna modelu. O významu digitálního programu pro Evropu svědčí skutečnost, že úspěšné provádění této stěžejní iniciativy je nezbytnou podmínkou pro úspěch ostatních stěžejních iniciativ strategie Evropa 2020;

11. uznává, že kvalita společnosti do značné míry závisí na její schopnosti vytvářet podmínky pro skutečné učení a spolupráci a produkovat nové vizionářské znalosti. Z toho důvodu naše společnost klade zcela nové požadavky týkající se pracovních metod, pracovní kultury, platnosti informací, mediální gramotnosti atd.;

12. konstatuje, že digitalizace a globalizace rychle změnily hospodářské procesy. Studie OECD ukazují, že IKT mají dalekosáhlé dopady na hospodářský výkon a úspěch jednotlivých

podniků, zvláště jsou-li spojeny s investicemi do dovedností, organizačních změn, inovací a vytváření nových podniků ⁽³⁾;

13. zdůrazňuje, že provádění digitálního programu pro Evropu nelze oddělit od rozvíjení celoživotního učení, lidského kapitálu a opatření, která jsou nutná na jejich podporu. Klíčem úspěchu je to, jak kvalitně a do jaké míry lze pracovní společnosti a širokou veřejnost v celé EU (tzn. jednotlivce a rozličné komunity) podporovat v tom, aby plnily aktivní úlohu při vytváření mnohem inovativnější a produktivnější Evropy. K dosažení plného úspěchu inovujících místních aktivit, podnikání, rozvíjejících se podniků a zvláště inovujících iniciativ v rámci partnerství veřejného, soukromého a třetího sektoru je nutná silná politická angažovanost všech úrovní (EU, členských států, místních a regionálních orgánů);

14. klade důraz na to, že klíčovými faktory úspěchu ve společnosti fungující na principu sítě je schopnost urychlit proces inovací a pohotově provádění. To vyžaduje více srovnávání a spolupráce mezi regiony a městy, aby byly schopny řešit výzvy pomocí inovačních řešení a uplatnit osvědčené metody v místním kontextu a kultuře;

15. upozorňuje na to, že zásadami, jimiž by se mělo řídit rozvíjení veřejných služeb, by měla být otevřenost, opakovaná využitelnost a technologická neutralita;

Plné využití evropského potenciálu

16. zdůrazňuje, že by měl být plně využit veškerý potenciál Evropy v oblasti rozvíjení služeb IKT ve veřejném a soukromém sektoru, a IKT tak byly používány jako prostředky ke zlepšení služeb místních a regionálních orgánů v takových oblastech, jako je zdravotnictví, vzdělávání, veřejný pořádek, bezpečnost a sociální služby. Partnerství veřejného a soukromého sektoru podporované EU a zapojující místní a regionální orgány a malé a střední podniky působící v oblasti rozvoje IKT ve veřejných službách IKT mohou být vhodným základem, na němž lze budovat místní schopnosti a znalosti na úrovni celé EU ⁽⁴⁾;

17. připomíná, že jednotný digitální trh poskytuje evropským občanům obrovské příležitosti, nikoli pouze jako zákazníkům, ale i jako podnikatelům a dalším odborníkům v oblasti znalostí v inovujících průmyslových odvětvích a dalších oborech;

⁽²⁾ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 5. května 2010 o nové digitální agendě pro Evropu; 2015.eu; <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2010-0133+0+DOC+XML+V0//CS>.

⁽³⁾ OECD, Hospodářský dopad IKT – měření, fakta a důsledky (The Economic Impact of ICT – Measurement, Evidence and Implications).
⁽⁴⁾ CđR 156/2009 fin.

18. upozorňuje na to, že provádění evropského digitálního programu vyžaduje rozsáhlé změny v osobním přístupu v celé Evropě: jedná se o ochotu pracovat horizontálním a víceoborovým způsobem a překonávat tradiční omezení, měnit ustálené zvyky a postoje směrem ke spolupráci. Žádoucího účinku nelze dosáhnout na základě tradičních rozvojových projektů. Rozsáhlé průkopnické projekty čerpající ze špičkových evropských odborných znalostí se zapojením všech zainteresovaných stran představují způsob, jak dosáhnout požadované změny. Zvláštní pozornost je třeba věnovat šíření a uplatňování výsledků projektů na místní úrovni;

19. vyzdvihuje skutečnost, že Evropa potřebuje výzkum více zaměřený na uživatele a na každodenní život a inovace. Je třeba dále rozvíjet celoevropský koncept živých laboratoří jako platformy pro spolupráci mezi univerzitami a průmyslem a zapojit do něj koncové uživatele. Dobře fungující služby umožňují uživatelům aktivně se podílet na výzkumu a inovacích a motivují všechny zainteresované subjekty k trvalému vzdělávání. Mohou mít silný pozitivní vliv na obnovení služeb na místní úrovni a na zvýšení regionální spolupráce. Součástí realizace digitálního programu pro Evropu by měly být pobídky povzbuzující místní a regionální orgány a univerzity ke spolupráci orientované na rozvoj nutných konceptů živých laboratoří;

20. opakuje, že přístup k širokopásmovému připojení ve vysoké kvalitě za rozumné ceny může zvýšit kvalitu života občanů a služeb, které místní a regionální orgány poskytují, a současně usnadnit mikropodnikům a malým a středním podnikům nabízení jejich produktů k prodeji. Lze počítat s tím, že rozšíření a zrychlení přístupu k širokopásmovým službám bude velmi přínosné pro vzdálené regiony a komunity, zejména ty nejdlehlší⁽⁵⁾;

21. vyzývá města a regiony ke spolupráci za účelem vytvoření kritické masy nutné pro nová inovační řešení. EU a členské státy by měly vytvořit vhodné podmínky pro nové druhy veřejných zakázek v předobchodní fázi, čímž by se zvýšila připravenost veřejného sektoru na postupné i radikální inovace. Energetická účinnost a inteligentní doprava jsou příkladem oblastí, kde je nutný radikální vývoj na pomoc místnímu provádění;

22. zdůrazňuje, že řízení zastavěných ploch a územní plánování jsou oblasti, které mají značný dopad na místní ekonomiku i na kvalitu životního prostředí. Zásadní úlohu při dosažení cíle nového ambiciózního klimatického režimu mohou mít nové poznatky v řízení informací. Koncept informačního modelu

budovy (Building Information Modelling) se aktivně využívá ve správě budov pro digitální zobrazení fyzikálních a funkčních vlastností daného objektu. Tento koncept by měl být rozšířen na regionální a městské plánování. Takto by mohl sloužit jako zdroj pro sdílení poznatků v dané oblasti a tvořit spolehlivý základ pro analýzu životního cyklu, rozvoj obchodního procesu vycházejícího z potřeb uživatelů a rozhodování vytvářející hodnotu;

Pulsující jednotný digitální trh

23. zdůrazňuje, že jednotný digitální trh je základním kamenem digitálního programu pro Evropu, který umožní vytvoření rostoucího, úspěšného a živého celoevropského trhu za účelem vytváření a šíření legálního digitálního obsahu a služeb on-line, stejně jako poskytování jednoduchého, bezpečného a pružného přístupu zákazníků k digitálnímu obsahu a k trhům služeb;

24. zdůrazňuje, že umožnění přístupu k informacím veřejného sektoru je přínosné pro celou společnost. Rozvíjení nových metod s využitím vzájemně propojených přístupných údajů je krokem kupředu v oblasti služeb zaměřených na uživatele. Přínosné mohou být i inovativní služby, nové podnikatelské modely a posílená účinnost veřejného sektoru, proto Výbor vítá přezkum směrnice o opakovaném použití informací veřejného sektoru;

25. vítá zřízení evropské knihovny, muzea a archivu on-line Europeana, jejímž cílem je všem zpřístupnit evropské kulturní a vědecké dědictví na internetu⁽⁶⁾. Zpřístupnění evropského kulturního dědictví je klíčovým nástrojem podporujícím porozumění kulturní rozdílnosti, posílení a sjednocování národů v mnohojazyčné a multikulturní Evropě a zvyšování hospodářského potenciálu v oblastech, jako je cestovní ruch a učení;

26. upozorňuje na to, že nedostatek společných evropských norem pro elektronické zprávy v oblasti elektronického obchodu, zvláště fakturace, je jednou z největších technických překážek vytvoření funkčního digitálního jednotného trhu;

27. podporuje návrh na revizi směrnice o elektronických podpisech s cílem poskytnout právní rámec pro přeshraniční uznávání a interoperabilitu bezpečných systémů elektronického ověřování;

⁽⁵⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽⁶⁾ KOM(2009) 440 v konečném znění.

28. vítá iniciativu Komise zjednodušit udělování autorských práv, jejich řízení a přeshraniční udělování licencí, a to posílením řízení, transparentnosti a celoevropského udělování licencí pro on-line správu práv, vytvořením právního rámce, jehož cílem je usnadnit digitalizaci a šíření kulturních děl v Evropě;

29. zdůrazňuje, že je nezbytné vyvážit práva uživatelů s právy duševního vlastnictví. Opatření na ochranu práv duševního vlastnictví by neměla bránit uživatelům v jejich právu volně využívat digitální obsah tak, jak jej využívají v analogovém formátu. Rovněž by v zájmu ochrany práv duševního vlastnictví neměla být omezována práva občanů na přístup k obsahu on-line či na jejich vyjadřování filtrováním obsahu či odepřením přístupu k síti;

Interoperabilita a normy

30. vítá návrh reformy pravidel provádění norem IKT v Evropě s cílem umožnit používání některých norem vypracovaných IKT fóry a konsorcii a doufá, že Komise předloží pracovní definici těchto norem, ať se nazývají otevřené normy či otevřené specifikace;

31. souhlasí s tím, že členské státy by měly plnit závazky přijaté v oblasti interoperability a norem v ministerských prohlášeních z Malmö a Granady, zvláště co se týče otevřených norem a specifikací;

32. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány by měly být zapojeny a velkou měrou aktivně spolupracovat při zlepšování interoperability ve veřejné správě a účinnosti poskytování veřejných služeb⁽⁷⁾;

Důvěra a bezpečnost

33. klade důraz na to, že nové participativní platformy a interaktivní služby vytvářené ve spolupráci s uživateli (Web 2.0 a další), v jejichž rámci se z uživatelů stali aktivní účastníci, producenti nebo spotřebitelé, kteří sami vytvářejí obsah, poskytují bezprecedentní možnost využití tvořivosti evropských občanů. Je velice důležité, aby bylo vytvořeno prostředí a kultura založené na otevřenosti a důvěře podporující tento vývoj;

34. poukazuje na to, že při vytváření internetové infrastruktury a rozvoji služeb, které přináší, bude důležité zajistit, aby byly na všech úrovních dodrženy bezpečnostní požadavky zabezpečující nejvyšší možnou úroveň soukromí a ochrany osobních údajů. V této souvislosti je důležité, aby se zabránilo neoprávněnému sledování jakýchkoliv druhů osobních informací a profilů⁽⁸⁾;

35. požaduje extenzivní odbornou přípravu všech zaměstnanců, se zvláštním zaměřením na odborné techniky (se specializací např. na síť, systémy, zabezpečení, ochranu soukromí atd.), zaměstnance pracující přímo s bezpečnostními postupy včetně různých metodik a zaměstnance všeobecně nebo nepřímo zapojené do inovací a modernizace (např. školení v oblasti počítačové gramotnosti pro spotřebitele) o otázkách souvisejících s důvěrou a bezpečností;

36. přikládá velký význam odpovědnosti tvůrců obsahu a tomu, aby boj proti nedovolenému a škodlivému obsahu byl prováděn bez omezování volného toku informací (filtrování obsahu, které používá několik členských států, blokuje i obsah, který nemá být blokován, a obvykle mu chybí transparentní postup a stanovená odpovědnost). Musí být navrženy způsoby, jak chránit zejména ohrožené uživatele. Rovněž musí být nalezeny způsoby, jak kontrolovat škodlivý obsah a odstraňovat ho z internetu přímo u zdroje;

Přístup k rychlému a superrychlému internetu

37. připomíná, že místní a regionální orgány mají klíčovou úlohu a odpovědnost v úsilí zajistit spravedlivé a cenově dostupné širokopásmové připojení v oblastech, kde trh selhal, např. při vedení pilotních projektů zaměřených na překonávání rozdílů v přístupnosti elektronických technologií a při vyvíjení nových přístupů ve veřejných elektronických službách zaměřených na občany⁽⁹⁾;

38. navrhuje, aby financování a další podpůrná opatření napomáhala veřejnému zpřístupnění širokopásmových sítí, které jsou založeny na horizontálně vrstvené struktuře sítě a obchodním modelu, který odděluje fyzický přístup k síti od poskytování služeb. Stávající sítě optických vláken by měly být zpřístupněny hospodářské soutěži;

39. připomíná, že všichni obyvatelé bez ohledu na to, kde žijí, musí mít zaručenu účinnou infrastrukturu informační společnosti. Rychlá a provozně spolehlivá komunikační spojení doplněná o účinné mobilní bezdrátové služby hrají zásadní roli při podpoře regionální konkurenceschopnosti, dostupnosti a rovnosti mezi lidmi;

40. klade důraz na význam zajištění dostupnosti rádiového spektra pro bezdrátové širokopásmové služby ve vzdálených a řídko osídlených oblastech a vítá závazek Komise koordinovat technické a regulační podmínky platné pro používání spektra a harmonizovat pásma spektra tak, aby bylo dosaženo úspor z rozsahu na trzích s vybavením a aby spotřebitelé po celé EU mohli využívat stejné vybavení a stejné služby;

⁽⁷⁾ CdR 10/2009 fin.

⁽⁸⁾ CdR 247/2009 fin.

⁽⁹⁾ CdR 5/2008 fin.

Posílení digitální gramotnosti, dovedností a sociálního začlenění

41. oceňuje pokračující přeměnu vzdělávacího systému, který potřebuje i radikální změny. Úkolem vzdělávání již není poskytovat obrovské množství informací. Podstatou vzdělávání je spíše naučit se učit, tj. pomáhat lidem, aby si zlepšovali své dovednosti, jak se učit, a tak jim umožnit, aby sami získávali a zpracovávali informace. Ústřední význam zde má digitální gramotnost;

42. je toho názoru, že jedním z hlavních cílů digitálního programu pro Evropu je podpora zpřístupnění a použitelnosti veřejných informací a elektronických služeb. Digitální program pro Evropu by měl být hnací silou plné integrace IKT do oblasti vzdělávání a odborné přípravy. Počítačová gramotnost, počítačové dovednosti a schopnosti vyžadují specifické aktivity a efektivní rámec pro výuku pro všechny;

43. věří, že vytváření systémů pro výměnu počítačových dovedností v Evropě má potenciál k tomu, zapojit mnoho dalších skupin zájemců a poskytnout jim rekvalifikaci, jelikož na tyto skupiny jsou někdy stávající obchodní či vysokoškolské možnosti učení počítačovým dovednostem málo zaměřeny. Možnosti, jež poskytují IKT pro práci na částečný úvazek a práci na dálku, představují značný potenciál pro nové způsoby zaměstnávání těchto skupin občanů. Tyto iniciativy budou vyžadovat partnerství veřejného a soukromého sektoru, zvláště proto, že obchodní služby a nabídky školení musí být specificky uzpůsobeny potřebám jednotlivých skupin;

44. zdůrazňuje, že v evropských regionech jsou zapotřebí místní a regionální průkopníci, kteří by řešili výzvy demografického stárnutí uplatňováním nových systémových řešení podporovaných IKT, a požaduje inovační koncepty podporované IKT, aby Evropa mohla zaujmout přední pozici v aktivním stárnutí v digitalizovaném světě;

45. poukazuje na to, že knihovny poskytují užitečný a účinný způsob poskytování komplexních informačních služeb široké veřejnosti bez ohledu na společenské postavení. Osvědčené evropské postupy jsou zřejmé tam, kde knihovny rozvinuly digitální kulturu a střediska poskytování informací a jsou umístěné tam, kudy lidé denně procházejí, např. v obchodních centrech. V této souvislosti nelze obsah nových služeb a digitálních médií pojímat výhradně na základě ekonomických parametrů, ale je nutno je rozvíjet v souladu se sociálními a kulturními potřebami;

46. zdůrazňuje, že efektivní implementace musí zohlednit, že kulturní a tvůrčí odvětví poskytují pro IKT obsah, a přispívají tak k jejich dalšímu rozvoji. Digitální program má klíčovou roli pro využití potenciálu těchto odvětví a pro vytvoření jednotného a bezpečného trhu pro on line obsah a služby kulturního a tvůrčího charakteru. Aby bylo lépe využito kulturní dědictví Evropy, je třeba aktivně podporovat jeho digitalizaci;

Přínosy pro společnost EU plynoucí z IKT

47. doporučuje zabývat se prioritně rozvíjením konceptů a metod podporovaných IKT za účelem šíření a uplatňování výsledků výzkumu a vývoje v souladu s praktickým životem. Dobrým příkladem tohoto druhu aktivity je program pro konkurenceschopnost a inovace, který je vynikající platformou pro podporu zavádění budoucích internetových aplikací. Program pro konkurenceschopnost a inovace by měl být posílen podstatnými dodatečnými finančními prostředky pro šíření a uplatňování výsledků úspěšných projektů na místní a regionální úrovni;

48. domnívá se, že používání postupů digitálních technologií jako prostředku, jak podpořit zapojení občanů, je důležité. Na místní a regionální úrovni by například mělo být vytvořeno digitální diskusní a pracovní prostředí, kde by se mohli občané zapojit do vypracování každodenních služeb, které budou blízko nich;

49. zdůrazňuje, že digitální program pro Evropu má obrovský potenciál jako podnět pro regiony a obce k tomu, aby reformovaly vlastní služby a produkci v rámci evropské spolupráce. Regiony a obce z celé Evropy by měly zrevidovat své vlastní struktury, pracovní metody a procesy na základě vzájemného srovnávání a spolupráce mezi sebou i s univerzitami a podniky. Spolupráce a financování na úrovni EU by rovněž umožnily daleko odvážněji riskovat. EU musí zaujmout nový cílevědomý přístup založený na myšlence, že některé místní a regionální orgány jsou průkopníky, aktivními výzkumnými subjekty, jež experimentují a přijímají rozhodnutí, vyvíjejí tedy nová všeobecně prospěšná řešení pro budoucnost;

50. klade velký důraz na význam přepracování procesů ve službách jak ve veřejném, tak v soukromém sektoru s cílem využít přínosů IKT při přepracování procesů. Urychlení elektronické fakturace a elektronické identifikace vyžaduje průkopníky, spolupráci a standardizaci;

Výzkum a inovace

51. upozorňuje na význam Evropského inovačního a technologického institutu a oceňuje, že jeho tematické priority – budoucí informační a komunikační společnost, změna klimatu a udržitelná energie – jsou pro strategii Evropa 2020 klíčové. Tento institut může mít konkrétní dopad na místní a regionální úrovni v oblasti rozvíjení a prosazování nových konceptů a metod pro regionální a místní inovace. Za tímto účelem je nutné, aby některé místní a regionální orgány byly připraveny na to, vydat dostatečné investice na rozvoj svých vlastních regionů jakožto zkušeben pro činnosti tohoto institutu a živých laboratoří, k nimž mohou různé skupiny občanů a komunity aktivně přispět z pohledu uživatele;

52. vyzdvihuje, že i malé instituce na místní a regionální úrovni mohou přinášet poznatky celosvětového zájmu v úzkých specializacích, zejména pokud jsou zapojeny do globálních sítí a spolupracují s podniky založenými na znalostech⁽¹⁰⁾;

53. podporuje Komisi, aby dále rozvíjela koncept trojúhelníku znalostí a živých laboratoří, které zvyšují synergie mezi jednotlivými činnostmi, mají velký význam pro výzvy každodenního života a řešení problémů a jejichž přirozenou součástí je regionální rozměr;

54. potvrzuje ochotu místních a regionálních orgánů plnit stále aktivnější úlohu při podpoře uplatňování politiky zaměřené na vědu, technologii a inovace, pokud bude ve všech programech a projektech EU přijat přístup, v němž budou klíčová kritéria financování představovat mapování stávajících globálních znalostí na špičkové úrovni v oblasti projektu a jeho účinné používání;

55. doporučuje, aby byly efektivně uplatňovány poznatky dosažené ve spolupráci mezi univerzitami a průmyslem v oblasti inovací za účelem posílení požadované základny rozsáhlých kvalifikací odborníků v oblasti znalostí v celé Evropě;

Mezinárodní aspekty digitálního programu

56. souhlasí, že je nutné podporovat mezinárodní charakter řízení a správy internetu a celosvětovou spolupráci k udržení jeho stability na základě modelu řízení zahrnujícího různé zúčastněné strany, a shoduje se s Komisí, co se týče její podpory pokračování fóra pro správu internetu i po roce 2010;

Provádění a řízení

57. je toho názoru, že Výboru regionů jako zástupci místních a regionálních orgánů, který má úzké vazby na aktuální vývoj a osvědčené postupy digitalizace v Evropě, by měla být přidělena proaktivní úloha spolu s místními a regionálními orgány a jejich zastupitelskými organizacemi v cyklu řízení evropského digitálního programu (např. ve skupinách expertů a na výročním digitálním shromáždění). Subjektům z řad místních a regionálních orgánů a jejich zastupitelským organizacím by měla být ponechána silná a prominentní role.

58. konstatuje, že digitální program je zásadní i pro úspěch ostatních stěžejních iniciativ. Proto se musí podstatně zvýšit spolupráce, jež prochází různými GR a programy, a finanční prostředky k provádění digitálního programu musí být přidělovány zejména prostřednictvím již existujících programů.

V Bruselu dne 6. října 2010.

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

⁽¹⁰⁾ CdR 247/2009 fin.

Stanovisko Výboru regionů „Boj proti bezdomovectví“

(2011/C 15/08)

VÝBOR REGIONŮ

- konstatuje, že bezdomovectví je extrémní formou chudoby a sociálního vyloučení, a proto se mu ve strategii EU v oblasti sociální ochrany a sociálního začlenění musí věnovat více pozornosti. Vysoká míra bezdomovectví je pod důstojnost Evropské unie. Evropský rok boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení 2010 je vhodnou příležitostí ke zvýšení povědomí o tomto přetrvávajícím problému, v souvislosti s nímž hrozí, že se v kontextu hospodářské krize zостří. Veškeré iniciativy na řešení tohoto problému by měly být samozřejmě pojaty v dlouhodobé perspektivě a neomezovat se pouze na rok 2010 a současnou krizi;
- zdůrazňuje významnou úlohu místních a regionálních orgánů při účinném postupování proti bezdomovectví v praxi. Jsou to totiž ony, na kom spočívá odpovědnost a kdo má navíc bohaté zkušenosti a mnohokrát i osvědčené metody a programy zaměřené na včasná a okamžitá i dlouhodobá opatření. To zvyšuje potřebu jasněji rozdělit odpovědnosti mezi různé orgány a různé úrovně. V této souvislosti je rovněž vhodné uvést, že problematika bezdomovectví může být v určitých regionech jedné země nebo v určitých zemích palčivější než v ostatních. Proto je nezbytné, aby na evropské a národní úrovni existovaly zejména v zájmu územní a sociální soudržnosti mechanismy ekonomické pomoci regionům, v nichž je bezdomovectví zvláště velkým problémem.

Zpravodaj: pan Tore Hult (SE/SES), místostarosta obce Alingsås, Švédsko

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ VÝBOR REGIONŮ,

Souvislosti – východiska

1. připomíná, že nelze dosáhnout hospodářské, sociální a územní soudržnosti, jednoho ze základních pilířů Evropské unie, pokud bude část obyvatelstva EU bez obydlí, a tím i bez možnosti podílet se na osobním a profesním rozvoji. Výbor zdůrazňuje, že bezdomovectví je obzvláště závažné u dětí a mladých lidí;

2. bezdomovectví je extrémní formou chudoby a sociálního vyloučení, a proto se mu ve strategii EU v oblasti sociální ochrany a sociálního začlenění musí věnovat více pozornosti. Vysoká míra bezdomovectví je pod důstojnost Evropské unie. Evropský rok boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení 2010 je vhodnou příležitostí ke zvýšení povědomí o tomto přetrvávajícím problému, v souvislosti s nímž hrozí, že se v kontextu hospodářské krize zostří. Veškeré iniciativy na řešení tohoto problému by měly být samozřejmě pojaty v dlouhodobé perspektivě a neomezovat se pouze na rok 2010 a současnou krizi;

3. východiskem by mělo být to, že členské státy EU stojí před společným problémem. S bezdomovectvím se lze setkat u osob bez rozdílů ve vzdělání, kulturním původu či předchozím ekonomickém postavení, ve všech členských státech Evropské unie. Proto je třeba přijmout společná opatření na předcházení a snížení bezdomovectví;

4. bezdomovectví způsobuje závažné osobní tragédie a zároveň společnosti vytváří i značné náklady. Pokud by poklesl počet bezdomovců, snížily by se tím náklady pro společnost a zároveň by se více lidí zapojilo do společnosti, a rozvíjelo tak Evropu;

5. zdůrazňuje, že bezdomovectví je způsobeno kombinací různých okolností, a proto se na něj nepohlíží jako na jev, jenž má pouze individuální příčiny;

6. zdůrazňuje, že příčinami bezdomovectví je kombinace faktorů jako nedostatek bytů s přijatelnými náklady, práce za nízkou mzdou, zneužívání a závislosti, nedostatky v léčbě závislostí, psychická onemocnění a nemoci, domácí násilí, nezaměstnanost, složité mezilidské vztahy, chudoba, propuštění po výkonu trestu odnětí svobody a návrat do společnosti včetně změn a škrtů ve veřejné pomoci. Mimořádně důležitá je otázka, jak se vlastníci nemovitostí dívají na bezdomovce a v jaké míře

mohou přispět k tomu, aby bezdomovci dostali možnost vlastního bydlení. Aby se úsilí zdařilo, je zapotřebí koordinace a řada různých opatření;

7. domnívá se, že je třeba výrazně lépe znát důvody toho, proč k bezdomovectví dochází a jaké mechanismy napomáhají k jeho přetrvávání. Tato znalost je základem pro přijetí účinných opatření v různých oblastech politiky;

8. považuje bezdomovectví za velmi závažný problém a domnívá se, že je třeba vyvinout úsilí na různých úrovních, z části úsilí v oblasti prevence a zvyšování povědomí, ale v neposlední řadě i opatření na zlepšení pobídek k bytové výstavbě;

9. zdůrazňuje významnou úlohu místních a regionálních orgánů při účinném postupování proti bezdomovectví v praxi. Jsou to totiž ony, na kom spočívá odpovědnost a kdo má navíc bohaté zkušenosti a mnohokrát i osvědčené metody a programy zaměřené na včasná a okamžitá i dlouhodobá opatření. To zvyšuje potřebu jasněji rozdělit odpovědnosti mezi různé orgány a různé úrovně. V této souvislosti je rovněž vhodné uvést, že problematika bezdomovectví může být v určitých regionech jedné země nebo v určitých zemích palčivější než v ostatních. Proto je nezbytné, aby na evropské a národní úrovni existovaly zejména v zájmu územní a sociální soudržnosti mechanismy ekonomické pomoci regionům, v nichž je bezdomovectví zvláště velkým problémem;

10. domnívá se, že za předpokladu průřezové strategie pro bezdomovectví musí být instituce EU aktivnější v podpoře rozvoje a monitorování přijatých opatření. Tím však nebude dotčeno dodržování zásady subsidiarity a uznání rozhodující úlohy místních a regionálních orgánů;

11. konstatuje, že mezinárodní deklarace a vnitrostátní právní předpisy jsou dokladem rostoucí vůle ke zvyšování povědomí o bezdomovectví jako o významném společenském problému. V některých zemích je právo na bydlení zakotveno v ústavě;

12. mnoho návrhů a opatření uváděných v tomto stanovisku staví na těchto důležitých společných základech a již existujícím rámci, a proto lze většinu naléhavých otázek týkajících se bezdomovectví řešit bez vytvoření nových právních nástrojů;

13. chybí společná evropská definice bezdomovectví, a proto Výbor vyzývá členské státy, aby – pokud možno – využívaly typologii ETHOS (European Typology of Homelessness and Housing Exclusion). To by mělo umožnit srovnávat situace v jednotlivých členských státech a výsledky různých iniciativ. Podle definice je bezdomovec ten, kdo:

- nemá střechu nad hlavou (osoby bez přístřeší jakéhokoliv druhu, jež nocují na ulici),
- nemá bydliště (zařízení pro dočasné bydlení pro bezdomovce, noclehárny, ostatní společné bydlení pro určité skupiny, podporované bydlení apod.),
- nemá jisté bydliště (bydlení v bytě s nejistou nájemní smlouvou nebo bydlení u rodiny či přátel z důvodu nedostatku bytů),
- bydlí v nejistých podmínkách (bydlení v chatrčích, bydlení bez hygienického zařízení nebo v budovách určených podle vnitrostátních zákonů k demolici, bydlení v karavanu nebo chatce, která není určena k celoročnímu pobytu, a bydlení v přelidněných bytech);

14. zastává názor, že boj proti bezdomovectví musí mít prioritu mezi opatřeními EU v oblasti politiky sociálního začleňování. V neposlední řadě z toho důvodu, že výbor pro sociální ochranu učinil z bezdomovectví a vyloučení z trhu s byty své téma roku 2009. Zvláště rok 2010, který byl vyhlášen rokem boje proti chudobě v EU, je výbornou příležitostí k intenzivnější práci v oblasti boje proti nejkrajnější formě vyloučení – tj. bezdomovectví;

15. kvalitní bydlení s přijatelnými náklady je základním osobním statkem a právem. Z tohoto důvodu musejí členské státy vynaložit veškeré možné úsilí a přijmout opatření k tomu, aby pomohly získat bydlení všem osobám, které na to v souladu s vnitrostátním právem mají nárok;

16. kromě zřejmých sociálních důsledků, které má bezdomovectví pro jednotlivce, je třeba věnovat pozornost společenskému a ekonomickému prospěchu, který má to, když člověk najde bydlení a získá práci;

17. poukazuje na přímé a nepřímé náklady, které místním a regionálním orgánům členských států vznikají z důvodu bezdomovectví. Nejdůležitější jsou samozřejmě přímé náklady ve formě zvláštních nebo obecných zdrojů, které musí být využívány v důsledku bezdomovectví. Kromě toho to znamená i ztrátu příjmů z daní, které pocházejí z placeného zaměstnání. Bezdomovectví zkrátka oslabuje hospodářský rozvoj mnoha zemí a narušuje dlouhodobě udržitelnou společnost, kterou chceme vybudovat a o níž se mj. hovoří ve strategii Evropa 2020;

18. dostupné údaje o ekonomických důsledcích opravňují k uplatňování preventivních programů, neboť náklady na ně vynaložené jsou minimální ve srovnání s celkovými náklady souvisejícími s bezdomovectví;

Doporučení Výboru regionů

19. domnívá se, že členské státy by měly uznat závažnost tohoto společenského problému a nutnost dalších kroků a zintenzivnění vynakládaného úsilí. Základním předpokladem dosažení pokroku v boji proti bezdomovectví jsou koordinovaná opatření na všech dotčených úrovních (místní, regionální, celostátní a mezistátní);

20. domnívá se, že hlavní problém boje proti bezdomovectví spočívá v rozmanitosti politik, které je třeba zapojit, a ve sdílení odpovědnosti mezi různými veřejnými orgány. Pokud má být boj proti bezdomovectví účinný, musí mimo jiné skutečně zahrnovat územní plánování měst, bytovou výstavbu, sociální politiku, zaměstnanost a zdraví, včetně duševního zdraví. Jedná se tedy o podporu smluvních a územních opatření mezi orgány odpovědnými za financování bydlení, orgány udělujícími stavební povolení a orgány zajišťujícími nástroje sociální pomoci;

21. zdůrazňuje, že se musí věnovat pozornost prevenci a okamžité i dlouhodobé činnosti, aby došlo ke zlepšení situace;

22. domnívá se, že dostupné znalosti o příčinách bezdomovectví neumožňují vytvořit politiky, které by plně zohledňovaly velkou heterogenitu bezdomovců a různorodost situací, jež mohou vést k bezdomovectví. Podmínky nakládání s touto skupinou obyvatelstva navíc často vedou k rozdělení jednotlivců do uměle vytvořených kategorií, které se zakládá na jejich přiřazení k určitému profilu. Tento nedostatek znalostí má negativní vliv na možnost bezdomovců aktivně se zapojit do života společnosti;

23. domnívá se, že se nyní jedná o překonání tohoto pohledu na věc tím, že bude přijat lidský a individualizovaný přístup založený na životní dráze každého jednotlivce a budou tak nabízena odpovídající řešení. Tento přístup předpokládá, že provádění opatření boje proti bezdomovectví budou vedena na úrovni nejbližší dotčeným skupinám obyvatelstva. Územní orgány tak hrají zásadní úlohu;

24. domnívá se, že je tedy nezbytné optimalizovat a rozvíjet statistické nástroje. Je nutné podporovat harmonizaci údajů na evropské úrovni pokračováním v zahájené práci na typologii ETHOS a obecněji rovněž prosazováním komparativních metod mezi jednotlivými členskými státy. Je také třeba podporovat reformu stávajících nástrojů a upřednostnit metody, jež zohledňují životní dráhy jednotlivců, s cílem pochopit důvody, které vedly tyto osoby k bezdomovectví, které způsobily, že se z této situace dočasně dostaly, a rovněž důvody, které vedou k trvalému vyřešení situace;

25. vyzývá místní a regionální orgány k široké spolupráci a interinstitucionální koordinaci v různých oblastech s cílem zlepšit horizontální opatření a monitorování bezdomovectví. Je zapotřebí dlouhodobá spolupráce mezi různými místními a regionálními orgány a dlouhodobé strategie, které mohou společně odstranit tento problém a jeho příčiny, neboť krátkodobá a selektivní opatření nestačí;

26. v mnoha členských státech chybí jak spolehlivé oficiální údaje o rozsahu bezdomovectví, tak i údaje vypovídající o úspěšných opatřeních na boj proti němu. Výbor regionů vyzývá členské státy, aby se díky spolupráci v rámci EU zapojily do vypracování komplexní jednotné strategie boje proti bezdomovectví a následně zajistily, aby byla tato strategie uplatňována na národní úrovni, neboť je to pro její úspěch nezbytné;

27. vlastní bydlení je základním osobním statkem a základním předpokladem pro to, aby člověk našel své místo ve společnosti a na trhu práce. Výbor regionů proto vyzývá Komisi, aby podrobněji prozkoumala zásadu práva na adekvátní bytové podmínky a jeho možnou podobu;

28. domnívá se, že je zapotřebí přijmout důrazná opatření na boj proti bezdomovectví. K položení základu pro budoucí činnost je nezbytný společný politický postoj vůči bezdomovectví. V opačném případě vznikne riziko, že vynaložené úsilí bude roztržštěné a nekoordinované. Musí být dále rozvíjena a šířena činnost, kterou již mnoho obcí a regionů provádí. K prevenci bezdomovectví jsou zapotřebí vnitrostátní a mezinárodní modely a metody. Pro rozvoj společného přístupu má rovněž velký význam všeobecné úsilí o probuzení pozornosti veřejnosti a zvýšení obecného povědomí;

29. zdůrazňuje, že je nutné vyvrátit názor společnosti, že bezdomovectví závisí pouze na jednotlivci. Musí se zajistit, aby se na příčiny bezdomovectví nahlíželo diferencovaněji a prozkoumaly se jeho dopady na společnost. To je tedy důvod pro Komisi, aby přijala opatření na vytvoření takto diferencovanějšího obrazu;

30. vyzývá místní a regionální orgány, aby považovaly právo na bydlení za jeden ze základních osobních statků a aby se zapojily do zkoumání příčin a důsledků bezdomovectví a nákladů s ním spojených. Rozšíření znalostí o bezdomovectví by mělo být základem úsilí a preventivních opatření, která následně umožní vyhodnotit, zda byla přijatá opatření skutečně účinná;

31. domnívá se, že dosud nashromážděné poznatky jsou velmi málo rozšířené a veřejné orgány je nedostatečně využívají. Je třeba vypracovat strategičtější plán předávání informací správné úrovni;

32. musí být více rozpracovány ekonomické argumenty boje proti bezdomovectví. V nadcházejících letech by mělo být

možné vypracovat řadu nových zpráv. Hlubší znalosti pak mohou posloužit jako základ pro další práci;

33. navrhuje, aby byl na úrovni EU vytvořen trvalý systém pro určování osvědčených postupů. Důrazně upozorňuje, že je nezbytná výměna osvědčených postupů mezi místními a regionálními orgány, ať již při činnostech zaměřených na zvyšování povědomí, při preventivních opatřeních, vzdělávání pracovníků či diferencované podpoře různým skupinám bezdomovců;

34. pozitivně hodnotí iniciativy a projekty, které uskutečňují místní a regionální orgány v oblasti boje proti bezdomovectví, nicméně zároveň konstatuje, že je třeba zintenzivnit výměnu osvědčených postupů. To lze uskutečnit s pomocí kvalitního výměnného programu pro pracovníky, kteří se v jednotlivých členských státech přímo zabývají problematikou bezdomovectví. Tento výměnný program musí být vybaven dostatečnými finančními prostředky a mohl by být rozvíjen do nové formy výměnné služby v rámci Unie;

35. zdůrazňuje, že je třeba lépe chápat rozsah a strukturu bezdomovectví v EU. Bylo by například cenné mít data rozdělená podle pohlaví, věku, národnosti, sociálního postavení a dalších důležitých ukazatelů. Bez těchto údajů bude obtížné dospět k hospodářské a sociální strategii, jejíž vypracování je v zájmu řešení problému bezdomovectví nezbytné. Výbor doporučuje, aby se statistika opírala o definici bezdomovectví formulovanou federací FEANTSA. Výbor předpokládá, že bude Komise tímto úkolem co nejdříve pověřena;

36. domnívá se, že bezdomovectví tím, že má dopad na základní osobní statek, narušuje základní práva jednotlivce, lidskou důstojnost a právo rozhodovat o vlastním životě. Nejzávažnější je bezdomovectví u dětí, neboť ty často nemají možnost svoji vlastní situaci ovlivnit. To je tedy důvod pro Komisi, aby prozkoumala podmínky toho, jak by členské státy na vnitrostátní úrovni mohly zaručit, aby bylo bezdomovectví u dětí do 18 let odstraněno. Mělo by se rovněž posoudit, zda mají být do těchto opatření zahrnuty zdravotně postižené osoby;

37. musí být zdůrazněno, že ztráta bydlení je problém sám o sobě. Musí být více šířeny uspokojivé výsledky zkušebního projektu *Housing First*, vzhledem k tomu, že spolu s nabídkou bydlení je třeba bezdomovcům poskytnout podporu, kterou potřebují k tomu, aby mohli čelit dalším problémům souvisejícím s jejich situací;

38. mělo by se vyvíjet zvláštní úsilí a měly by být prováděny informační kampaně pro vlastníky nemovitostí. V boji proti bezdomovectví musí být prioritou společný názor, že všichni lidé jsou si rovni a že všichni chtějí zlepšit svoji situaci a přispět k rozvoji společnosti. Vlastníci nemovitostí hrají nesmírně důležitou roli, pokud jde o snahy o předcházení nedostatku bytů, a měla by existovat možnost vytvořit zvláštní pobídky k poskytování bydlení bezdomovcům;

39. připomíná, že je nutné klást větší důraz na vzdělávání a odbornou přípravu těch, kdo se zabývají bezdomovectvím. V zemích, kde se zaměstnancům ve školství, justici, zdravotnictví, psychologických oborech a sociálních službách či u policie dostává zvláštní odborné přípravy, došlo ke značnému pokroku v souvislosti s podniknutím včasných a větších kroků proti bezdomovectví. V příštím období čerpání prostředků na to musí být ze strukturálních fondů vyčleněny větší zdroje;

40. zdůrazňuje význam preventivních opatření místních a regionálních orgánů, ale musí být k dispozici rovněž okamžitá řešení. Musí být k dispozici příležitostné bydlení. Není však akceptovatelné, aby bezdomovci uvízli v systému útulků. Určité země uplatňují strategii, jejímž cílem je zrušit všechny veřejné útulky pro bezdomovce. Namísto toho se bezdomovcům mají okamžitě začít nabízet individuální řešení odpovídající jejich potřebám. V této souvislosti je zásadně důležité, aby se zabránilo nucenému vystěhování;

41. místní a regionální orgány se musí zlepšit v podporování dobrovolnické práce ve společnosti. Bezdomovectví je strukturální a politický problém, který vyžaduje angažovanost všech veřejných orgánů, nicméně dobrovolnický sektor hraje významnou úlohu. Mělo by se uvažovat o tom, jak může Unie přispět k tomu, aby dobrovolnická práce získala význačnější úlohu. Evropský rok dobrovolnictví 2011 by se měl stát příležitostí ke zvyšování povědomí a hledání nových forem spolupráce na této důležité otázce s dobrovolnickými organizacemi;

42. navrhuje, aby byl na úrovni EU vytvořen zvláštní ekonomický program zaměřený na zintenzivnění úsilí na místní, regionální a národní úrovni v oblasti boje proti bezdomovectví a na vypracování kritérií kvality. Musí být podpořena výměna zkušeností, aby byly optimalizovány účinky a zlepšilo se využití

zdrojů. Výbor proto doporučuje, aby evropské fondy v budoucnosti více zohledňovaly i tuto problematiku;

43. navrhuje dát místní a regionální úrovni možnost vypracovat programy na integraci bezdomovců do společnosti a na trh práce, a to vytvořením rámce pobídek pro zaměstnavatele k zaměstnávání bezdomovců. Stejným způsobem může místní a regionální úroveň podpořit integraci bezdomovců prostřednictvím vzdělávacích opatření usilujících o začlenění bezdomovců do společnosti. Je třeba více šířit kladné zkušenosti, které byly v tomto ohledu získány;

44. musí být přijata strukturovanější opatření na získávání a šíření informací o bezdomovectví;

45. navrhuje zřídit evropské centrum pro otázky bezdomovectví. Toto centrum by se mělo stát oním koordinovaným orgánem, který v současnosti chybí. Jeho hlavní úloha by spočívala v koordinaci, ale mělo by rovněž přispívat k většímu rozvoji znalostí a společných strategií. Výbor vyzývá Evropskou komisi, aby prozkoumala možnosti zřízení takového úřadu, který by byl navíc pověřen i mapováním situace bezdomovců v členských státech. Úkolem centra by měla být koordinace a podpora reforem v členských státech, mezi jiným díky výměně osvědčených postupů. V neposlední řadě může mít významnou přidanou hodnotu i úsilí na úrovni EU, pokud bude v oblasti sociální ochrany a sociální integrace zvolena otevřená metoda koordinace;

46. je toho názoru, že míra bezdomovectví u žen neustále roste a že je nutné vzít v potaz specifickou situaci žen bez domova, které jsou zranitelnější, pokud jde o aspekty socioekonomické a pracovní, ale i co se týče přetrvávajících obtíží v přístupu ke službám, čímž by členské státy měly konkrétně zabývat.

V Bruselu dne 6. října 2010.

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regionů „Provádění evropské politiky sousedství, zejména pak Iniciativy východní partnerství: modernizace, reformy a správní kapacita místních a regionálních orgánů Moldavské republiky“

(2011/C 15/09)

VÝBOR REGIONŮ

- vítá zahájení programu ambiciózních reforem, jejichž účelem je upevnit demokracii, tržní ekonomiku a principy právního státu, zahájení jednání o nové dohodě o přidružení a dialogu o uvolnění vízového režimu;
- poznamenává, že by bylo vhodné rozšířit účast VR o další dvě platformy, protože ty obsahují činnosti, jež vyžadují přímou účast místních a regionálních orgánů (zejména platforma č. 2 – hospodářská integrace a sblížování s odvětvovými politikami EU);
- doporučuje, aby byly místní a regionální orgány konzultovány a zapojeny do procesu jednání o nové dohodě o přidružení, do vývoje pilotních programů regionálního rozvoje a do monitorování a hodnocení provádění politiky regionálního rozvoje. VR si proto přeje hrát konstruktivní úlohu při jednání a uzavírání protokolu k dohodě mezi Generálním ředitelstvím pro regionální politiku a Ministerstvem pro výstavbu a regionální rozvoj;
- poznamenává, že zvýšení finanční nezávislosti místních samospráv bude klíčové pro budoucí správu evropských fondů a pro posílení regionální a přeshraniční spolupráce;
- vyzdvihuje význam neustálé výměny zkušeností prostřednictvím systematizace partnerství mezi institucemi nebo obcemi, vzdělávání, studijních návštěv a účasti místních a regionálních orgánů Moldavska (jako členů nebo pozorovatelů) v územních samosprávách EU.

Zpravodaj: pan Alin-Adrian Nica (RO/ALDE), starosta obce Dudeștii Noi

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ,

1. podotýká, že po předčasných parlamentních volbách v červenci 2009 a po změně vlády zahájila Moldavská republika program ambiciózních reforem, jejichž účelem je upevnit demokracii, tržní ekonomiku a principy právního státu a implicitně započít postupné přibližování EU. Nová politická situace a vize, s níž přistupuje vláda Moldavské republiky k reformnímu procesu s cílem přiblížit zemi evropským normám, otevírají nové možnosti spolupráce mezi místními a regionálními orgány z EU a Moldavska;

2. vítá skutečnost, že v lednu 2010 byla zahájena jednání o nové dohodě o přidružení, jež bude projevem významu spolupráce mezi EU a Moldavskem a sblíží obě strany. Nová dohoda bude ambicióznější a překročí hranice tradiční spolupráce mezi EU a Moldavskem. Přispěje k dalšímu pokroku v politickém dialogu, hospodářskému rozvoji a zvýšení blahobytu občanů Moldavské republiky. Dohoda o přidružení bude obsahovat vytvoření zóny prohloubeného a komplexního volného obchodu, jež povede k hospodářské integraci Moldavska do trhu EU, a to prostřednictvím zintenzivnění obchodních vztahů a investic, což podpoří spolupráci mezi hospodářskými subjekty na místní a regionální úrovni;

3. schvaluje zahájení dialogu o uvolnění vízového režimu, které by v dlouhodobé perspektivě dalo moldavským občanům možnost cestovat v schengenském prostoru bez víz. Ze stejných důvodů oceňuje podpis dohody o malém pohraničním styku mezi Rumunskem a Moldavskou republikou, která vstoupila v platnost v březnu 2010. Ta umožňuje moldavským občanům, kteří žijí v zóně do 50 km od moldavsko-rumunské hranice, cestovat na stejnou vzdálenost do rumunského vnitrozemí. Domnívá se, že to přispěje k posílení mezilidských kontaktů i vztahů mezi místními orgány podél vnější hranice EU s Moldavskem. Jedná se o významný posun vpřed při překonávání správních překážek rozvoje přeshraničních partnerství;

4. vítá zahájení programu „Rethink Moldova“, k němuž došlo 24. března v Bruselu. Program představuje strategickou vizi, jak reformovat klíčová odvětví Moldavské republiky a stanovit priority střednědobého rozvoje (2011–2013), přičemž je založen na třech pilířích: odpovědná správa; hospodářská obnova a hospodářský rozvoj; investice do lidského kapitálu;

5. poznamenává, že Evropská komise vyzvala Výbor regionů, aby se účastnil aktivit organizovaných v rámci platformy č. 1 (demokracie, řádná správa věcí veřejných a stabilita) a č. 4 (mezilidské kontakty). Bylo by nicméně vhodné rozšířit konzultace o dvě další platformy, protože ty obsahují činnosti, jež

vyžadují přímou účast místních a regionálních orgánů. Jako výmluvný příklad lze uvést spolupráci s Moldavskem v oblasti regionální politiky založenou na osvědčených postupech politiky soudržnosti EU (platforma č. 2 – hospodářská integrace a sblížování s odvětvovými politikami EU);

6. přál by si, aby toto stanovisko z vlastní iniciativy přispělo k prosazování demokracie na místní a regionální úrovni v Moldavské republice a dalo nový impuls konkrétnímu úsilí vyvíjenému v rámci iniciativ evropské politiky sousedství a zejména v rámci Východního partnerství. Toto stanovisko se zabývá zejména možnostmi, jak najít řešení společných problémů prostřednictvím posílení regionální a přeshraniční spolupráce mezi místními a regionálními orgány v EU a v Moldavsku;

7. poznamenává, že oproti svým protějškům z ostatních členských zemí Východního partnerství mají místní a regionální orgány Moldavské republiky konkurenční výhody ve vztahu s EU díky bezprostřednímu sousedství republiky s Uníí, velikosti jejího území a otevřenému přístupu ústřední vlády k evropské územní spolupráci. V souladu s tradicemi zavedenými během provádění různých nástrojů evropské politiky sousedství (např. programu přeshraniční spolupráce mezi Moldavskem, Rumunskem a Ukrajinou v letech 2007–2013) a vzhledem k omezeným rozměrům země je území Moldavské republiky jako celek i jeho místní a regionální orgány způsobilé k realizaci projektů financovaných v rámci přeshraničních partnerství. Tyto tradice se přirozeně rozšířily i na iniciativy zacílené na územní soudržnost po celé délce vnějších hranic EU i v rámci Východního partnerství;

8. s uspokojením konstatuje, že v pracovním programu vlády Moldavské republiky na období 2009–2013 s názvem „Evropská integrace – svoboda, demokracie, blahobyt“ tvoří decentralizace moci a místní samospráva jednu z pěti strategických priorit. Doufá, že decentralizace bude v programu vnitřních reforem Moldavské republiky představovat nezvratný politický směr;

9. považuje za zásadní, aby se všeobecné místní volby plánované na léto 2011 konaly v souladu s evropskými principy místní demokracie tak, aby postupným a měřitelným způsobem zlepšily výkon vlády a volebních orgánů oproti místním volbám v roce 2007, které mezinárodní společenství považovalo za svobodné, avšak ne úplně bez nesrovnalostí;

Rozhodovací proces a hlavní priority na místní a regionální úrovni

10. konstatuje, že vláda Moldavské republiky zahájila rozsáhlý proces reflexe o potřebách týkajících se modernizace a reformou místní a regionální samosprávy. Snaží se provést skutečnou správní a daňovou decentralizaci, vylepšit politiky v oblasti finanční rovnováhy a přidělování zdrojů na místní a regionální úrovni, rozšířit daňový základ místních orgánů, podpořit partnerství soukromého a veřejného sektoru za účelem rozvoje veřejných služeb a posílit správní kapacitu veřejných orgánů na nižší než státní úrovni;

11. doporučuje, vzhledem k nedávnému vývoji v EU, aby byly místní a regionální orgány zapojeny do procesu jednání o nové dohodě o přidružení mezi Moldavskem a EU, a to alespoň v poradní roli, či dokonce v rámci institucionalizované účasti. Tato konzultace by mohla mít podobu nehierarchického, strukturovaného a stálého dialogu se sdruženími místních a regionálních orgánů během jednání o všech kapitolách budoucí dohody o přidružení, které předpokládají přímé zapojení na úrovni místní veřejné správy (kapitoly Vnitřní reforma, Cestovní ruch, Zemědělství a rozvoj venkova, Výchova, vzdělávání a mládež, Přeshraniční a regionální spolupráce, Upevňování institucionální kapacity atd.). V současnosti nefigurují na seznamu institucí účastnících se jednání (v organizačním schématu vypracovaném na základě dohody mezi stranami) žádné místní a regionální orgány ani jejich sdružení;

12. vítá skutečnost, že 20. května 2010 byla zřízena zvláštní parlamentní komise odpovědná za úpravu a doplnění právního rámce týkajícího se procesu decentralizace a konsolidace místní samosprávy. Komise je konkrétně pověřena zabezpečením kontinuity opatření zaměřených na zajištění účinného uplatňování ústavních zásad místní samosprávy a decentralizace veřejných služeb, a to za přísného dodržování Evropské charty místní samosprávy. Výbor vítá záměr této komise provést celkové zhodnocení právního rámce zaměřené na všechny aspekty činnosti místních a regionálních orgánů. Tento postup umožní integrované provedení decentralizace, a to i na odvětvové úrovni, v oblasti vzdělávání, zdraví, sociální ochrany, životního prostředí, veřejného pořádku atd. Výbor doufá, že reformní opatření, jejichž cílem je posílení místní samosprávy, budou včas uplatněna tak, aby byly všechny prováděcí mechanismy funkční ještě před všeobecnými místními volbami v létě 2011;

13. domnívá se, že je nezbytné, aby byl za účelem dosažení konsenzu mezi všemi zúčastněnými stranami ohledně vhodného dalšího postupu v nejbližší době zahájen otevřený a systematický dialog s národními sdruženími místních a regionálních orgánů. Vítá to, že v poslední době byla vyvíjena snaha o sjednocení místních a regionálních orgánů do jednoho celostátního apolitického sdružení, jehož cílem by bylo zastupování místních orgánů ve vztazích s ústředními orgány. Výbor vyzývá moldavské orgány, aby prozkoumaly možnost přiznat

místním a regionálním orgánům právo zákonodárné iniciativy. Doporučuje, aby ústřední správní orgány a místní a regionální orgány sladily své úsilí o reformu, což by mohlo představovat vhodnou příležitost k tomu, rozhodnout, které pravomoci zůstanou ústřední vládě a které (doplněné odpovídajícími prostředky) lze delegovat či přenést (pokud bude k dispozici správní kapacita) na místní a regionální orgány;

14. poznamenává, že neexistuje systematické a pevně zakotvené samostatné řízení vlastních místních financí místními a regionálními orgány. To omezuje jejich schopnost ujmout se plně svých povinností v oblasti správy evropských fondů, jež vyžadují přiměřené administrativní kapacity a kapacity pro strategické plánování i dostatečné prostředky k pokrytí místního finančního příspěvku. Výbor konstatuje, že s ohledem na stále významnější úlohu programů určených místním a regionálním orgánům sousedícím s EU představuje zvýšení finanční nezávislosti místních samospráv základní prvek procesu hledání možných řešení společných problémů prostřednictvím regionální a přeshraniční spolupráce mezi místními a regionálními orgány v Evropské unii a v Moldavské republice;

15. se zájmem očekává zavedení transparentního, spravedlivého a důvěryhodného systému správy veřejných financí na místní a regionální úrovni, pro který budou charakteristické následující prvky: zánik rigidních postupů a klientelismu založených na nevyváženém systému rozdělování rozpočtových prostředků mezi místní a regionální orgány podle volného uvážení; odstranění možnosti ovlivňovat strukturu kumulovaných příjmů ostatních úrovní správy; posílení nezávislosti rozpočtového procesu na místní a regionální úrovni tím, že se této úrovni správy zajistí přiměřené zdroje příjmů a stanoví se výběr vlastních daní – tato opatření jí umožní samostatné řízení vlastních zdrojů a z toho vyplývající zavedení politik místního hospodářského rozvoje; zaručení výkonu pravomocí přenesených ze státu na místní a regionální orgány tím, že se jim dají odpovídající finanční prostředky; přeměnu postupů v oblasti finanční rovnováhy na skutečné nástroje podpory znevýhodněných společenství; transparentní přidělování zdrojů, jež umožní finanční řízení předvídatelné všemi místními a regionálními orgány; ochranu finanční nezávislosti místních a regionálních orgánů před zásahy orgánů veřejné moci ostatních úrovní;

16. poznamenává, že pokroku v procesu decentralizace brání nedostatečně jasné vymezení pravomocí místních a regionálních orgánů a ústředních orgánů veřejné moci a že překrývání pravomocí různých úrovní veřejné správy má negativní dopady na kvalitu veřejných služeb. Výbor doufá, že reformy v tomto směru zaručí, že zdroje budou přiměřeně přiznaným pravomocím. Zdůrazňuje, že delegování pravomocí na místní a regionální orgány může proběhnout pouze v takovém rámci, který počítá s rovností stran, úplným pokrytím nákladů a právní ochranou místní samosprávy. Výbor se domnívá, že administrativní kontrola výkonu pravomocí delegovaných státem na místní a regionální orgány nemůže mít podobu dozoru ústřední vlády nad místními a regionálními orgány;

Přeshraniční a regionální spolupráce

17. sdílí názor, že Moldavská republika by měla pozorně sledovat nedávné diskuse o evropské politice územního rozvoje, která vyplývá ze vstupu Lisabonské smlouvy v platnost a která výslovně odkazuje na nové pojetí územní soudržnosti. Je pravděpodobné, že tato politika, jež představuje vzájemně výhodné spojení územní politiky a politiky soudržnosti EU, bude mít po roce 2013 konkrétní dopady na partnerské země a přispěje k posílení přeshraniční spolupráce mezi místními a regionálními orgány v rámci evropské politiky sousedství;

18. s uspokojením konstatuje, že Moldavská republika nedávno završila proces tvorby právního a institucionálního rámce regionálního rozvoje, jenž je podobný rámcům, které existují v členských státech EU. Výbor vítá vytvoření rozvojových regionů neboli funkčních územních jednotek, které představují rámec pro plánování, hodnocení a provádění politiky regionálního rozvoje jako součásti Klasifikace územních statistických jednotek EU (NUTS). Vítá skutečnost, že byla zřízena Národní rada pro koordinaci regionálního rozvoje a Národní fond regionální rozvoje, které dostávají každoroční dotaci ve výši 1 % příjmů státního rozpočtu (v roce 2010 okolo 8 milionů EUR). Zdůrazňuje taktéž význam takového rozdělování finančních zdrojů, jež vychází z transparentního a udržitelného mechanismu financování regionálního rozvoje;

19. se zájmem očekává, jakou úlohu budou hrát agentury pro regionální rozvoj, které byly v nedávné době vytvořeny v rozvojových regionech a jejichž úkoly jsou koordinace úsilí o rozvoj v regionech a realizace projektů regionálního rozvoje s cílem dosáhnout udržitelného hospodářského růstu na regionální úrovni. Výbor doporučuje, aby byly posíleny provozní kapacity regionálních rad pro rozvoj (složených na základě principu parity mezi zástupci místních a regionálních orgánů a zástupci soukromého sektoru a občanské společnosti), a vyzdvihuje význam toho, aby byly do procesu monitorování a hodnocení provádění politiky regionálního rozvoje plně zapojeny místní a regionální orgány;

20. vzhledem k tomu, že v Moldavsku již existuje mechanismus a institucionální rámec nezbytný pro regionální rozvoj, jež jsou v souladu s evropskými normami, doporučuje vývoj pilotních programů regionálního rozvoje, které by se zaměřovaly především na vzájemné propojení energetických a dopravních sítí (včetně železničních) s energetickými a dopravními sítěmi EU, na místní potřeby ohledně infrastruktury, lidský kapitál a malé a střední podniky, a vycházely by z politiky soudržnosti EU. Výbor trvá na tom, že by bylo přínosné, aby se tyto projekty věnovaly přednostně znevýhodněným oblastem a regionům, jež nejvíce trpí nedostatečným rozvojem a malým hospodářským růstem;

21. vzhledem k tomu, že instituce pro regionální rozvoj jsou plně funkční, doporučuje podmínit rozpočtovou pomoc rozvoji venkova, jež EU přidělí Moldavské republice v roce 2010, vyčleněním části této částky Národnímu fondu pro regionální rozvoj;

22. má za to, že důležitým zdrojem financování projektů regionálního rozvoje jsou iniciativy pro přeshraniční spolupráci, a to jak v rámci nástrojů evropské politiky sousedství (program přeshraniční spolupráce mezi Moldavskem, Rumunskem a Ukrajinou v letech 2007–2013, společný operační program v povodí Černého moře v letech 2007–2013), tak v rámci spolupráce na úrovni euroregionů, jíž se Moldavsko účastní – Dolní Podunají (Rumunsko-Moldavsko-Ukrajina), Siret-Prut-Dněstr (Rumunsko-Moldavsko) a Horní Prut (Rumunsko-Moldavsko-Ukrajina). Za účelem posílení důvěry byla nedávno zahájena iniciativa na vytvoření euroregionu Dněstr (Moldavsko-Ukrajina), jenž by zahrnoval i místní orgány na levém břehu Dněstru, tedy území mimo kontrolu Kišiněvu. Kromě určitých výjimek odpovídají hranice rozvojových regionů Střed, Sever a Jih hraničním územním správním jednotek Moldavské republiky a jsou součástí tří euroregionů. K problémům, jimž je třeba věnovat z hlediska přeshraničních partnerství zvláštní pozornost, patří správní překážky (zdanění, vízový režim) a omezená schopnost místní a regionální úrovně vybírat a rozvíjet kvalitní projekty;

23. je toho názoru, že harmonogram správní reformy místních a regionálních orgánů v krátkodobém výhledu se musí doplnit o neustálou výměnu zkušeností tak, aby byly přijaty osvědčené postupy místních a regionálních orgánů členských států EU. Je třeba podpořit posílení kontaktů tak, aby se usnadnil přenos znalostí prostřednictvím zvláštních forem spolupráce mezi místními a regionálními orgány: partnerství mezi institucemi nebo obcemi, vzdělávání, studijní návštěvy a účast celostátních sdružení místních a regionálních orgánů Moldavska na shromážděních zástupců územních samospráv EU jako členů či pozorovatelů. Přestože takovéto činnosti již krátkou dobu existují, probíhají formou *ad hoc* a je třeba je systematizovat prostřednictvím rozsáhlého programu upevňování institucionální kapacity a přejímání osvědčených postupů místními a regionálními orgány. Podobně je třeba přivítat iniciativu na vytvoření rámcové dohody o spolupráci mezi místními a regionálními orgány Moldavska a členských států EU, založené na ustanoveních nové dohody o přidružení;

24. vybízí k jednání a uzavření protokolu k dohodě mezi Generálním ředitelstvím pro regionální politiku (Evropskou komisí) a orgánem Moldavské republiky odpovědným za politiku regionálního rozvoje (ministerstvem odpovědným za výstavbu a regionální rozvoj), jehož cílem je podpora dialogu o regionální politice a regionální spolupráci (v rámci Východního partnerství) a posílení správních kapacit v oblasti regionálního rozvoje na celostátní a regionální úrovni;

25. podporuje upevnění institucionálních kapacit i rozvoj programu pro institucionální partnerství agentur pro regionální rozvoj, nedávno vytvořených v Moldavské republice, a podobných agentur v EU, ale i v rámci nevládních organizací (Evropská asociace rozvojových agentur – EURADA) a sdružení územních samospráv, jako je kongres místních orgánů CALM

(Kongres místních orgánů Moldavska), jenž byl založen nedávno. Výbor navrhuje, že by se měla prozkoumat možnost přiznat místním a regionálním orgánům Moldavské republiky status pozorovatele v různých evropských institucích, které se zabývají regionální politikou (Výbor regionů, Evropský hospodářský a sociální výbor).

V Bruselu dne 6. října 2010.

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regionů „Místní a regionální správa v Gruzii a rozvoj spolupráce mezi Gruzii a EU“

(2011/C 15/10)

VÝBOR REGIONŮ

- se domnívá, že politická stabilita, hospodářský rozvoj a vysoká životní úroveň obyvatel Gruzie má pro EU nesmírný význam, budování pevnějších vzájemných vztahů se stává ještě důležitějším s ohledem na program černomořské synergie;
- vítá podepsání dohody o usnadnění vízové povinnosti s Gruzii, jelikož EU tak projevuje svou otevřenost vůči gruzínským občanům;
- vybízí gruzínskou vládu, aby provedla změny v právních předpisech v souladu s Evropskou chartou místní samosprávy a reorganizovala systém správy na regionální úrovni, aby se stal základem rozvoje. Zvláště významné bude právně definovat fungování regionu jako územní jednotky státu a formulovat pravomoci regionálních orgánů;
- požaduje, aby byla vedle zástupců ústředních vládních orgánů umožněna účast i zástupcům gruzínských samosprávných orgánů, a to od co nejrannější fáze práce na dohodách, zprávách a plánech činnosti vypracovávaných na základě dvoustranných vztahů mezi EU a Gruzii;
- navrhuje vypracovat skutečně „územní“ rozměr Východního partnerství a v souvislosti s tím vyzývá členské státy EU a partnerské země, včetně Gruzie, aby podepsaly mnohostrannou úmluvu umožňující činnost evropského seskupení pro územní spolupráci (ESÚS) v oblasti Východního partnerství, včetně Gruzie. ESÚS může pomoci při posílení spolupráce a rozvoji přeshraničních vztahů, výměny zkušeností a mezilidských kontaktů mezi místními a regionálními orgány v Gruzii a v členských státech EU.

Zpravodaj: pan Jacek Protas (PL/ELS), maršálek Varmijsko-mazurského vojvodství

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ,

Strategické výzvy ve vztazích EU-Gruzie

1. potvrzuje, že hlavním cílem EU v Gruzii je pobízet k mírové, bezpečné a stabilní správě, která bude schopná přispívat k dobrým sousedským vztahům a stabilitě v oblasti, bude připravená sdílet evropské hodnoty a rozvíjet institucionální a právní interoperabilitu v oblasti jižního Kavkazu a ve vztazích s EU;

2. potvrzuje, že ve vztazích mezi EU a Gruzii je prioritou podpora demokratických reforem, právního státu a řádné správy věcí veřejných, a to na úrovni vnitrostátní i regionální;

3. domnívá se, že politická stabilita, hospodářský rozvoj a vysoká životní úroveň obyvatel Gruzie má pro EU nesmírný význam, avšak po posledním rozšíření EU o Rumunsko a Bulharsko, které s Gruzii sdílejí stejné moře, se posílení vzájemných vztahů stává ještě důležitějším, zejména s ohledem na tehdy zahájený program černomořské synergie;

4. vítá podepsání dohody o usnadnění vízové povinnosti s Gruzii, jelikož EU tak projevuje svou otevřenost vůči gruzínským občanům;

5. vítá zahrnutí Gruzie do evropské politiky sousedství (EPS) a evropského nástroje sousedství a partnerství a její začlenění do Východního partnerství a poznamenává, že tato iniciativa umožňuje prohloubit vztahy EU s Gruzii;

6. zdůrazňuje význam iniciativy Východního partnerství v rámci EPS. Souhlasí s cíli, jako je věrnost principům právního státu, řádné správy věcí veřejných, úcta k menšinám a jejich ochrana, přijetí zásad tržního hospodářství a udržitelného rozvoje;

7. vítá skutečnost, že Evropská komise pozvala Výbor regionů k účasti ve Východním partnerství, konkrétně na práci v rámci tematických platforem *Demokracie, řádná správa věcí veřejných a stabilita* a *Kontakty mezi lidmi*;

8. zdůrazňuje, že evropská politika sousedství byla vytvořena s cílem přesáhnout rozdělení Evropy pomocí postupného rozšiřování demokracie, prosperity a bezpečnosti;

9. vyzývá EU a Gruzii, aby s pomocí programů partnerství, delegování a dalších dostupných pomocných programů využily rozsáhlé znalosti a zkušenosti získané novými členskými státy během společenských a hospodářských reforem;

10. zdůrazňuje, že je zapotřebí koordinovat různé iniciativy a programy a propojit fungující projekty a nástroje, aby se předešlo zdvojení forem činnosti EU;

11. v souvislosti s místními volbami, které se konaly v květnu 2010, vítá pokrok ohledně dodržování mezinárodních norem, avšak je třeba ještě vyřešit některé nedostatky, především to, že i když volby byly celkově organizovány transparentním a profesionálním způsobem podporujícím začleňování a došlo ke značným zlepšením, která svědčila o snaze veřejných orgánů řešit předchozí nedostatky, přetrvávají obavy ohledně mobilizace voličů, neexistence rovných podmínek pro některé kandidáty a někdy nejasné hranice mezi vládními aktivitami financovanými státem a politickou činností stran;

Priority rozvoje místních orgánů

12. upozorňuje na velmi důležitou úlohu samosprávných orgánů při uskutečňování cílů EPSv Gruzii. Tato úloha spočívá především v jejich přínosu k místnímu rozvoji, zlepšování místních hospodářských vztahů, dodržování lidských práv a základních svobod, usnadnění mobility a podpoře při vytváření vzájemných kontaktů;

13. doporučuje uzavírání dohod, přímou spolupráci, výměnu zkušeností a mobilitu mezi samosprávnými orgány členských států a gruzínskou samosprávou za účelem výměny zkušeností a pomoci při rozvoji na místní a regionální úrovni;

14. zdůrazňuje, že prioritou je posílení místních samosprávných orgánů v Gruzii. Domnívá se, že by se mělo přidělit více prostředků na zlepšení správní kapacity na místní úrovni. V rámci Východního partnerství je toho možné dosáhnout pomocí komplexních programů pro budování institucí, které by byly tvořeny partnerstvím, poskytováním rad na vysoké úrovni, školením a výměnami pracovníků, finanční podporou odborné přípravy. Zdá se, že je také nutné podpořit Gruzii při vytváření akademické základny v oblasti zkoumání územní samosprávy a regionálního rozvoje;

15. doporučuje, aby Gruzie, s praktickou pomocí EU, modernizovala administrativní standardy svých místních orgánů a zvýšila jejich institucionální kapacity. Lze toho dosáhnout prostřednictvím posílení a prohloubení politického dialogu, kontaktů mezi lidmi a nástrojů na vytváření partnerství a výměnou osvědčených postupů mezi unijními a gruzínskými partnery, kteří se angažují v provádění politických a společenských reforem;

16. vybízí gruzínskou vládu, aby provedla změny v právních předpisech v souladu s Evropskou chartou místní samosprávy a reorganizovala systém správy na regionální úrovni, aby se stal základem rozvoje. Zdá se, že zvláště nutné bude právně definovat fungování regionu jako územní jednotky státu a formulovat pravomoci regionálních orgánů;

17. s uspokojením konstatuje, že během čtyř let fungování místní samosprávy v nové podobě dosáhly gruzínské úřady značného úspěchu. Podařilo se vypracovat účinnější a transparentnější vzorec financování samosprávných celků, pokračovat v budování místní infrastruktury a povzbudit větší aktivitu místních komunit. Přes tyto úspěchy je stále třeba hodně zlepšit;

18. vyzývá gruzínské úřady, aby se v budoucnosti, podle toho, jak se bude posilovat samospráva v Gruzii, zamyslely nad možností vytvořit nižší úroveň samosprávy anebo zvýšit stávající počet obcí. Výbor je toho názoru, že samospráva na nejnižší úrovni zajišťuje účinnější a rychlejší řešení místních problémů, větší angažovanost obyvatel a pocit větší odpovědnosti za společné projekty. Vyzývá také ke zvážení myšlenky vytvořit samosprávu na regionální úrovni;

19. vítá, že v nových legislativních řešeních, jež vstoupily v platnost po místních volbách v roce 2010, došlo na účet úřadu starostů ke zvýšení významu rad jako zastupitelských sborů volených v místních volbách;

20. vybízí gruzínské úřady ke zdokonalení mechanismu přesunu finančních prostředků samosprávám a pro potřeby realizace regionálního rozvoje státu. Vyzývá, aby bylo do tohoto mechanismu více zapojeno ministerstvo pro regionální rozvoj, a nikoliv pouze ministerstvo financí, jež se nedokáže vžít do potřeb regionů tak dobře, jako k tomu zvláště ustanovený resort;

21. konstatuje, že v Gruzii je zapotřebí provést finanční decentralizaci. Příjmy většiny celků místní samosprávy z více než 90 % závisejí na dotacích z rozpočtu;

22. vyzývá gruzínské úřady k provedení změn ve volebním zákoně, které umožní účast nezávislých kandidátů v místních volbách v Gruzii. Sníží se tak politizace gruzínské samosprávy a umožní se v ní účast místních předních představitelů;

23. doporučuje gruzínským úřadům, aby vypracovaly mechanismy, jež umožní větší angažovanost představitelů místních samospráv při vypracování a provádění strategie pro regionální rozvoj a jiných státních dokumentů, které se týkají rozvoje jednotlivých obcí;

24. požaduje, aby byla vedle zástupců ústředních vládních orgánů umožněna účast i zástupcům gruzínských samosprávných orgánů, a to od co nejranější fáze práce na dohodách, zprávách a plánech činnosti vypracovávaných na základě dvoustranných vztahů mezi EU a Gruzii, konkrétně v rámci EPS, a na přípravě a provádění národního orientačního programu;

25. vyzývá gruzínskou vládu, aby vypracovala mechanismy pro dialog a konzultace s místními orgány, sociálními partnery a občanskou společností tak, že je zapojí do procesů spolupráce s EU;

26. doporučuje, aby byly samosprávné orgány zapojeny do provádění projektů ve čtyřech klíčových oblastech uvedených ve strategickém dokumentu přeshraniční spolupráce na období let 2007–2013:

— hospodářský a sociální rozvoj,

— ochrana životního prostředí, ochrana zdraví a boj s organizovaným zločinem,

— úkoly pohraničního styku,

— kontakty mezi lidmi.

Vyzývá k provádění činností v rámci menších projektů, mezi nimiž budou prioritní ty projekty, jejichž cílem je zlepšení životní úrovně obyvatel;

27. zdůrazňuje úlohu místních nevládních organizací a místních sdělovacích prostředků jako strážců a kontrolorů řádného fungování místních orgánů, transparentnosti jejich činnosti a skutečných výsledků jejich práce. Média a nevládní organizace mají také značný význam při analýze konkrétních problémů místních komunit a orgánů, diskusi o možnostech řešení a vymáhání řešení těchto problémů;

28. doporučuje, aby evropské instituce více podporovaly místní nevládní organizace a místní média v Gruzii;

Priority regionálního rozvoje

29. s potěšením konstatuje, že Evropská komise uznala regionální rozvoj a podporu zemědělství za důležitou oblast pro pokračování či dokonce navýšení pomoci Gruzii v rámci národního orientačního programu na období let 2011–2013;

30. vítá, že v roce 2009 bylo v Gruzii ustaveno ministerstvo pro regionální rozvoj a infrastrukturu, které se stalo důležitým partnerem pro EU;

31. s uspokojením konstatuje, že gruzínské úřady učinily regionální rozvoj jednou z politických priorit, jejímž cílem je posílení gruzínského hospodářství. Výbor oceňuje úsilí a úspěchy Gruzie v této oblasti. Upozorňuje zároveň, že je stále třeba vykonat hodně práce, zejména v rozvoji přístupu zdola nahoru;

32. vyzývá gruzínské úřady, aby pokračovaly v programu „Gruzie bez bídy“, který byl zahájen ještě před válkou v roce 2008, a rozvíjely systém zdravotního pojištění pro nejchudší. Chudoba v Gruzii je i nadále závažným problémem, jenž je třeba řešit za pomoci EU;

33. doporučuje gruzínským úřadům, aby za pomoci EU zahájily aktivní a rozhodný boj proti nezaměstnanosti, která je i nadále velmi vážným problémem, zejména ve venkovských oblastech. Doporučuje také, aby byly vytvořeny instituce, jejichž úkolem by bylo zkoumat nezaměstnanost a předcházet jí. Jako nezbytné se jeví i vyřešení problému nesouladu mezi dovednostmi a vzděláním obyvatelstva a reálnými potřebami trhu práce;

34. upozorňuje na to, že je potřebné pokračování reformem a další rozvoj gruzínského zemědělství. Vyzývá gruzínské úřady, aby sjednaly konečnou podobu strategie rozvoje zemědělství v Gruzii a schválily ji a aby navýšily veřejné investice a povzbudily soukromé investice do zemědělství. Zdá se, že to je nezbytné, neboť největší skupina gruzínských občanů nacházejících se pod hranicí chudoby bydlí právě na venkově;

35. oceňuje úsilí Gruzie, co se týče zvýšení kvality jejich statistických výzkumů, konkrétně schválení nového zákona o statistikách, který stanoví vznik statistického úřadu. Doporučuje evropským institucím a členským státům, aby při provádění této legislativy poskytovaly svoji pomoc;

36. vyzývá evropské instituce a členské státy EU, aby Gruzii poskytovaly pomoc při přípravě, provádění a zpracování výsledků statistických výzkumů. Bez přesných a věcných údajů na úrovni jednotlivých regionů není možné mít účinnou regionální politiku ani regionální rozvoj;

37. doporučuje, aby EU podporovala vypracování programu územního plánování v Gruzii;

38. je si vědom nesmírné důležitosti problému ochrany životního prostředí v Gruzii. Přírodní zdroje – voda, lesy, mořské pobřeží, hory, ovzduší a další – mají pro hospodářství státu nesmírný význam. Doporučuje Gruzii, aby dále pracovala na strategii v oblasti životního prostředí a na zákonné úpravě jeho ochrany. Vybízí k vypracování politiky ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje za aktivní pomoci EU;

39. konstatuje, že je zapotřebí podporovat zavádění inovací v gruzínském vědě a gruzínském hospodářství. Vybízí evropské instituce, aby této otázce věnovaly pozornost;

40. vyzývá gruzínské úřady, aby prováděly důslednou politiku rozvoje místního hospodářství a rozvoje malých a středních podniků na úrovni regionů. Pomoci mohou investice do místní infrastruktury a úvěry s nízkým úrokem;

Regionální spolupráce

41. poznamenává, že regionální a přeshraniční spolupráce jsou nezbytnou součástí řešení společných problémů, např. v oblasti vodohospodářství, boje proti organizovanému zločinu, dopravy, zahraničních investic, energetiky, ochrany životního prostředí a změny klimatu;

42. pobízí místní orgány v Gruzii, aby usilovaly o podněcování meziregionální spolupráce gruzínských regionů a o jejich účast v mezinárodních sítích spolupráce. V souvislosti s tím ústředním orgánům doporučuje, aby právním předpisem upravily otázku územního dělení státu, definice regionu a pravomocí jeho orgánů;

43. vítá zahájení provádění integrované správy hranic v oblasti jižního Kavkazu a nový správní orgán Regionální centrum pro životní prostředí Kavkazu. Vybízí k pokračování protidrogového programu v oblasti jižního Kavkazu. Všechny tyto iniciativy jsou velmi důležitým nástrojem podpory regionální spolupráce a stability na jižním Kavkaze;

44. navrhuje vypracovat skutečně „územní“ rozměr Východního partnerství a v souvislosti s tím vyzývá členské státy EU a partnerské země, včetně Gruzie, aby podepsaly mnohostrannou úmluvu umožňující činnost evropského seskupení pro územní spolupráci (ESÚS) v oblasti Východního partnerství, včetně Gruzie. ESÚS může pomoci při posílení spolupráce a rozvoji přeshraničních vztahů, výměny zkušeností a mezilidských kontaktů mezi místními a regionálními orgány v Gruzii a v členských státech EU;

45. v souladu s doporučeními Evropské komise bude důsledně usilovat o vypracování pravidla umožňujícího pravidelný dialog a užší spolupráci místních a regionálních orgánů členských států se státy Východního partnerství, zejména pořádáním výroční konference místních a regionálních orgánů EU a zemí Východního partnerství;

46. souhlasí s výzvou Evropské komise k užší mnohostranné spolupráci, která bude doplňovat Severní dimenzi a Černomořskou synergii. Vyzývá ke spojení mnohostranných iniciativ v rámci EPS, jako je Černomořská synergie a Východní partnerství, v zájmu rozvoje dvoustranných vztahů EU-Gruzie;

Zvláštní situace regionů obývaných národnostními menšinami

47. s uspokojením bere na vědomí, že gruzínské úřady přijaly Národní integrační strategii, jejímž úkolem má být mimo jiné zlepšení infrastruktury v regionech obývaných národnostními menšinami. Poznává, že i přes tyto snahy jsou integrace a práva národnostních menšin v Gruzii nadále předmětem znepokojení;

48. vítá dosavadní úsilí gruzínských úřadů, jehož účelem je zlepšit znalost státního jazyka mezi menšinami, a překlady školních učebnic patřících do oficiálního programu výuky v Gruzii do jazyků menšin. Jedná se o důležitý krok ke standardizaci vzdělávání na území celého státu. V činnostech v tomto směru se musí rozhodně pokračovat a dále je prohlubovat, neboť nedostatečná znalost gruzínštiny mezi představiteli menšin je stále velkou výzvou;

49. doporučuje, aby instituce EU věnovaly zvláštní pozornost případům diskriminace na území Gruzie kvůli etnické či náboženské příslušnosti a aby poskytovaly veškerou možnou pomoc (včetně technické, věcné a finanční) vypracování právních a institucionálních řešení v Gruzii, jež budou příznivá dodržování práv menšin a prohlubování jejich společenské a občanské integrace;

50. doporučuje institucím EU a jiným mezinárodním institucím, které se angažují v gruzínských záležitostech, aby podporovaly informační vzdělávání, jež zvyšuje úroveň právního, politického a občanského vědomí mezi představiteli národnostních a náboženských menšin v Gruzii;

51. vyzývá gruzínské ústřední orgány, aby vypracovaly vhodné mechanismy zamezující vyloučení představitelů menšin ze společenského, politického a občanského života země;

52. vybízí gruzínské úřady, aby vypracovaly politiku, která by umožňovala správně rozpoznat skutečné problémy menšin a rychle a účinně je řešit za aktivní účasti všech zainteresovaných subjektů, především zástupců ústředních orgánů, samosprávných orgánů a orgánů menšin a také organizací občanské společnosti, soukromého sektoru, místních komunit a mezinárodních organizací;

53. zdůrazňuje, že společná odpovědnost a koordinace činností úřadů, samospráv a nevládních organizací zaměřených na národnostní a náboženské menšiny v Gruzii má klíčový význam;

Zvláštní situace regionů zasažených konfliktem

54. vítá jak angažovanost EU v ukončení rusko-gruzínské války v srpnu 2008 a v odstranění jejích následků, tak zřízení Pozorovatelské mise Evropské unie v Gruzii (EUMM) a poválečnou pomoc Gruzii;

55. oceňuje aktivní zapojení EU, spolu s OSNa OBSE, do ženevských rozhovorů ustavených v roce 2008 jako fórum pro dialog a platforma pro proces urovnání konfliktu a zdůrazňuje význam tohoto zapojení;

56. vítá pokračující spolupráci mezi NATO a Gruzii při reformách v oblasti demokracie, institucí a obrany s cílem připravit Gruzii na případné členství v Severoatlantické alianci a posílit stabilitu v tomto regionu;

57. zdůrazňuje, že EU nepřetržitě uznává územní celistvost Gruzie a neporušitelnost jejích hranic a rozhodně podporuje mírové urovnání konfliktů;

58. doporučuje, aby jak EUMM, tak zvláštní zástupce EU pro jižní Kavkaz pokračovali v pečlivém sledování vývoje událostí v regionech zasažených konfliktem;

59. očekává od Ruska, že bude respektovat ustanovení dohod o ukončení konfliktu, které v srpnu 2008 samo podepsalo, a že stáhne své vojenské síly na pozice, na nichž se nacházely před zahájením tohoto konfliktu, a upustí od blokování přístupu EUMM na území Abcházie a Jižní Osetie;

60. s uspokojením bere na vědomí, že gruzínské úřady přijaly a provádějí národní strategii týkající se vnitřně vysídlených osob na období let 2009–2012, která se vztahuje na všechny vnitřně vysídlené osoby;

61. oceňuje pozitivní krok, jímž bylo v lednu 2010 přijetí *Národní strategie ve věci okupovaných území: zapojení pomocí spolupráce gruzínskou vládou*, a také záměr provést změny v dokumentu *Právo na okupovaných územích*, k němuž měla Rada Evropy vážné výhrady;

62. rozhodně souhlasí s pokračováním pomoci pro regiony zasažené posledním konfliktem. Domnívá se, že by měly být vyčleněny dodatečné prostředky zejména na pomoc pro uprchlíky, vnitřně vysídlené osoby, rekonstrukci domů a infrastruktury, podporu dialogu mezi místní společností a prostředků vytváření důvěry;

Závěrečné poznámky

63. zdůrazňuje, že od „revoluce růží“, která v Gruzii zahájila období změn a reform, uplynulo jen šest let, během nichž Gruzii zasáhla válka a dopady celosvětové hospodářské krize. I přes tak krátkou dobu a potíže, na něž Gruzie narážela, se jí podařilo učinit značný pokrok na cestě k demokracii, tržnímu hospodářství a rozvoji;

64. upozorňuje na nesmírný význam podpory EU místní samosprávě a regionálnímu rozvoji v Gruzii, která se nachází v politicky nestabilní oblasti náchylné k častým změnám vlády, v níž již po pádu Sovětského svazu probíhalo několik ozbrojených konfliktů nebo doutnajících konfliktů. Gruzie leží v oblasti, která je z hlediska národnostního, jazykového, náboženského a historického neobyčejně různorodá a zatím ještě nemá vyvinuté demokratické tradice evropského typu. Investice do rozvoje a posilování místních orgánů a samosprávy a do regionálního rozvoje v Gruzii proto mají zásadní význam jak pro zlepšení kvality života jejich obyvatel, tak pro demokratizaci Gruzie. Přispívají také k podpoře evropských hodnot a vytváření důvěry občanů Gruzie k EU;

65. připomíná, že politický a hospodářský rozvoj Gruzie ležící v bezprostředním sousedství EU a v regionu, který je strategický kvůli trasám dodávek energií a blízkosti politicky nestabilních regionů, má pro EU klíčový význam. Podpora Gruzie v jejím úsilí o přiblížení se k EU se musí stát jednou z priorit EU.

V Bruselu dne 6. října 2010.

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

CENY PŘEDPLATNÉHO NA ROK 2011 (bez DPH, včetně poštovního za obvyklou zásilku)

Úřední věstník EU, řady L + C, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	1 100 EUR ročně
Úřední věstník EU, řady L + C, tištěné vydání + roční DVD	22 úředních jazyků EU	1 200 EUR ročně
Úřední věstník EU, řada L, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	770 EUR ročně
Úřední věstník EU, řady L + C, měsíční DVD (souhrnný)	22 úředních jazyků EU	400 EUR ročně
Dodatek k Úřednímu věstníku (řada S), DVD, jedno vydání týdně	mnohojazyčné: 23 úředních jazyků EU	300 EUR ročně
Úřední věstník EU, řada C – Výběrová řízení	jazyky, kterých se týká výběrové řízení	50 EUR ročně

Předplatné *Úředního věstníku Evropské unie*, který vychází v úředních jazycích Evropské unie, je k dispozici ve 22 jazykových verzích. Zahrnuje řady L (Právní předpisy) a C (Informace a oznámení).

Každá jazyková verze má samostatné předplatné.

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 920/2005, zveřejněným v Úředním věstníku L 156 ze dne 18. června 2005, které stanoví, že orgány Evropské unie nejsou dočasně vázány povinností sepsat všechny akty v irštině a zveřejňovat je v tomto jazyce, je Úřední věstník vydávaný v irském jazyce prodáván zvlášť.

Předplatné dodatku k Úřednímu věstníku (řada S – Dodatek k *Úřednímu věstníku Evropské unie*) zahrnuje znění ve všech 23 úředních jazycích na jednom mnohojazyčném DVD.

Předplatné *Úředního věstníku Evropské unie* opravňuje na požádání k obdržení různých příloh Úředního věstníku. Předplatitelé jsou na vydávání příloh upozorňováni prostřednictvím „oznámení čtenářům“ zveřejňovaného v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Prodej a předplatné

Předplatné různých placených periodik, jako například předplatné *Úředního věstníku Evropské unie*, lze získat u našich distributorů. Seznam distributorů se nachází na této internetové adrese:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_cs.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) nabízí přímý a bezplatný přístup k právu Evropské unie. Tyto internetové stránky umožňují nahlížet do *Úředního věstníku Evropské unie* a obsahují rovněž smlouvy, právní předpisy, judikaturu a návrhy právních předpisů.

Více informací o Evropské unii naleznete na adrese: <http://europa.eu>

